

Департамент освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА: ЕКСПРЕС-ПІДГОТОВКА ДО ЗНО

Навчально-методичне видання

Харків
«Друкарня Мадрид»
2019

УДК 373.3/.5.091.3
У45

*Друкується за рішенням ученої ради
Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 7 від 21.11.2019 р.)*

**Рекомендовано Департаментом освіти і науки
Луганської обласної державної адміністрації**

Рецензенти:

Ольга Володимирівна Максименко, доцент кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, кандидат філологічних наук, доцент;
Лідія Юріївна Тарарива, заступник директора з навчальної роботи, викладач філологічних дисциплін ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка», кандидат філологічних наук

У45 **Українська література: експрес-підготовка до ЗНО / за заг. ред. О. В. Савенкової.** Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 60 с.
ISBN 978-617-7845-14-9

Посібник укладений відповідно до чинної програми ЗНО – 2020 з української літератури.

Видання призначене для опрацювання учнями після прочитання художніх творів. Подається таблиця-тренажер для якісного узагальнення літературного матеріалу, основні відомості з теорії літератури, тести ЗНО за 2008–2019 рр. (пробне, основна й додаткова сесії), структуровані за назвами розділів програми зовнішнього незалежного оцінювання та тематичною спорідненістю.

Матеріали посібника також можуть використовувати вчителі під час проведення підсумкових уроків, навчального тестування і контрольних робіт.

УДК 373.3/.5.091.3

ISBN 978-617-7845-14-9

© Луганський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти, 2019
© «Друкарня Мадрид», 2019

ЗМІСТ

Передмова	4
Програма ЗНО – 2020 з української літератури	6
Експрес-таблиця (тренажер) для підготовки до ЗНО з української літератури за програмою 2020 року	7
Тести ЗНО (різних років) за темами:	22
Усна народна творчість	22
Давня українська література	23
Література кінця XVIII – початку XX століття	25
Література кінця XIX – початку XX століття, література XX століття	36
Література XX століття	40
Сучасний літературний процес	48
Українські письменники-емігранти	49
Художні засоби, стилі, напрями	49
Висловлювання про письменників	52
Додаток (коротко про основне)	56
Відповіді на тести ЗНО	58
Список використаних джерел	59
Відомості про авторів	59

ПЕРЕДМОВА

Пропонований посібник містить теоретичний та практичний матеріал, опрацювання якого дозволить поглибити й систематизувати знання з української літератури, удосконалити вміння й навички, швидко та якісно підготуватись до зовнішнього незалежного оцінювання (тести з української літератури №№ 34–57).

В основі відбору та структурування навчального матеріалу – принципи генералізації знань, модульності, провідної ролі теоретичних знань, викладу матеріалу блоками, практичної доцільності.

Для успішного складання ЗНО в частині 2 («Українська література») після прочитання художніх текстів і ретельного опрацювання програмового матеріалу з теорії літератури необхідно звернути увагу на ключові слова, поняття, що вможливають вибір правильної відповіді на тестове завдання.

З власного досвіду підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання можемо констатувати, що задля розв’язання тестів з літератури необхідно вивчити:

- список літератури ЗНО (автор – назва твору);
- до якого літературного роду належить твір;
- жанрову приналежність (повість, роман, пісня тощо);
- приналежність до літературного напрямку, стилю, течії;
- присвяти («Цвітові яблуні», «Присвячую Кононівським полям» тощо);
- епіграфи (Дух истинны, его же мир не может прияти, яко не видит его, ниже знает его. Иоанна, глава 14, стих 17 – «Сон» тощо);
- справжні імена та псевдоніми письменників;
- тему, ідею твору;
- імена та назви головних героїв, дійових осіб;
- особливості композиції (2 сюжетні лінії, розділи з назвами тощо);
- портретні характеристики героїв;
- час дії (доба Руїни – «Чорна рада» тощо);
- місце розгортання подій (топоніми, гідроніми);
- закохані пари (Іван Палійчук – Марічка Гутенюк, Марина Боруля – Микола Гуляницький тощо);
- з якого твору літературна родина (Сірки – «Тигролови», Анхізенки – «Енеїда» тощо);
- прототипи (Василь Гнидка – Чіпка Варениченко тощо);
- символічні назви письменників (поет полювання – Остап Вишня, лірик високої проби – Іван Франко тощо);
- ключові художні засоби (риторичне запитання – назва вірша «Чого являєшся мені у сні?..», паралелізм – «Чи не той то хміль» тощо).

Подана в посібнику експрес-таблиця (тренажер) допоможе в найкоротший термін вивчити всі вищезазначені компоненти, необхідні для результативного складання ЗНО з літератури. Усе, на що слід звернути більшу увагу, виділено жирним шрифтом. Звісно, щоб правильно розв’язати тестові завдання про поетичні твори, слід вивчити вірші напам’ять. Якщо ж із якихось причин учневі це не вдалося зробити, то можна скористатись ключовими рядками, уміщеними в таблиці, для ідентифікації твору.

Стисла інформація про усну народну творчість, літературні угруповання, художні засоби, літературні роди, жанри, напрями (стилі), місце й час розгортання подій у художніх творах, справжні імена та псевдоніми письменників можна знайти в додатку «Коротко про основне».

Для перевірки засвоєного, а також розставлення акцентів на найсуттєвіших моментах у підготовці до ЗНО в посібнику систематизовані тестові завдання різних років за темами («Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII – початку XX століття», «Література кінця XIX – початку XX століття, література XX століття», «Література XX століття», «Сучасний літературний процес», «Українські письменники-емігранти», «Художні засоби, стилі, напрями», «Висловлювання про письменників»). Завдання зібрані за 2008–2019 роки. Поряд з номером завдання також зазначено рік, у якому було запропоновано тест для розв’язання, та сесію (I, II – основна, п – пробна, д – додаткова). Орфографія тестових завдань змінена згідно із чинним Українським правописом (2019 р.). Відповіді на тестові завдання містяться в кінці видання.

На фінальному етапі підготовки за допомогою поданих матеріалів можна повторити весь матеріал програми ЗНО з літератури.

Цей посібник можна використовувати й для підготовки до контрольних робіт у 9–11 класах.

Бажаємо успіхів!

Автори

ПРОГРАМА ЗНО – 2020 З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1. Усна народна творчість	Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки» Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль» Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку» Балада «Ой летіла стріла»	Учасник (учасниця) ЗНО повинен (повинна) уміти: • розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (шедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські та жниварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; • визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості;
2. Давня українська література	«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги) «Слово про похід Ігорів» Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту – звичай і права...», «Бджола та Шершень»	• розрізняти літературні роди, види й жанри; • співвідносити літературний твір з відповідним літературним напрямом, стилем, течією;
3. Література кінця XVIII – початку XX ст.	Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка» Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон («У всякого своя доля...»», «І мертвим, і живим, і не-народженням...», «Заповіт» Пантелеймон Куліш. «Чорна рада» Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини) Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля» Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являється мені у сні?...», «Мойсей»	• визначати тему, ідею, проблематику літературних творів; • характеризувати літературних героїв, коментувати їхні вчинки; • визначати художні образи та їхню роль у літературному творі; • упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; • орієнтуватися в сюжетах літературних творів; • визначати сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості; • визначати провідні мотиви ліричних творів;
4. Література XX ст.	Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo» Василь Стефаник. «Камінний хрест» Ольга Кобилянська. «Valse mélancolique» Леся Українка. «Contra spem spero!», «Лісова пісня» Микола Вороний. «Блакитна Панна» Олександр Олесь. «Чари ночі», «0 слово рідне! Орле скутий!...» Павло Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «0 панно Інно...» Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду...» Микола Хвильовий. «Я (Романтика)» Володимир Сосюра. «Любіть Україну!» Валер'ян Підмогильний. «Місто» Юрій Яновський. «Майстер корабля» Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом» Микола Куліш. «Мина Мазайло» Богдан-Ігор Антонич. «Різдво» Олександр Довженко. «Зачарована Десна» Андрій Малишко. «Пісня про рушник» Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина?», «Задивляюся у твої зіниці...», «Лебеді материнства» Василь Голобородько. «Наша мова» Олесь Гончар. «Модри Камень» Григор Тютюнник. «Три зозулі з поклоном» Василь Стус. «Господи, гніву пречистого...» Іван Драч. «Балада про соняшник» Дмитро Павличко. «Два кольори» Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Маруся Чурай»	• аналізувати мову літературного твору; • знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах; • співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором; • співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців і літературних критиків про них та їхні твори; • знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань; • визначати місце та роль письменника в літературному процесі; • пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»; • орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; • знати такі теоретико-літературні поняття: • літературні роди: драма, епос (ліро- епос), лірика; • лірика, її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет; • епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті й роману, усмішка; • драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія; • ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема; • літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі; • ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ; • тема, ідея, мотив, проблематика ху- дожнього твору; конфлікт у драматичному творі; • композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи); • види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія; • художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антигега, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія
5. Твори українських письменників-емігрантів	Іван Баззяний. «Тигролови» Євген Маланюк. «Уривок з поеми»	
6. Сучасний літературний процес (кінець XX – початок XXI ст.)	Загальний огляд, основні тенденції. Постмодернізм як літературне явище	

ЕКСПРЕС-ТАБЛИЦЯ (ТРЕНАЖЕР) ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ПРОГРАМОЮ 2020 РОКУ

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напря́м. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Усна народна творчість (фольклор)						
Народ	«Ой Морозе, Морозенку»	Ліро-епос Історична пісня	Возвеличення подвигу козака Морозенка в боротьбі з татарами. Кінець пісні: «Вся ти єси, Україно, Славою покрита, Тяжким горем, та сльозами, Та кров'ю полита!»	Козак Морозенко, стара мати Морозиха, татари, образ Савур-могили. Прототип – С. Мрозовицький	«То не грім в степу грохоче, То не хмара світ закрила, – То татар велика сила Козаченьків обступила». / «Вони його не стріляли І на часті не рубали, Тільки з нього, молодого, Живцем серце виривали . Поставили... на Савур-могилу...»	
	«Чи не той то хміль» (Пісня про Богдана Хмельницького)	Ліро-епос Історична пісня	Возвеличення боротьби козаків проти ляхів (поляків) під проводом Б. Хмельницького. Золотий Брід, Золота Вода = Жовті Води (1648 рік)	Богдан Хмельницький. Національно-визвольна війна 1648–1654 рр.	«Чи не той то хміль, що коло тичин в'ється? Гей, той то Хмельницький, що з ляхами б'ється » (паралелізм). / Ляхів 40 тисяч. / « Утікали ляхи – погубили шуби...» / «Становили ляхи дубовії хати, Прийдеться, ляшеньки, в Польщу утікати!» / «Іли ляхів собаки і сірії вовки».	
Маруся Чурай <i>Дівчина з легенди</i>	«Віють вітри, віють буйні»	Лірика Пісня (родинно-побутова)	Тема: відтворення страждань дівчини за своїм милим. Ідея: возвеличення щирого почуття кохання	Дівчина	«Тільки тоді і полегша, Як нишком поплачу ». / «Єсть же люди, що і моїй Завидують долі... » / « Тяжко жити без милого І в своїй сторонці! » / «До кого я пригорнуся, І хто приголубить? ..» (використав І. Котляревський у «Наталці Полтавці»)	
	«Засвіт встали козаченьки»	Лірика Пісня (суспільно-побутова, козацька)	Тема: зображення моменту прощання козака з матінкою та коханою. Ідея: ушляхення козаків, для яких громадянський обов'язок вищий за сімейне щастя	Козак, Марусенька, мати	Козак просить Марусю помолитися за нього, бо «кінь вороненький в воротах спіткнувся». Син просить матір прийняти його кохану, «як рідну дитину». Мати відкається, що ж то за час настав, «щоб чужая дитиночка за рідну стала»	
Народ	«Дума про Марусю Богуславку»	Ліро-епос Дума	Тема: звільнення козаків-невільників Марусею Богуславою з турецького полону . Речитатив (спів-проказування)	Маруся, козаки-невольники. Композиція: заспів, основна частина, кінцівка (славословіє): «Ой визволи, Боже , нас всіх, бідних невольників... » / «На ясні зорі, На тихі води, У край веселий, У мир хрещений!»	Чорне море, Великдень , темниця, 700 невольників, 30 літ у неволі; дівка-бранка (попівна, дружина паші – турецького пана) дістає ключі й випускає невольників ; вона просить козаків передати батькові в Богуслав, щоб її з неволі не викупав, бо вона вже «потурчилась, побусурменилась для розкоші турецької , для лакомства нещасного»	
	«Ой летіла стріла»	Ліро-епос Балада	Тема: оспівування суму за вбитим стрілою вдовиним сином. Ідея: висловлення співчуття до загиблого	Мати, кохана, сестра. Символічні образи: зозуля – печаль, стріла – людиноббивство	Оплакувати хлопця прилетіли три зозулі: мати, кохана й сестра (метаморфоза) . «Де матінка плаче, Там Дунай розлився; Де плаче сестриця, Там слізок криниця (гіпербола); Де плаче миленька – Там земля сухенька (літота)»	
Давня українська література						
Невідомий	«Слово про похід Ігорів» Переклад М. Рильського	Ліро-епос Поема (героїчна)	Тема: невдалий похід новгород-сіверського князя Ігоря на половців у 1185 р. Ідея: заклик до єднання руських князів; засудження міжусобиць.	Центральний образ: Руська земля . Природа. 4 князі: князь Ігор , його брат буй-тур Всеволод , племінник Святослав Ольгович , син Володимир ; ковуї (наймані воїни), київський князь Святослав , Ярославна , хан Кончак (сват), Гзак , Овлур (Лавор)	Орнаменталізм Любов до рідної землі, хоробрість, мужність, вірність, нерозсудливість, марнославство, честолюбство	Перша битва в п'ятницю – перемога, друга битва – половці обступили русичів, на третій день половці перемогли. Поразка: « Тут кривавого вина не достало ; тут пир докінчили хоробрі русичі...». 4 князі в полоні . Туга Руської землі. «Мутен сон бачив у Києві » Святослав (чорне покриття)

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
			Міжусобиці: «Перестали князі невірних воювати. Стали один одному казати: «Се моє, і те – теж моє» . Річки: Дон, Каяла . Композиція: зачин (заспів), основна частина, славословіє («Здоров'я князеві й дружині, Що борються за народ християнський Із військами поганями! Князям і дружині слава!»)	Заспів: «Чи не гоже було б нам, браття, почати (оповідь)... по билицях часу нашого, а не за вимислом Бояна» . Хочу «напитися шоломом з Дону» (перемогти). Ігор чекає брата Всеволода з Курська (куряни) : «мої воїни... вправні: під трубами повіті, під шоломами злеліяні. Затемнення. Ігор: «Лучче ж би потятим бути, аніж полоненим бути»		Він «ізронив золоте слово, зі сльозами змішане» : «Дітки мої!.. Рано взяли ви землю половецьку мечами разити, А собі слави шукати... Що ж натворили ви моїй срібній сідині?» Плач дружини Ярослави (звертається до вітру, Дніпра-Славути, сонця). Утеча (Овлур/Лавор) . Повернення князя до Києва. Славословіє
Нестор Літописець	«Повість минулих (временних) літ»	Епос Літопис (852–1113 рр., часів Київської Русі – XII ст.)	«Про заснування Києва»	Апостол Андрій Первозваний, Київ, Щек, Хорив, Либідь	Монументалізм	Поляни. Київ – перевізник. Київ заснував не на Дунаї, а на Дніпрі
			«Про помсту княгині Ольги» (945 р.)	Князь Ігор, княгиня Ольга, древляни (посли приїхали свататися), древлянський князь Мал . Події відбуваються в Києві та поблизу міста Іскоростень	Жадібність, нерозсудливість, вірність, помста, жорстокість	945 рік. Князь Ігор пішов по данину до древлян . Вони його вбили за жадібність. Ольга помстилася за чоловіка: човен, мийня-баня, тризна (напоїли, 5 тисяч убили), пожежа (голуби та горобці)
Григорій Сковорода 1722–1794 (філософ) <i>Український Сократ, Езоп, Горацій, мандрівний філософ</i> «Світ ловив мене, та не спіймав». Афоризми: Людина – коваль свого щастя. Бери вершину й матимеш середину. З усіх утрат утрата часу найтяжча. Визначай смак не за шкаралупою, а за ядром	«Всякому місту – звичай і права...»	Лірика (філософсько-сатирична) Пісня (Збірка «Сад божественних пісень»)	Гостра сатира на сусп. життя XVIII ст.; висміяно здирицтво, бюрократизм, пияцтво, розпусту, підлабузництво, гонитву за багатством («Петро для чинів тре кутки», «Федір-купець обдурити прудкий», «В сих дім, як вулик, гуде від гуляк», «Ладить юриста на смак свій права», «Тих непокоїть Венерин амур»)	Епіграф Блажен муж, иже в премудрости умрет и иже в разуме своем поучается святынь. Мудрість, розум, совість Сіраx	Бароко Здирицтво, пияцтво, розпуста, підлабузництво. Совість, чесність. Чотирист. дактиль	«Я ж у полоні нав'язливих дум: Лише одне непокоїть мій ум» (рефрен). «Як з ясним розумом вмерти мені». «Знаю, що смерть – як коса замашна, Навіть царя не обійде вона. Хто ж бо зневажить страшну її сталь? Той, в кого совість, як чистий криштал »
	«De Libertate» («Про свободу»)	Лірика (патріотична) Ода (хвалебний вірш)	Тема: свобода – найвища цінність. Поезія присвячена Б. Хмельницькому	«Що є свобода ? Добро в ній якеє? Кажуть, неначе воно золотее? Ні ж бо, не злотне: зрівнявши все злото, Проти свободи воно лиш болото»	Бароко Свобода, воля. Чотирист. дактиль	«О, якби в дурні мені не пошитись, Щоб без свободи не міг я лишитись. Слава навки буде з тобою, Вольності отче, Богдане-герою! »
	«Бджола та Шершень»	Епос Байка (Збірка «Байки харківські»)	Ідея «сродної праці» (за покликанням): пізнавай себе, свої нахили – у цьому щастя. Праця повинна стати для людини природною потребою; знайди працю, яка найбільш тобі підходить	Бджола («природжене діло»), Шершень (паразитичне існування, крадіжка). 2 частини: сюжет і «сила» (мораль). Прозова форма. Епікур: натура робить потрібне неважким, а важке непотрібним	Бароко Праця за покликанням (за природою), паразитичне існування	Бджола (алегорія): «символ мудрої людини, яка у природженому ділі трудиться». «Веселість серця – життя для людини» (Сіраx). Полювання хорта (заєць). «...Жити за натурою». Епікур, Цицерон, Катон
Література кінця XVIII – початку XX ст.						
Іван Котляревський 1769–1838 Зачинатель нової української літератури	«Енеїда» (видана 1798–1842) Перший укр. твір, написаний живою народною мовою	Ліро-епос Поема (бурлескно-травестійна) 6 частин Переробка (перелицьовання) поеми Вергілія	Тема: подорож Енея , відтворення на основі сюжету античної поеми української дійсності XVIII ст. Ідея: звеличення минулого України; утвердження українського народу, його традицій, духу свободи й побратимства; засудження кріпацтва. В образах троянців – козаки,	Еней, Венера (мати), Юнона, Зевс, Еол (бог вітрів), Ацест, Нептун, Дідона (спалила себе), батько Анхіз, Сивілла, Іриса (богиня розбрату), цариця-чарівниця Цирцея; Латин, його дружина Амата , їхня донька Лавінія; відьма Фурія , рутульський цар Турн , цуцик няньки, король	Класицизм Волелюбність, мужність, сміливість, кохання, хабарництво, пияцтво, розпуста. Подвиг, дружба, побратимство,	Подорож: Троя – море – Карфаген – Сицилія – Кумська земля (пекло) – острів Цирцеї – край Латина. Еней: «Прямий, як сосна, величавий, Бува-лий, здатний, третій, жвавий». Юнона: «Розкудкудакалась, як квочка, – Енея не любила – страх»; Еолу обіцяла «дівку чорноброву». Нептун: «вимів море, як

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Будеш, батьку, панувати, Поки живуть люди, Поки сонце в небі сяє, Тебе не забудуть. Т. Шевченко	«Енеїда»	«Енциклопедія народознавства»	в образах богів – пани. Еней 7 років шукає Італію. Евріал: «Де общее добро в упадку, Забудь отца, забудь і матку, Лети повинность ісправлять»	аркадців Евандр (союзник Енея), син Евандра – Паллант (гине), воїни Низ та Евріал (подвиг, друж- ба, побратимство). Початок: «Еней був парубок мотор- ний...»	вірність. Чотирист. ямб	світелку». Зевес «кружляв сивуху і осе- ледцем заїдав». Сивілла: «бабище старая, Крива, горбатая, сухая, Запліснявіла...» «Любов к отчизні де героїть, Там сила вража не устоїть, Там грудь сильніша од гармат»
	«Наталка Полтавка» Перший твір нової укр. драматургії (п'єса)	Драма (соціально- побутова) Малоросійська опера на 2 дії (авторське) 22 пісні	Тема: зображення життя і побуту селян на початку XIX ст.; уперше показано тему вірності в ко- ханні молодих людей з народу. Ідея: оспівування духовної величч людини з народу. Надієа: «Де згода в сімействі, де мир і ти- шина, Щасливі там люди, блаженна сторона». Новаторство: героїня – дівчина з народу. Дві дії. Полтавщина, село, річка Ворскла, починається піснею «Віють вітри», закінчується піснею «Ой я дівчина Полтавка, А зовуть мене Наталка»	Наталка, Петро, мати Горпина Тер- пилиха, Тетерваковський (возний), Макогоненко (виборний), Мико- ла-сирота. Експозиція (вступ): пісня «Віють вітри»; зав'язка: зустріч Наталки з возним, який пропонує їй вийти заміж за нього; кульмінація: Наталка відмовляється від одруження з возним; розв'язка: возний відрікається від Наталки, мати благословляє дітей. Возний (мова): «Когда би я іміл – те- є-то як його – столько языков, сколь- ко артикулов в Статуті...»; «доселі ні одного не зділал» доброго діла	Класицизм з еле- ментами сенти- менталізму Вірність у коханні, дочірній обов'язок, конфлікт розуму й серця; покірність, боротьба за щастя, благородство, гордість, чесність, великодушність, здатність на само- пожертву. Хабар- ництво, здирниц- тво, зловживання, користолубство, невігластво	Виборний про Наталку: «Золото – не дів- ка!.. Окрім того, що красива, розумна,.. себе і матір свою на світі держить». Наталка: «Не багата я і проста, но чесного роду, Не стиджуся прости, шити і носити воду». «Знайся кінь з конем, а віл з волон». «Я покорюсь вашій волі і для вас за першого жениха, вам угодного, піду замуж». Микола про виборного: «...Хитрий, як ли- сиця, і на всі сторони мотається; де не посій, там і уродиться». Микола про возного: «Юриста завзятий і хапун такий, що і з рідного батька злу- пить». Микола: «Один живу собі на світі, як билинка на полі, сирота – без роду, без племені, без талану і без приюту». Петро розповідає про театр
Тарас Шевченко 1814–1861 Основоположник української літератури <i>Кобзар</i>	«Катерина» Присвячена В. Жуковському	Ліро-епос Поема (соціально- побутова)	Тема: зображення трагічної долі жін- ки-покритки та дитини-безбачченка в тогочасному суспільстві. Ідея: засудження моральних норм панівного класу, осуд розбещеності москаля. Ліричні відступи	Катерина, Іван (офіцер), батьки, карбівничий (лісничий), кобзар, Івась. У Катерини позашлюбна дити- на, батьки й офіцер відцурались. Утопилася	Романтизм Кохання, вірність, порядність, честь, миросердя; зрада, жорстокість, бать- ки і діти, відпові- дальність	«Кохайтесь, чорнобриві, Та не з москалями, Бо москалі – чужі люди, Роблять лихо з вами». / «Ішов кобзар до Києва Та сів спочивати, Торбинками обвішаний Його повожати» (малий Івась)
	«Сон» Перша політична сатира	Ліро-епос Поема (сатирична)	Гостра сатира на царську Росію часів Миколи І, заклик до боротьби. Епіграф Дух истины, его же мир не мо- жет прияти, яко не видит его, ниже знает его. Иоанна, глава 14, стих 17 4 ч.: вступ («У всякого своя доля...»); Україна (краса природи, закріпачен- ня); Сибір (каторжні роботи декабрист- тів: добувають золото «неситому»); Петербург (палац царя, землячок, «мордобитіє», пам'ятник Петру І). Засоби комічного: іронія, сатира, сарказм, гротеск, карикатура	Образи-символи: цар волі (рево- люціонер), рожеві квіти (ідеї дека- бристів), сова (тривога, мудрість). Образ автора, землячок (відцурався рідної мови). Початок. «У всякого своя доля І свій шлях широкий: Той мурує, той руйнує...» / «А той... Гострить ніж на брата». / «Кров, як воду, точить!..» (сарказм) «А братія мовчить собі, Витріщивши очі! Як ягнята. «Нехай, – каже, – Може, так і треба» (сарказм). «Усі на сім світі – І царя- та і старчата – Адамові діти». / «І знов лечу понад землею...»	Реалізм Зло, жорстокість, знущання, хабар- ництво, деграда- ція, покірність	Картини «раю»: «свитину з каліки зні- мають... з шкурою», «розпинають вдову за подушне». / «Летим. Дивлюся, аж світає, Край неба палає...» / Цар: серди- тий, «цвенькає»; «неначе медвідь»; «мов кошеня». Цариця: «Мов опеньок засуше- ний, Тонка, довгонога...», «мов та чапля» (карикатура). Пани-придворні: «Мов кабани годовані – пикаті, пузаті!..» Карти- на «генерального мордобитія» (кульміна- ція)– цар підходить до найстаршого й б'є його в пику, той б'є меншого й так далі (гротеск). «...На скелі наковано: Первому (Петру І) – Вторая» (Катерина ІІ). / «Мій медведик! ...Голову понував Сіромаха. Де ж ділася медвежа натура? Мов кошеня, такий чудний» (гротеск)

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
	«Кавказ» Присвячена другові поета Якову де Бальмену, який загинув на Кавказі	Ліро-епос Поема (сатирична, політична)	Тема: осуд колоніальної політики царської Росії на Кавказі. Ідея: засудження загарбницьких воєн, гімн героям, які боролися за волю. Початок: «За горами гори, хмарою повиті, Засіяні горем, кровію політї. Споконвіку Прометея Там орел карає...» «Не вмирає душа наша, Не вмирає воля»	Горці. Образи-символи: Прометей (народ), орел (російське самодержавство). Епіграф Кто даст главе моей воду, И очесам моим источник слез, И плачуся и день, и ночь о побиенных... Иеремии, глава 9, стих 1 «Кати знушаються над нами, А правда наша п'яна спить». Чурек (хліб), сакля (хата)	Реалізм Возвеличення безсмертя народу, титанізм, незламність, заклик до боротьби за свободу, засудження війни, жорстокість. Любов до друга	«А тюрм! а людю!.. Що й лічїть! Од молдаванина до фіна На всіх язиках все мовчить, Бо благоденствує!» (іронія) / «Лягло костьми Людей муштрованих чимало. А слюз, а крові? напоїть Всіх імператорів би стало З дітьми і внуками» (гіпербола) / «Слава! Слава! Хортам, і гончим, і псарям, І нашим батюшкам-царям Слава!» (сарказм) / «Борітеся – поборете, Вам Бог помагає!» / «Ви любите на братові Шкуру, а не душу!» (сарказм) Кінець: «Довелось запить З московської чаші московську отруту! О друже мій добрий!» (Яків де Бальмен)
	«І мертвим, і живим, і не- народженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє»	Лірика Послання (до інтелігенції)	Тема: показ змодельованого образу національної еліти, визначення її політичних та морально-етичних орієнтирів. Ідея: критика укр. еліти, байдужої до своєї історії, мови й батьківщини. Своєрідний заповіт українській інтелігенції, яка має бути разом з народом і просвітити його. Початок: «І смеркає, і світає, День Божий минає... Тільки я, мов окаянный, І день, і ніч плачу На розпутьях велелюдних...»	Епіграф Аще кто речет, яко люблю Бога, а брата своего ненавидит, ложь есть. Соборно[е] послание Иоанна. Глава 4, стих 20 Братня любов лише на словах, лицемірство. Закликає слов'ян єднатися	Реалізм Патріотизм, лицемірство, наука, освіта, любов до рідної землі, матері, ближнього	«В своїй хаті своя й правда, І сила, і воля». / «Нема на світі України, Немає другого Дніпра, А ви претеса на чужину Шукати доброго добра...» (Інвектива) / «І знову шкуру дерете З братів незрящих, гречкосіїв...» / «Якби ви вчилися так, як треба, То й мудрість би була своя...» / «Доборолась Україна До самого краю. Гірше ляха свої діти її розпинають». / «Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь, Бо хто матір забуває, Того Бог карає...» / «Обніміте ж, брати мої, Най- меншого брата...» / «Молю вас, благаю!»
	«Заповіт», 1845	Лірика (громадянська) Вірш	Монологічне звернення до наступних поколінь	«Поховайте та вставайте, Кайдани порвіте І вражою злою кров'ю Волю окропіте»	Реалізм Любов до України, віра в перемогу	«І мене в сім'ї великій, В сім'ї вольній, новій, Не забудьте пом'янути Незлим тихим словом»
Пантелеймон Куліш 1819–1897	«Чорна рада» Підзаголовок «Хроніка 1663 року»	Епос Роман-хроніка Перший історичний роман	Тема: зображення історичної події – вибори гетьмана в Ніжині 1663 р. (доба Руїни). Ідея: утвердження думки щодо необхідності національної злагоди українців. Дві сюжетні лінії: історична (боротьба за гетьманську владу Сомка та Брюховецького); любовна (Лєся, Сомко, Петро, Кирило Тур). Шрам із сином ідуть і бачать Київ: «Тут саме виїхали вони із-за гори. Перед ними так і заблищало, так і замиготіло, так і замережало церквами, хрестами, горами і будинками. Святий город сіяв, як той Єрусалим». Хутір Хмарище, Київ, урочище Романівський Кут, Чорногорія	Полковник Шрам (пін), син Петро Шраменко, Черевань, Череваниха, Лєся (Олександра), Василь Невольник, Божий чоловік, Іван (Іванець) Брюховецький, Яким Сомко, гетьман Павло Тетеря, Кирило Тур, побратим Чорногор, Радзівіл, Тарас Сурмач, полковий осавула Гвинтовка, Васюта, Гордій Костомара, дід Пугач, писар Вуяхевич, московський князь Гагін, народ (чернь, козаки, міщани, селяни). Образи-символи: дорога (нелегка доля), хутір (ідилічний спосіб життя). Блакитна стрічка (у прибічників Брюховецького). Черевань: «Моя хата скраю, я нічого не знаю» (байдужість)	Романтизм Патріотизм і зрада, правда і брехня, боротьба за владу, нерозсудливість, лицемірство, жорстокість, батьки і діти, кохання, побратимство, милосердя, благородство, жертвність	Шрам: «по одежі й по сивій бороді... пін, а по шаблунці під рясою... – старий козарлюга». Василь Невольник: «дідусь такий мізерний, мов зараз тільки з неволі». Божий чоловік: сліпий кобзар, ходив без проводиря; у латаній свитині й без чобіт, грошей носив повні кишені й викупляв невольників. Сомко: «красоти зіло дивної», «голова в кучерях, як у золотому вінку». Він мріє «зложити до купи» Правобережну та Лівобережну Україну. Кирило Тур – «здоровенний козарлюга», широка пика, чуприна спадає за ухо; щирий, удає з себе ледащизню; характерник (чарівник). Брюховецький (перед виборами): «Чоловічок сей був у короткій старенькій свитині, чоботи... попротоптувані – і пучки видно. Хіба по шаблі можна було б догадуватися, що воно щось не просте». «Очі ... чудні – так і бігають...»

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Іван Нечуй-Левицький (Левицький) 1838–1918 І. Франко назвав письменника «колосальним, усеобіймаючим оком України», «великим артистом зору»	«Кайдашева сім'я»	Епос Повість (соціально-побутова, сатирично-гумористична)	Тема: показ життя українського по-реформеного села (після скасування кріпосного права 1861 р.). Ідея: висміювання дріб'язковості та жорстокості в людських стосунках (батьки і діти). Сміх крізь сльози. Село Семигори, Бієвці, Київ. Прототипи – сім'я Мазурів. Кінець (2 варіанти): «Груша всохла, і дві сім'ї помирились. В обох садибах настала мирнота й тиша». «Арена людських пристрастей»	Омелько Кайдаш, Маруся Кайдашиха, Карпо, Лаврін, Мотря Довбишівна, Мелашка (дочка бідних Балашів), баба Палажка, баба Параска, проскурниця. Кайдаш: стельмах, у нього жилаві руки; лице бліде, наче в ченця; кучеряве волосся, як пух. Пив у шинку, постився в п'ятницю. Кайдашиха: висока, з блідим довгастим лицем, сірими очима, з тонкими губами; довго терлась коло панів, хоче «стати панею»	Реалізм Егоїзм, невдячність, індивідуалізм, конфлікт, грубість, ворожнеча, духовна роз'єднаність у родині, користолобство, духовне убожество, дріб'язковість, змізерніння душі, пияцтво, ненависть	Карпо: широкий у плечах, карі гострі очі, блідувате лице; тонкі губи мали щось не-ласкаве, очі були ніби сердиті; не просив допомоги (навіть у батька). Мотря «з кременними ногами»; «куслива, як муха в спасівку», у неї «серце з перцем». Лаврін: молоде довгасте лице; веселі сині очі, русяві дрібні кучері на голові, схожий на матір. Мелашка: «невелика на зріст, але рівна, як струна, гнучка, як тополя, гарна, як червона калина». Кульмінація – бійка Марусі з Мотрею (вибите око)
Панас Мирний 1849–1920 та Іван Білик (брати Рудченки) Перший симфоніст	«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Підзаголовок «Роман з народного життя»	Епос Роман Перший соціально-психологічний роман	Тема: розкриття соціальних причин, що породили стихійного бунтаря. Ідея: пошуки шляхів здобуття волі й правди (про нереалізовану силу людини, яка була народжена для прекрасних справ, але не розкрила своїх можливостей). Алегорія (воли – народ). Нарис «Подоріжжя од Полтави до Гадячого», повість «Чіпка», роман (1880 р., м. Женева). 1903 р. – видання в Україні під назвою «Пропаша сила». Композиція: «будинок з багатьма прибудовами й надбудовами». 4 частини, 30 розділів. Початок: «Польова царівна» (молодий Чіпка побачив Галю, хазяйнує). Кінець: «Так оце та правда?!» (убивство Хоменків, Мотря скаржиться на Чіпку у волость, Галя повісилася, арешт. Мотрею договарувати взяв Грицько. Хату купив жид Гершко, завів там шинок)	Чіпка (Ничипір) Вареничен-ко-правдошукач, «пропаша сила»; мати Мотря, батько Іван Вареник (Остап Хрущ, Хрущов, Притика) (двужон), баба Оришка, Бородай, дід Улас, Грицько Чупруненко, Христя, Мирін Гудзь, Максим Гудзь, Явдоха, Галя, пани Польські, писар Порох, секретар суду Чижик, Дмитренко, Лушня, Матня, Пацюк, родина Хоменків (дівчинка), жид Гершко. Село Піски (піщани). II частина: історія села Пісок (екскурс у минуле – понад 100 років, закріпачення). Прототип – Василь Гнидка	Реалізм Несправедливість, розчарування, озлобленість, жорстокість, байдужість, лінощі, пристосуванство, заздрість, ненависть, лицемірство, індивідуалізм, відстороненість від громадських справ; нехтування моральними принципами; депресія, відчай; боротьба за волю, за соціальні права; служіння громаді, людська гідність, доброзичливість, благородство, співчуття, кохання; страждання, доброта	Чіпка: «літ до двадцятка», «чорний шовковий пух... на верхній губі». «Таких парубків часто й густо можна зустріти по наших хуторах, ... палкий погляд, бистрий, як блискавка. Ним світилася якась незвичайна сміливість ... разом з якоюсь хижою тугою». Галя: «польова царівна», «розбишацька дочка»; «низенька, завітнана польовими квітками, ... не схожа була на селянок, ... між високим зеленим житом, – вона здавалася русалкою». Максим Гудзь (Махамед): «Палкий, як порох, сміливий, як голодний вовк»; «перший красень на селі», охочий до чарки й бійки. Віддали в солдати, деградація, контрабандист. Явдоха (мати Галі): підтримує чоловіка Максима. Пани Польські (генерал, пані, Василь Семенович): закріпачення, «п'явки людські». Грицько живе за принципом «моя хата скраю» (байдужість)
Іван Карпенко-Карий (Тобілевич) 1845–1907 Корифей українського театру	«Мартин Боруля» (п'єса)	Драма Комедія (автобіограф.) Комедія в 5 діях (за визнач. автора)	Тема: показ заподадливих куркулів, які під час розшарування села намагаються стати сільською буржуазією (дворянами). Ідея: не слід розривати зв'язки з рідним середовищем заради приєднання до привілейованої касты. Гідність людини – у відповідності власній природі, у гармонії і ширості стосунків. Проблема: підміна етичних цінностей	Шляхтич Мартин Боруля, дружина Палажка, дочка Марися (Марина), син Степан працює канцеляристом у суді, повірений Трандалев (пройдисвіт), Націєвський («жених»), сусід Красовський (шляхтич-кривдник), наймит Омелько (вайлуватий і незворушний), приятель Гервасій Гуляницький, його син Микола, чиншовики	Реалізм Марнославство, обмеженість, невігластво, наївність, недалекоглядність, простодушність, довірливість, працьовитість. Кохання, вірність, доброзичливість, порядність, право на особисте щастя	Мартин Боруля змушує дітей називати його «папіньюкою», судиться з Красовським, наймає прислугу. «Ох, дочко, ... як тяжко хлопом бути, усіх бояться, усіх лічить вищими від себе!» / «От мука мені з цим каторжним Омельком! І вигнав би, жаль, – давно служить, і привик до нього...» / «Сідай, душко! Омелько привезе самувар, чаю, сахарю і ... кофію. Чай я пив і знаю, як його настановлять..., а кофію не знаю. Піди до Сидоровички..., розпитай, ... коли

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
			становою належністю (бажання Мартина Борулі перейти в «панський» стан). 5 дій	(Матвій Дульський, балакучий Протасій Пенъонжка). Кінець: Мартин спалює папери й просить розвіяти їх по вітру, благословляє Марисю і Миколу. «Вчіть дітей своїх, ... щоб мої онуки були дворянами»		його подають: чи до борщу, чи на ніч?» Про Націєвського: «Та ми вже скінчили з ним: 500 рублів приданого , весілля на наш кошт, ... хату поставить у городі». / «А синюк! Я тут із шкури вилазю, ... а він там п'янствує». Марися до Націєвського: «Душа моя до вас не лежить, і очі мої не стрінуться з вашими... Люблю другого, ... а за вас я тоді вийду заміж, як у Спасівку соловейко заспіває!»
Іван Франко 1856–1916 <i>Каменяр, лірик високої проби</i>	«Чого являєшся мені у сні?..»	Лірика (інтимна) Вірш (Збірка «Зів'яле листя»)	Осмилення власних душевних переживань, мотив нерозділеного кохання	Ліричний герой – добра, щира, духовно багата людина, нешаслива в коханні	Нешасливе кохання, щирість. Ямб	«В життю ти мною згордувала, Моє ти серце надірвала , Із нього визвала одні Оті ридання голосні – пісні». / «Являйся, зіронько, мені Хоч в сні! »
	«Мойсей»	Ліро-епос Поема (філософська) Другий Заповіт	Тема: історичний шлях нації; взаємини невизнаного вождя-пророка й народу . За визначенням автора, «...смерть Мойсея як пророка, не признаного своїм народом». Ідея: визволення українського народу з-під колоніального гніту, пошук українцями національного та духовного відродження, заклик вірити у свій народ, у його майбутнє. Пролог (звернення-заповіт) і 20 пісень-розділів . 40-річна дорога древніх гебреїв (євреїв) з Єгипту (де вони були рабами) до Канаану (Ханаану) як до їхньої омріяної, Богом обіцяної (обітованої) землі (Палестини), до свободи . «Фата моргана» (марево). Біблійна основа сюжету, але очевидна аналогія з українською нацією та її шляхом . Оповідь від третьої особи	Мойсей, народ-юрба; негативні персонажі – Датан, Авирон; загострення конфлікту між народом і пророком; заборона проповідувати , але Мойсей піднімається на вічовий камінь і розповідає притчу-казку про дерева, що обирали короля (терен, алегорія) . Вигнання Мойсея з табору (каміня, діти). Словесний двобій з демоном пустелі Азазелем, сумніви . Молитва Єгови (Богові); на горі у вранішньому освітленні Мойсей здається титанічним героєм. Міф про сліпого гіганта Оріона (поводир-хлопчина «веде» до сонця). Єгова карає Мойсея за сумніви . Мойсей побачив Палестину (землю обітовану), але помирає . Його смерть – поштовх, що розбудив народ. Молодий Єгошуа («князь конюхів») продовжує справу пророка	Неоромантизм Віра в майбутнє, сильна особистість, зрада, зневіра, милосердя, жертвовність, доброта, покірність, жорстокість, рабська психологія Пролог – ямб (терцина) Розділи – анapest	Пролог. «Народе мій, замучений, розбитий, Мов паралітик той на роздорозжж... » / « Та прийде час , і ти огнистим видом Засяєш у народів вольних колі, Труснеш Кавказ , вперешешся Бескидом...» / « І глянеш, як хазяїн домовитий, По своїй хаті і по своїм полі». / «Прийми ж сей спів, хоч тугою повитий, Та повний віри; хоч гіркий, та вільний...» / « Твоєму генію мій скромний дар весільний ». / «Ті слова про обіцяний край Для їх слуху – се казка; М'ясо стад їх, і масло, і сир – Се найвища ласка». / Кінець: « Люд героїв сотворить . Задуднять – і пустині пісок На болото замість». Авірона камінням поб'ють , А Датана повісять. Через гори полинуть, як птах, Йордан в бризки розкроплять, Єрихонські мури, мов лід, Звуком трубним розтоплять. І підуть вони в безвість віків, Повні туги і жаху, Простувать в ході духові шлях І вмирати на шляху...»
	«Захар Беркут» Підзаголовок «Образ громадського життя Карпатської Русі в XIII віці»	Епос Історична повість	Тема: зображення боротьби карпатської громади проти нашествия монголів (1241 р.) . Ідея: возвеличення патріотизму, мужності, уміння долати перешкоди; засудження зради, жадібності, збагачення за рахунок інших	Захар Беркут, син Максим; боярин Тугар Вовк, дочка Мирослава; Бурунда-бегадир, вільні тухольці, монголи. Захар Беркут: 90-літній старець, мудрий ватажок тухольської громади, лікар. Сон про Сторожа (святий	Романтизм Патріотизм, волелюбність, перевага громадських інтересів над особистими, мужність, сила волі, жорстокість,	Захар Беркут: «Раз умирати кожному, але славно вмирати – се не кожному лучається». «Беркути додержують свого слова навіть ворогові і зрадникові». «Не відбити, але розбити їх – се повинна бути наша мета!» «... Мінати одного хлопця (сина) на руїну наших сусідів – се була б ганьба... » «Ми побідили нашим громадським ладом, нашою

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
			Основна думка: сила народу – в єдності. Епіграф Дела давно минувших дней, Преданья старины глубокой... О. С. Пушкін Село Тухля, Карпати	камінь). Потоп. Тугар Вовк: заручившись підтримкою князя Данила («володаря всіх земель»), прагне заволодіти вільним краєм, тухольці виганяють його. Пристає до монголів (подвійний зрадник). Рятую Максима. Максим: полон, мужній, розсудливий: порадив робити засіки (перешкоди із зрубаних дерев) у вивозі (видовбаний у скелі вихід), а потім піти всім із села, пустити монголів у кітловину . Пропонує монголам таємний хід. Мирослава: зреклася батька, кохає Максима, зробила метавки	кохання, зрада, підступність, влада, багатство, батьки і діти, самопожертва, самовладання, чесність	згодою і дружністю...» Максим: «молодий гірняк», «перший уда- лець на всю... верховину». «Тухольці ціпкий народ: кого раз у руки зловлять, то вже не люблять пустити». «Нащо тут великої сили, де сама природа своїми... скалами спиняє вас?» «Життя в неволі нічого не варте...» Тугар Вовк: «Був... як дуб. Плечистий, ... з грубим, чорним волоссям, ... подобав на одного з тих злющих тухольських медведів». Мирослава: «виховання її було мужеське». «Я не стану зрадницею свого краю!»
Література ХХ ст.						
Михайло Коцюбинський 1864–1913 <i>Сонцепоклонник</i>	«Intermezzo» (перерва, відпочинок)	Епос (з елементами драми) Новела (психологічна, лірична, автобіографічна) «Присвячую Кононівським полям»	Тема: роль і місце митця (письменника) у суспільному житті. Ідея: суспільний обов'язок митця – бути на передньому краї боротьби народу за свої права. Кононівка	Образи-символи: Моя утома, Ниви в червні, Сонце, Три білі вівчарки (Пава – дворянство, Трепов – жан-дармерія, Оверко – селянство), Зозуля, Жайворонки, Залізна рука города (потяг), Людське горе. «Білі мішки» (повішені). Оповідь від першої особи-письменника . Майже суцільний пейзаж	Імпресіонізм 1. <i>Депресія</i> (душевна втома), зневіра; 2. <i>Спокійно-споглядальний стан</i> (гармонія з природою); 3. <i>Обурення, гнів, нетерпіння</i>	«Я не можу розминутися з людиною. Я не можу бути самотнім». « Кую зозуля . Б'є молоточком у кришталевої великий дзвін – ку-ку! ку-ку!» Кульмінація: зустріч із селянином: «Говори, говори!» «П'ятеро діток голодних чомусь не забрала гарячка». «Між людьми, як між вовками». Розв'язка: «Іду поміж люди. Душа готова...»
	«Тіні забутих предків» В. Шекспір «Ромео і Джульєтта»	Епос Повість (психологічна, філософська)	Тема: показ життя гуцулів , їхніх звичаїв, побуту, єдності людини й природи. Ідея: заклик до нащадків пам'ятати про найістотніші філософські категорії: життя, любов і смерть. Кінофільм С. Параджанова	Іван Палійчук (легін), Марічка Гутенюк, Палагна, мольфар (чарівник) Юра, чаклунка Хима; фантаст. образи: нявка, шезник, чугайстир, арідник (злий дух). Карпати. Реальне і казкове, язичництво і християнство	Неоромантизм+імпресіонізм Кохання, перемога життя над смертю, єдність людини й природи. Ворожнеча, жорстокість	Іван: сопілка (флора), двічі грала трембіта (похорон рідних), цукерка, полонина. Річка Черемоз забрала Марічку , зник на 6 років. Палагна, газда (господар), маржинка (худоба). Юра. Іван розбився, похорони. Ігриша
Василь Стефаник 1871–1936 «Покутська трійця»	«Камінний хрест»	Епос Новела (студія – художнє дослідження душевних переживань героя)	Тема: зображення еміграції західно-українського селянства до Канади на межі ХІХ та ХХ ст., розкриття зв'язків з рідним світом. Ідея: краса людського існування можлива лише в єдності з усім навколишнім світом, це відчуття наповнює змістом життя, дає радість і щастя . Горб – символ виснажливої праці. Камінний хрест – символ терпіння, титанічної праці, могили, страдницької долі. Сізіфів труд	Іван Дідух, дружина Катерина, сини, кум Михайло, Яків, селяни. Іван повертається після 10-річної служби у війську, спадщина – клапоть землі (горб), стає газдою , любить свою тяжку працю (Переломаний), рідні вмовили емігрувати до Канади, спродав усе, попроситися запросив «ціле село»; залишив грошей, щоб пом'янули їх та покрили хрест , який поставив на горбі. Кульмінація (танок): «Іван тормосив жінкою, як би не мав уже гадки пустити її живу...»	Експресіонізм Виснажлива праця, любов до праці, рідної землі; нерозривна єдність із землею, батьки і діти, потворність і краса	Іван Дідух: «поредний чоловік». «Догори ліз кінь як по леду, а в Івана як ... хто буком по чолі тріснув, ... велика жила напухала йому на чолі». «Вік свій збув на тім горбі», «стола не знав». «Ціла хата заридала (синекдох)...» Катерина: «лиш шкіра на кості» , «тежко-с працювала, у далеку дорогу вібралася». «Видиш, стара, наш хрестик? Там є відбито і твоє намено. Не біси, є і мое, і твоє...»

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Ольга Кобилянська 1863–1942 <i>Гірська орлиця</i>	«Valse melancholique» («Меланхолійний вальс»)	Епос Новела (музична)	Тема: зображення життя жінок-інтелектуалок , які прагнуть краси в житті. Ідея: оспівування незалежності, самодостатності жінки-інтелектуалки , творчої особистості. Меланхолія – сумний настрій. Жіноча емансипація (незалежність); фемінізм (рівність). Автобіографічний твір. Марта – оповідач . Кульмінація – тріснута струна (резонатор)	Центральний образ – музика . Три дівчини винаймають помешкання. Художниця Ганнуса: витончена, «сама краса», «улюблениця долі» ; з погордою ставиться до людей. Егоїстична (повертається з Італії із сином, але без чоловіка; спричинила смерть Софії, сказавши необережні слова). Марта: учителька , безкорислива любов до ближнього, готова обійняти весь світ , таким жінкам «належить царство на землі», зразкова мати й господаря, терпляча. Софія Дорошенко: піаністка, нещасливе кохання , розорення сім'ї, смерть батьків, усе віддає музиці (Шопен); непривабливий зовнішній вигляд (гудзик на нитці, покусані рукавички)	Неоромантизм Дружба, творчість, краса, гармонія, кохання, погорда, праця, свобода вибору, упевненість, зневіра, батьки і діти, мрія, пошуки щастя, успіх	Ганнуса : «збудована була прегарно», «ясна блондинка ». «Будемо людьми, що не пішли ані в жінки, ані в матері , а розвинулися так уповні...» «Коли б усі були артисти освічені й виховані, ... не було б стільки погані й лиха на світі, як тепер, лише сама гармонія й краса ». « Я живу штуркою (мистецтвом) , і вона вдоволює цілковито мою душу; ... коли не віддамся, то не буду застрашеною птахою...» Марта : « вчилася музики, язиків і різних робіт ручних ». Софія : «...темне, лагідно лискуче густе волосся , уложене... в грубий вузол ... Профіль був ... чисто класичний »
Лєся Українка (Лариса Косач) 1871–1913 <i>Дочка Прометея</i>	«Contra spem spero!» («Без надії сподіваюсь!»)	Лірика (філософська) Вірш (Збірка «На крилах пісень»)	Тема: осмислення ліричним героєм змісту свого життя , боротьба й віра в перемогу над хворобою та кривдою в суспільстві. Ідея: оптимізм за будь-яких життєвих обставин. Переплітаються громадянські, патріотичні, інтимні й пейзажні мотиви	Ліричний герой: людина вольова, оптиміст, борець . Сізіфів трук : « Я на гору круту крем'яную Буду камінь важкий підіймать , І, несучи вагу ту страшную, Буду пісню веселу співать»	Неоромантизм Оптимізм, нескорений дух, непересічна особистість, власні негаразди. Трист. анapest	«Гетьте, думи, ви, хмари осінні!» / « Я на вбогім сумнім перелозі Буду сіять барвисті квітки, Буду сіять квітки на морозі, Буду лить на них сльози гіркі ». / «Все шукатиму зірку провідну...» / «Так! я буду крізь сльози сміятись, Серед лиха співати пісні...» / « Буду жити! Геть думи сумні! »
	«Лісова пісня» (п'єса)	Драма Драма-феєрія	Тема: світ людини та світ природи в гармонійних і суперечливих взаєминах . Ідея: безсмертя духовного начала в людині (згоріло Мавчине тіло, але любов Лукаша подарувала їй невмирущу душу; світ урятує краса). Провесна, ліс на Волині (Полісся). Композиція: пролог, 3 дії (весна, літо, осінь). Сопілка . Метаморфози (перетворення): Мавка – верба , Лукаш – вовкулака . Кульмінація : Килина хоче зрубати Вербу-Мавку, Перелесник запалює Вербу, а з нею згоряє все господарство	Мавка, Лукаш, мати, дядько Лев, Килина; Лісовик, «Той, що греблі рве», Потерчата, Русалка Польова, Водяник, Перелесник, Марище («Той, що в скалі сидить»), Куць, Злидні, Доля, Пропасниця . Мавка : «в ясно-зеленій одежі з розпущеними чорними, з зеленим полиском, косами», «як панна, бо й руки білі, ... убрана не по-наськи ». Лісовик (до Мавки): «...Минай людські стежки, дитино, бо там не ходить воля, – там жура тягар свій носить». Мавка : «Ну, як-таки, щоб воля – та пропала? Се так колись і вітер пропаде!» «Як солодко грає , як глибоко крає , розтинає білі груди, серденько виймає! »	Неоромантизм Краса душі, гармонія, матеріальне й духовне, любов до природи, кохання, вірність, міщанство, благородство, батьки і діти	Мавка : «Заграй, заграй, дай голос мому сердцю!» « Не зневажай душі своєї цвіту , бо з нього виросло кохання наше». «... Смутно, що не можеш ти своїм життям до себе дорівнятися ». « Ні! Я жива! Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає». Лукаш : «Я душу дав тобі? А тіло збавив!» Мавка : «О, не журися за тіло! Ясним вогнем засвітилось воно.../ Легкий, пухкий попільць / ляже, вернувшись, в рідну землю, / вкупі з водою там зростить вербицю, – / стане початком тоді мій кінець». / « Грай же, коханий, благаю! »

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (вір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Микола Вороний 1871–1938	«Блакитна Панна»	Лірика (пейзажна) Вірш	Тема: гармонія природи й мистецтва . Ідея: звеличення краси природи . Образ весни	Образ Блакитної Панни (весни). Узагальнено-ідеалізований образ жінки. Лексика : біблійна («Осанна!»), мистецька (арабески, камеї, фрески, гротески). Асонанс, алітерація	Символізм Краса природи. Хорей	«Має крилами Весна запашна, Лине вся в прозорих шатах, У серпанках і блавах...» / «Гори, гай, луги, поля – вся земля їй виспіває: «Осанна!» / «В'ються хмелем арабески , Миготять камеї, фрески , Гомонять-бринять пісні...»
Олександр Олесь (Кандиба) 1878–1944	«Чари ночі»	Лірика (інтимна) Романс	Тема: філософське осмислення скороминушності життя і його вічності; гімн молодості, кохання . Ідея: заклик любити життя, цінувати кожну щасливу мить	«Сміються, плачуть солов'ї І б'ють піснями в груди: «Цілуй, цілуй, цілуй її, – Знов молодість не буде! Ти не дивись, що буде там, Чи забуття, чи зрада: Весна іде назустріч вам, Весна в сей час вам рада». / «Лови летючу мить життя! Чаруй, хмільй, впивайся...»	Символізм Гімн молодості, кохання; ширість, мрійливість, насолода від життя; добро – насолода, зло – страждання. Чотирист. ямб	«Поглянь, уся земля тремтить В палких обіймах ночі...» / «Гори! Життя – єдина мить , Для смерті ж – вічність ціла». / «Налагодь струни золоті: Бенкет весна справляє ». / «Загине все без вороття: Що візьме час, що люде, Погасне в серці багаття, І захоляють груди». / «І схочеш ти вернуть собі, Як Фауст, дні минулі...»
	«О слово рідне! Орле скутий!..»	Лірика (патріотична) Вірш (медитація)	Тема: роль поетичного слова в житті народу. Ідея: осуд національного безпам'ятства, зневаги до рідного слова, рідної мови . Біблійні образи : судні дощі, слово-меч	«О слово рідне! Орле скутий! Чужинцям кинуте на сміх! Співочий грім батьків моїх, Дітьми безпам'ятно забутий. О слово рідне! Шум дерев! Музика зір блакитнооких...»	Символізм Рідна мова. Чотирист. ямб	«Шовковий спів степів широких, Дніпра між ними лівий рев... О слово! Будь мечем моїм! Ні! сонцем стань! вгорі спинися, Осяй мій край і розлетися Дощами судними над ним»
Павло Тичина 1891–1967 Кларнетизм (збірка «Соняшні кларнети») Поет віддав половину свого життя високій поезії, а половину – нещадній боротьбі зі своїм геніальним обдаруванням . Феномен доби, покараний славою. Зрадив Поезію на догоду партії. Сонячний кларнетист	«О панно Інно...»	Лірика (інтимна) Вірш	Глибокі переживання ліричного героя, що згадує про юнацьке кохання . Загадковий сюжет, тендітна аура недовомовленості, образи-символи . Паралелізм. Асонанс (а, і). Алітерація (н)	«Я – сам. Вікно. Сніги... Сестру я Вашу так любив – Дитинно, злотоцінно. Любив? – Давно. Цвіли луги...» / «Любові усміх квітне раз – ще й тлінно. Сніги, сніги, сніги...»	Символізм Любовний трикутник, світла туга за втраченим коханням. Ямб	«Я Ваші очі пам'ятаю , Як музику, як спів. Зимовий вечір. Тиша. Ми. Я Вам чужий – я знаю. А хтось кричить: ти рідну стрів! І раптом – небо... шепіт гаю... О ні, то очі Ваші. – Я ридую. Сестра чи Ви? — Любив...»
	«Пам'яті тридцяти»	Лірика (громадянська) Вірш -реквієм	Тема: присвята загиблим під Крутами кийським студентам (1918 р.). Ідея: утвердження патріотизму, гуманізму, засудження жорстокості, терору, класової ненависті . Каїн	«На Аскольдовій могилі Поховали їх – Тридцять мучнів українців...» / «На Аскольдовій могилі Український цвіт! – По кривавій по дорозі Нам іти у світ. На кого посміла зня- тись Зрадника рука? » (Метонімія)	Символізм Патріотизм, подвиг. Терор, жорстокість, братовбивство. Хорей	«На кого завзявся Каїн? Боже, покарай! – Понад все вони любили Свій коханий край. Вмерли в Новім Заповіті З славою святих...»
	«Ви знаєте, як липа шелестить...»	Лірика (інтимна) Вірш	Мотив кохання , захоплення ліричного героя повнотою життя. Паралелізм картин природи й людських переживань	«Ви знаєте, як липа шелестить У місячні весняні ночі? – Кохана спить, кохана спить, Піди збуди, цілуй їй очі»	Символізм Кохання. Ямб	«Ви знаєте, як сплять старі гаї? – Вони все бачать крізь тумани. Ось місяць, зорі, солов'ї... «Я твій», – десь чують дідугани»
Максим Рильський 1895–1964 Неокласик («гроно п'ятірне»)	«У теплі дні збирання винограду...»	Лірика (філософська та інтимна) Сонет	Гімн життю та молодості . Провідний мотив: людське серце здатне відчувати, кохати, вірити в будь-якому віці. Випадкова зустріч дівчини з немолодим чоловіком, юності зі зрілістю	«У теплі дні збирання винограду Ї він стрів . На мулах нешвидких Вона верталась із ясного саду, Ясна, як сад, і радісна, як сміх. І він спитав: — Яку б найти принаду, Щоб привернуть тебе до рук моїх?	Неокласицизм Кохання, вічність, зрілість, молодість	«Гукнула свіжо й весело на мулів, І чуто уші правий з них пришулив, І знявся пил, немов рожевий дим. І він потягся, як дитина, радо І мовив: — Добре бути молодим У теплі дні збирання винограду» (4+4+3+3)

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
			Подорожній – не горе-залицяльник, а людина, яка досягла найвищого рівня духовного розвитку, митець. Екзотичні образи мулів, винограду, лампади, Кіпріди (Афродіти)	Вона ж йому: — Світи щодня ламп аду Кіпріди добрій...»		Анафора <i>і</i> , алітерація <i>с і н</i>
Микола Хвильовий (Фітільов) 1893–1933 «Розстріляне відродження» ВАПЛІТЕ, літ. дискусія 1925–1928 рр. «Геть од Москви! Дайош психологічну Європу!»	«Я (Романтика)»	Епос Новела Присвята: «Цвітові яблуні»	Тема: роздвоєність людської особистості , що бере на себе відповідальність перебудувати світ шляхом убивства інших і втрачає власну сутність. Змальовано чекістський терор в Україні під час громадянської війни. Ідея: той, хто задля ідеї, хай навіть і найкращої, позбавляє життя інших, неминуче зазнає моральної деградації та спустошення. Початок: «З далекого туману, з тихих озер загірної комуни шелестить шелест: то йде Марія ». Палац розстріляного шляхтича . Вино. Канделябр. Оповідь від першої особи	Інсургенти (більшовики): «Я» (чекіст), доктор Тагабат , Андрюша , дегенерат ; мати Марія , теософи : Зет , Ігрек ; черниці , версальці (контрреволюціонери). Кульмінація : розстріли , убивство матері . «Я»: «Я – чекіст , але я і людина» (роздвоєність); « главковерх чорного трибуналу комуни ; нікчема , яка віддалася на волю хижої стихії», « її м'ятежний син », інсургент . Мати Марія : « наївність , тиха жура і добрість безмежна »	Імпресіонізм Фанатизм, злочин, убивство, жорстокість, садизм, моральна деградація, роздвоєння особистості, батьки і діти, материнська любов, доброта	Доктор Тагабат : « злий геній », « із широким лобом і білою лисиною, з холодним розумом і з каменем замість серця », « мій звірячий інстинкт ». Андрюша : « невеселий комунар , коли треба розписатися під темною постановою – «розстрілять», завше мнеться ». Дегенерат (пес революції): вірний вартовий, палач із гільйотини; ішов з поля тільки тоді, коли закопали розстріляних; низенький лоб , чорна копа розкуйовдженого волосся, приплюснутий ніс , нагадує каторжника ; сторож душі «Я» . Кінець : «Я зупинився серед мертвого степу: – там, в далекій безвісті, невідомо горіли тихі озера загірної комуни »
Володимир Сосюра 1898–1965	«Любіть Україну!»	Лірика (патріотична) Вірш -послання	Любов до рідного краю (патріотизм), гордість за свою країну , зневага до ворогів , майбутнє пов'язане з долею молодого покоління . Неопалима купина (символ безсмертя)	« Любіть Україну , як сонце, люб іть...» / «Для нас вона в світі єдина, одна...» / «Як та купина , що горить – не згора ...» / « Юначе! Хай буде для неї твій сміх, і сльози...»	Щира любов до рідної України, віра в молоде покоління, любов до рідної мови. Амфібрахий	« Дівчино! Як небо її голубе, люби її кожну хвилину . Коханий любить не захоче тебе , коли ти не любиш Вкраїну ... Любіть у труді, у коханні, в бою , як пісню, що лине зорею ... Всім серцем любіть Україну свою – і вічні ми будемо з нею!»
Валер'ян Підмогильний 1901–1937 «Розстріляне відродження»	«Місто» 2 епіграфи Епіграф I Шість прикмет має людина: трьома подібна вона на тварину, а трьома – на янгола... Талмуд	Епос Перший урбаністичний роман Роман кар'єри Епіграф II Як можна бути вільним, Евкріте, коли маєш тіло? А. Франс (Двоякий характер людини)	Тема: історія розвитку людини, яка потрапила з провінції до столиці ; філософські питання буття. Відцентрований роман – дія розгортається довкола персонажа. Маргінал – перебування людини в певній соціальній спільноті (село, місто). Місто Київ , 20-ті роки XX ст. (часи українізації) Розповідь від третьої особи . Бритва. Людина. Український Растін'як («Батько Горію» Оноре де Бальзак)	Степан Радченко : письменник; ні позитивний, ні негативний; поет Вигорський , критик Світозаров , сільська дівчина Надійка ; Лука Гнідий , дружина Тамара Василівна (мусінька), син Максим ; Зоська , Рита , земляк Левко ; син священника Борис Задорожній . Степан : 25 років; підпасич , повстанець , секретар сільбюро , активіст ; «розпорядок – ... запорука досягнень »; « м'які волосинки , неголені вже тиждень », « волосся він одкидав назад, як багато хто з селяків »	Екзистенціалізм Двоякий характер, гордість, незалежність, егоїзм, нерозсудливість, необдумані вчинки, меркантильність; самовдосконалення, рішучість, наполегливість, зосередженість, здібність до навчання, допитливість; страждання, захоплення, розчарування	Лука Гнідий поселив Степана в сараї . Літер. вечірки , поет Вигорський (<i>прототип Є. Плужника</i>), критик Світозаров (<i>прототип М. Зерова</i>), оповідання « Бритва ». Не закінчив інститут, лектор , гонорари . Борис і Надійка . Зоська : мале на зріст, у капелюшкові; палила, стрижена, отруїлась . Вона про Степана : « Душа в тебе погана ». Секретар журналу . Балерина Рита : складена з двох тонів – чорного (волосся, сукня) та смуглого (обличчя, тіло). Розчарування в подругах . Творча криза . Кінець : « Воно (місто) покірно лежало внизу хвилястими брилями скель, позначене вогняними крапками ... Тоді, в тиші лампи над столом, писав свою повість про людей »

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Юрій Яновський 1902–1954 <i>Лицар культури нації</i>	«Майстер корабля»	Епос Роман (романтичний, пригодницький, автобіографічний, мариністичний), «кінороман», монолог-сповідь оповідача, авангардна проза 20-х років ХХ ст.	Тема: творча інтелігенція – еліта суспільства . Ідея: «підняти якір свого корабля й поставити паруси»; поетизація прекрасного в людині, її поривів до гармонії зі світом і собою. Майстер на носі корабля – дерев'яна фігурка з профілем жінки . Одеса , Італія, Румунія, острів Ява. Вплив зарубіжної романтичної класики	То-Ма-Кі (Товариш Майстер Кіно , редактор) – Ю. Яновський, сини Майкл і Генрі, Сев (режисер О. Довженко), Професор (художник В. Кричевський), Директор (П. Нечеса), Тайах (балерина Іта Пензо), Богдан (матрос), місто – Одеса («Голлівуд на березі Чорного моря»), море . Монолог-сповідь 70-літнього То-Ма-Кі (кіномистецтво, культура нації). Режисер Сев знімає фільм про матроса Богдана, будеється справжній вітрьильник (на ньому плаватимуть учні мореходної школи)	Неоромантизм Життєлюбство (романтика вітаїзму), вільне творче начало, духовність, подвиг, кохання, відданість дитячій мрії	То-Ма-Кі : «Уявіть собі юнака – невисокого і стрункого , з сірими очима і енергійним ротом, погляд насмішуватий і впертий...» «Я ніколи не любив ходити по дорогах. Тому я й люблю море , що на ньому кожна дорога нова і кожне місце – дорога». Сев : «в ньому є одвічне обличчя Людини, суворі риси завойовника, серце мандрівника і творця». Тайах : білоголова, стрижена , в англійській блузі». Богдан : «...прекрасний екземпляр мужчини. Обличчя обвітрене й мужнє, а тіло радувало очі чистими лініями»
Остап Вишня (Павло Губенко) 1889–1956 <i>Король українського тиражу, поет полювання</i>	«Моя автобіографія»	Епос Гумореска	Гумор і легка іронія в розповіді про дитинство та юність, сім'ю, навчання, початок літературної діяльності . «У мене нема жодного сумніву в тому, що я народився...», містечко Грунь Зіньківського повіту на Полтавщині . У батьків за 24 роки було 17 дітей. « Писатиме », школа, учитель Іван Максимович, лінійка , бариня-експлуататорша. Численні алюзії (натяки) 3 частини	«...Наші з М. К. Зеровим стежки розійшлися. Він на Рим, я – на Шенгерієвку». Військово-фельдшерська школа. «Як ударила революція – завертівся». Громадянська війна. «...Під'їхала “платформа”, мене й посадили. Потім випустили, але я вже з “платформи” не злавив. Нема дурних». Книжки любив з м'якими палітурками (Філарет, Соломон). Перший псевдонім – Павло Грунський	Любов до життя, любов до людей, оптимізм, життєрадісність, віра в краще майбутнє	«Жив я в Києві. У Харків “мене переїхали”». Газета «Вісті». « Чого я перекладаю , коли ж можу фейлетони писати ?!» Остап Вишня. Маститий письменник (пульс, рука). Літературні організації: ВАПЛІТЕ, «Плуг». Хвилювий , Досвітній. Ставлення до театрів, тварин (коза, оса). Колір – жовто-бурий. Син : « Людиною буду ». «Чому я поспішав так із ... автобіографією?.. Сам зробиш – знатимеш уже напевно, що вдячні нащадки ніколи тебе не забудуть »
	«Сом»	Епос Усмішка (збірка «Мисливські усмішки»)	Тема: гумористична оповідь про рибалок, які намагались спіймати сома на Осколі ; змалювання краси рідної природи. 4 частини. I частина . Річка Оскіл , озера , водяні лілеї , човники , дикі качки , болотяні курочки , очерет , зелене латаття	Дід Панько, пан, рибалки . II ч. Дід Панько, сом гусака ковтув ; дід Панько з паном уловили сома, усередині – панський собака сетер-гордон Джой . Книга Сабанєєва (сом вагою 400 кг проковтув ведмеда, катер)	Любов до природи, доброзичливість, дотепність, життєрадісність	III ч. Сом – сильна риба (довго тягнув човен з рибалками). IV ч. Узагальнення про сома: що їсть, яка краща наживка; можливо, буде важити 100 тонн. «... Письменникові не до лица... перебільшувати »
Микола Куліш 1892–1937 «Розстріляне відродження» ВАПЛІТЕ	«Мина Мазайло» (п'єса)	Драма Комедія (сатирична), «філологічний водевіль» Мольєр «Міщанин-шляхтич» 4 дії	Тема: змалювання процесів українізації у 20-х роках ХХ ст. Ідея: засудження національного нігілізму персонажів , у свідомості яких укоренилось переконання в тому, що все українське – «третій сорт». Харків (столиця). Засоби комічного: гротеск, сатира	Мина (службовець, працює на Донвугіллі, покруч системи, «валуєвський асистент»), дружина Лина (Килина), донька Рина (Мокрина), син Мокій , Уля Розсоха , тьотя Мотя Розторгуєва з Курська, дядько Тарас з Києва, Баронова-Козино (учитель російської мови), Губа, Тертика . Немає позитивних персонажів. Кульмінація: звільнення Мيني з посади за опір українізації. Кінець . Комсомолец Тертика : «Скажемо всім Мазеніним: гол!»	Модернізм Міщанство, нігілізм, шовінізм, обмеженість, полохливість, поступливість, непослідовність, духовна деградація	Рина вводить Улю в «курс справи», просить Улю закохати в себе Мокія. Телеграма тьоті Моті. Приїжджає дядько Тарас. Мина хоче змінити своє прізвище на Мазенін , а Мокій – додати до свого Квач . Мину «дражнили» з дитинства. Тьотя Мотя : «Дивлюсь – не “Харьков”, а “Харків”! Нашо ... іспортілі город?»; «прілічнее бить ізнасілованной, нежелі українізованной». Мيني не вдається вимова рос. звука [r]: «Пахнет сеном над луками». Мокій про Улю: « очі, рот, стан – все чисто українське ». Стаття

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Богдан-Ігор Антонич 1909–1937	«Різдво»	Лірика (філософська, календарно-обрядова) Вірш	Поєднання язичницьких і християнських мотивів. Лемки. «Місяць круглий» – хліб; «золотий горіх» – поганський знак	«Народився Бог на саях в лемківськiм містечку Дуклі. Прийшли лемки у крисанях і принесли місяць круглий»	Символізм Традиції, повір'я; тяжкі випробування	«Ніч у сніговій завії крутиться довкола стріх. У долоні у Марії місяць – золотий горіх» (тяжкі випробування Божої Матері Марії)
Олександр Довженко 1894–1956 Кінорежисер	«Зачарована Десна»	Епос Кіноповість (автобіограф.)	Тема: спогади автора про дитинство (людей, сім'ю, природу, село, повінь, війну). Ідея: гімн людині праці, її духовному багатству й безмежному терпінню. Умовно сім розділів: «Город і хата», «Смерть братів», «Смерть баби», «Повінь», «Сінокіс», «Коні», «До школи». Село Сосниці. Цитати: «Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє». «Я син свого часу і весь належу сучасникам своїм». Кінець: Я «...не втратив щастя бачити оті зорі навіть у буденних калюжах на життєвих шляхах». Більше за все малий Сашко любив музику – клепаючи коси	Річка Десна, природа; малий Сашко-оповідач, дорослий автор-оповідач, дід Семен, батько Петро, мати Одарка, прадід Тарас, прабаба Марусина, дядько Самійло, родич Ярема Бобир, отець Кирило, учитель Леонтій Созонович Опанасенко. Світ реальний і уявний: яблукуватий кінь, лев. Немає чіткого сюжету: церковні книги, морква, картина Божого суду, «добрі діла», брати-соловейки, народження сестри, повінь, Паска, косовиця, лев, підслухана розмова коней, до школи. Дядько Самійло «обкосив би всю земну кулю»	Реалізм Добро, людяність, народна мудрість, щастя, оптимізм, любов до батьків; шанобливе ставлення до старших, до людей праці; любов до «всього живого»; уміння бачити красиве в повсякденному житті	Дід Семен: «дуже схожий на Бога», письменний; любив сонце, кашляв; був «добрим духом луку і риби», «розмовляв з усім живим». Прабаба Марусина: маленька, прудка; мала видючі очі, «без прокльонів не могла прожити...» Батько Петро: «Багато бачив я гарних людей, але такого, як батько, не бачив». «З нього можна було писати... богів». Убогий одяг, в очах повно смутку, «тяжкі кайдани неписьменності». «Скільки він землі виорав, скільки хліба накосив! Як вправно робив, який був дужий і чистий». Жарт любив, такт розумів. Зневажав царя. Був прекрасний навіть тоді, коли «стояв на майданах у фашистській неволі, і люди вже за старця його мали». Мати любила «саджати що-небудь у землю, щоб проізросло». «Коло хати мати-зозуля кує мені розлуку. Довго-довго...»
Андрій Малишко 1912–1970 Поет-пісняр	«Пісня про рушник»	Лірика (філософська, особиста) Пісня. Музика П. Майбороди	Материнська любов і відданість своїм дітям. Монолог	Образи-символи: рушник – життєва дорога. Мати проводить сина з рідної домівки «в дорогу далеку» (інверсія) і дарує на щастя вишитий рушник	Материнська любов, безкорисливість. Чотирист. анапест	«Хай на ньому цвіте росіяниста доріжка, І зелені луки, й солов'їні гаї...» / «Я візьму той рушник, простелю, наче долю, В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров». Анафора (і – 13 разів)
Василь Симоненко 1935–1963 Шістдесятник, дисидент Витязь молодії української поезії	«Ти знаєш, що ти – людина?»	Лірика (філософська) Вірш-звернення	Кожен має залишити слід на землі, а тому треба поспішати жити, творити, кохати. Ідея: усвідомлення кожним своєї унікальності	«Ти знаєш, що ти – людина? Ти знаєш про це чи ні? Усмішка твоя – єдина, Мука твоя – єдина, Очі твої – одні»	Унікальність, цінність життя, неповторність, гідність. Боротьба проти морального занепаду, бездуховності	«Більше тебе не буде. Завтра по цій землі Інші ходитимуть люди, Інші кохатимуть люди – Добрі, ласкаві й злі. Сьогодні усе для тебе – Озера, гаї, степи. І жити спішити треба, Кохати спішити треба – Гляди ж не проспий! Бо ти на землі – людина...»
	«Задивляюсь у твої зіниці...»	Лірика (громадянська, патріотична) Вірш-присвята	Розповідь про щире синівське любові ліричного героя до невідомої України. «Україно! Ти для мене диво! І нехай пливе за роком рік, Буду, мамо горда і вродлива, З тебе дивуватися повік»	«Хай мовчать Америки й Росії (метонімія), Коли я з тобою говорю!» / «Ще не всі чорти живуть на небі, Ходить їх до біса на землі». / «Як же я без друзів обійдуся, Без любові їх, без очей і рук?»	Патріотизм, дружба, підтримка, взаєморозуміння. П'ятист. хорей	«Україно! Ти – моя молитва, Ти моя розпука вікова... Гримотить над світом люта битва За твоє життя, твої права». / «Хай палають хмари бурякові, Хай сичать образи – все одно Я проллюся крапелькою крові На твоє священне знамено»

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
	«Лебеді материнства»	Лірика (патріотична, філософська) Пісня (колискова)	Тема: мати й Батьківщина – поняття нероздільні. Ідея: кожен повинен зберігати у своїй душі загальнолюдські цінності. Оповідь-монолог	Образи-символи: мати (Батьківщина), лебеді (любов і вірність), казка (дитинство). «Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки Батьківщину »	Любов до матері, патріотизм, людяність, вірність, повага до звичаїв і традицій рідного краю. Хорей	«Мріють крилами з туману лебеді рожеві...» / «Виростеш ти, сину, вирудиш в дорогу...» / «Можна вибрати друга і по духу брата, Та не можна рідну матір вибирати ». / «За тобою завше будуть мандрувати Очі материнські і білява хата». Алітерація (р)
Василь Голобородько 1945	«Наша мова»	Лірика (патріотично-філософська) Вірш Верлібр	Уславлення ролі рідної мови , її значущості в житті народу. Мова – це існування нації	«кожне слово нашої мови проспіване у Пісні тож пісненими словами у товаристві розмовляємо»	Постмодернізм Любов до рідної мови. Верлібр	«кожне слово нашої мови записане у Літописі тож хай знають вороги якими словами на самоті мовчимо»
Олесь (Олександр) Гончар 1918–1995 <i>Інтелектуал світу</i>	«Модри Камень»	Епос Новела 5 глав	Тема: спогади вояка-партизана про зустріч у словацьких горах з дівчиною Терезою (несподіване кохання з першого погляду). Ідея: показ цінності простих людських почуттів (доброти, симпатії, довіри, закоханості) у надзвичайно складні воєнні часи (Друга світова війна). Розповідь від першої особи	Оповідач (радянський солдат), його товариш Ілля , Тереза , її мати . Експозиція: оповідач зі сховку спостерігає за дівчиною. Зав'язка: прихід партизанів у хату . Розвиток дії: перебування партизанів у домі, їх відхід. Кульмінація: розповідь матері про те, як поліцаї забрали Терезу . Розв'язка: спогади оповідача про кохану, діалог	Неоромантизм Доброта, довіра, милосердя, сміливість, самопожертва, симпатія, закоханість, вірність, туга за нерозквітлим коханням	Початок: «Бачу, як ти виходиш з своєї гірської оселі...» «Померкло, стерлося все. Навіть те, що звуть незабутнім першим коханням. Чому ж ця випадкова зустріч , єдиний погляд, єдина ява у великій драмі війни, чому вона не меркне і, відчуваю, ніколи не померкне? Ти – як жива . Бо далекі Рудні гори скрізь ідуть за мною...» Кінець. Тереза: «Зараз ми маємо час! Зараз я доскажу вам усе недосказане тоді. Слухайте ж!»
Григор Тютюнник 1931–1980 Шістдесятник	«Три зозулі з поклоном»	Епос Новела «Любові всевишній присвячується» (автобіографічна основа)	Тема: показано глибину справжнього кохання і ставлення людей один до одного. Ідея: любов – велика таємниця , яку ще нікому не вдалося розгадати. Вона підносить людину на вершину щастя або робить її безкінечно нещасною. Лист . Тоталітарний сталінський режим. Сосна , що «тато садив». Зозуля – туга, жіноча самотність. Любовний трикутник – Михайло, Софія, Марфа	Оповідач (син , хлопець-студент), батько Михайло , мати Соня (Софія), Марфа Яркова , Карпо (товстопикий, рудий), поштар дядько Левко . Фраза « три зозулі з поклоном » означає « прохання забути, не кохати », « відпустити ». Оповідач: «Я виходжу з-за клубу, в новенькому дешевому костюмі (три вагони цегли розвантажив з хлопцями-однокурсниками, то й купив)»	Нерозділене кохання, чесність, благородство, самозреченість, бережливе ставлення до людини, співчуття, мудрість, ніжність, вірність, щирість, здатність зрозуміти чужу душу, страждання, любовний трикутник – три долі	Батько Михайло: «якось і не старів », « сокіл був », « очі так і печуть чорнючі . Гляне було – ... в грудях так і потерпне». «Учора дав мені товариш скалку від дзеркальця, і я вперше за два роки себе побачив... Не тільки голова вся, а й брови посивіли ». «Маленька» Марфа: « Прийде до пошти , сяде на поріжку...»; « сива, пишноволоса – колись її волосся сяяло проти сонця золотом». «Видно, ... волосся вмирає раніше, ніж людина ». Карпо «над галушками катгується»
Василь Стус (Петрик) 1938–1985 Шістдесятник, дисидент	«Господи, гніву пречистого...»	Лірика (філософська, релігійна) Вірш-медитація (віршова молитва), «стоїчна» поезія	Тема: відображено екзистенційну (буттєву) проблему вибору ліричним героєм власного життєвого шляху , де панує краса та добро. Ідея: утвердження людського духу , прагнення не загубити в тяжких випробуваннях неповторності своєї долі	«Господи, гніву пречистого благаю – не май за зле. Де не стоятиму – вистою . Спасибі за те, що мале людське життя , хоч надією довжу його в віки »	Сила духу, волі; незламність, непорушність принципів, протидія слабкості; віра в добро, справедливність	«Вірою тугу розвіюю , щоб був я завжди такий, яким мене мати вродила і благословила в світі. І добре, що не зуміла мене од біди вберегти »

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
Іван Драч 1936–2018 Шістдесятник, дисидент <i>Сонячний поет</i>	«Балада про соняшник»	Ліро-епос Балада (модерна)	Тема: роль поета та поезії, обдарованості . Провідний мотив: талант бачити красу в повсякденності. Асоціації , персоніфікації (олюднення), символи	Соняшник (поет), сонце (поезія) . «Поезіє, сонце моє оранжеве, Щомиті якийсь хлопчисько Відкриває тебе для себе, Щоб стати навіки соняшником»	Символізм Талант, обдарованість, натхнення. Верлібр	Соняшник-хлопець має шорстке зелене тіло, він бігає наввипередки з вітром, рве груші-гнилиці, стріляє з рогатки, купається ; побачив сонце «у червоній сорочці навипуск» (воно їхало на велосипеді) і попросив покатати його
Дмитро Павличко 1929 Шістдесятник	«Два кольори»	Лірика (патріотична, філософська) Пісня (народна пісня літературного походження)	Тема: відображено символіку «двоколірності» світу: червоне – чорне. Провідний мотив: мотив дороги – символ людської долі , її перипетій і колізій, поєднаний з мотивом материнського благословення	«Як я малим збирався навесні Піти у світ незаними шляхами, Сорочку мати вишила мені Червоними і чорними нитками. Два кольори мої, два кольори, Оба на полотні, в душі моїй оба, Два кольори мої, два кольори: Червоне – то любов, а чорне – то журба»	Людська доля, життєва дорога, материнська любов, родинні цінності, кохання, радість, щастя; печаль, горе, смуток, журба	«Мене водило в безвісті життя , Та я вертався на свої пороги, Переплелись, як мамине шиття, Мої сумні і радісні дороги . Мені війнула в очі сивина , Та я нічого не везу додому, Лиш горточок старого полотна І вишите моє життя на ньому»
Ліна Костенко 1930 Шістдесятниця	«Маруся Чурай»	Ліро-епос Роман у віршах (історичний роман)	Тема: нешасливе кохання Марусі та Грицька в поєднанні з широкою картиною життя України XVII ст. Ідея: незнищенність українського народу, особистості з багатим духовним світом. 2 сюжетні лінії: особиста та історична (визвольна війна під проводом Б. Хмельницького проти польської шляхти). 9 розділів: «Якби знайшлась неопалима книга», «Полтавський полк виходить на зорі», «Сповідь», «Гінець до гетьмана», «Страта», «Проща», «Дідова Балка», «Облога Полтави», «Весна, і смерть, і світле воскресіння». Полтава, річка Ворскла, Київ. Розділ «Сповідь» – екскурс у минуле (найбільший за обсягом, центральний). Любовний трикутник: Маруся, Грицько Бобренко, Іван Іскра. «Я не труїла. Те прокляте зілля він випив сам. Воно було моє». Перевага матеріальних інтересів над духовними	Маруся , батько Гордій (загинув), Гриць Бобренко , його мати Орихна Бобренчиха , Галя Вишняківна (багата), Іван Іскра , дід Галерник , мандрівний дяк , Лесько Черкес , війт Горбань , полковник Мартин Пушкар , Яким Шибист , фантастичний образ Хо . Маруся: «Ця дівчина... Обличчя, як з ікон». «Нерівня душ – це гірше, ніж майна!» «Моя любов чолом сягала неба, а Гриць ходив ногами по землі». «Таку співачку покарати на горло, – та це ж не що, а пісню задушити!..» Гриць: зрадник, удовин син; лінивий, слабодухий, пристосуванець, «безславно вмер». «... Він міряв не тією міркою. В житті шукав дорогу не пряму. Він народився під такою зіркою, що щось в душі двоїлося йому. Від того кидався берега до того. Любив достаток і любив пісні ». / « Що там, під Дубно, він ще був людиною, а тут він сам з собою вороги ». / «Немов живе в мені два чоловіка...» / «Нелегко, кажуть, жити на дві хати. А ще нелегше – жити на дві душі!»	Вірність і зрада. Внутрішня духовна краса; кохання – високе та світле почуття; честь, спорідненість душ, однолюбство, служіння народові, порядність, благородство, співчуття, шляхетність, жертовність, беззахисність, гордість, доброта, нетерпимість до кривди, гідність, щирі почуття, непосильний тягар життєвих випробувань. Роздвоєність душі, духовне убогство, жорстокість, егоїзм, черствість, жадібність, безпринципність, нікчемність, плітки, ненадійність, продажність, паразитизм, обмеженість, неприязнь, помста, погордливе кепкування	Іван Іскра (син гетьмана Острянці, полковий обозний; заможний): «А слово скаже – з пам'яті не викинеш. А більш мовчить , не щедрий на слова. / Таке обличчя , зразу і не звикнеш, – різке, як меч. Тонке, як тягива ». / « Ми з нею рідні. Ми з одного кореня . Мабуть, один лелека нас приніс. Батьки у нас безстрашні й неупокорені і матері посивіли від сліз». / «Що ж це виходить? Зрадити в житті державу – злочин, а людину – можна?!» / «Ця дівчина не просто так, Маруся. Це – голос наш. Це – пісня. Це – душа ». / «Що нам було потрібно на війні? Шаблі, знамена і її пісні». / Іван рятує Марусю від страти (привіз універсал від Б. Хмельницького). Дід Галерник: «великовоїн – од трьох шабель ще й досі не загоєн». Мандрівний дяк: писав історію України , але вона безслідно зникла. « Хоч би лелеки... нам Гомера принесли! » (відсутність писемних свідчень про історичні події того часу). Лесько Черкес хоче врятувати Марусю: кинувся із шаблею на судовий стіл, пропонує одружитися . Орихна Бобренчиха: ненавидить Марусю . Шантажує сина: «Все запишу на церкву й монастир...». Кінець: дівчата заспівали « Ой не ходи, Грицю ». «Дівчача-тонька... Цю не співайте, я ж іще жива»

Автор	Назва	Рід. Жанр	Тема, ідея (дати, місце дії, цитати)	Герої, образи, зміст (цитати)	Напрям. Ключові слова (твір)	Примітки (цитати, портрети, зміст, ключові слова)
	«Страшні слова, коли вони мовчать...»	Лірика (філософська) Вірш	Ліричний роздум про значення слова в житті, свідомості людини	«Страшні слова, коли вони мовчать, коли вони зненацька причаїлись, коли не знаєш, з чого їх почать, бо всі слова були уже чиймись. Хтось ними плакав, мучився, болів, із них почав і ними ж і завершив»	Роль слова в житті людини. П'ятист. ямб	«Людей мільярди, і мільярди слів, а ти їх маєш вимовити вперше! Все повторялось: і краса, й потворність. Усе було: асфальти й спориші. (антоніми) Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі»
Твори українських письменників-емігрантів						
Іван Багряний (Лозов'ягін) 1907–1963 Письменник-емігрант	«Тигролови» (Перша назва «Звіролови»)	Епос Роман (пригодницький – з елементами автобіографізму)	Тема: трагедія України в часи тоталітарного режиму, відображення впливу сталінського терору на людські долі. «Сміливі завжди мають щастя» (лейтмотив). 2 частини, 12 розділів (1-й розділ «Дракон», 12-й розділ «Навзаводи зі щастям») Зелений Клин, Хабаровськ, тайга, Уссурійський край, Далекий Схід, Сіхоте-Алінь. Початок: «...Вирячивши вогненні очі, дихаючи полум'ям і димом, ... летів дракон (ешелон)»	Григорій Многогрішний – нащадок гетьмана Дем'яна Многогрішного, майор НКВС Медвин, Сірки: батько Денис, мати, Наталка, Грицько; Мороз, пантовщик Пятро Дядоров, Фійона, тубілець Кім-Гі-Сун, охотінспектор Вася Потаюк. 60 корабель-вагонів – «ешелон смерті». Другий ешелон віз партійну еліту. Знуцання майора Медвина. Григорій утікає: «Ліпше вмирати біжучи, ніж жити гниючи». Тайга. Рятують дівчину від ведмеда, родина Сірків, Зелений Клин. П'ятнування – стріляти в плями на дереві. Пантування – полювання на оленів (молоді роги – панти). Рід Морозів. Легенда про водоспад. Різдво. 2 Грицьки в Хабаровську, поїзд «Владивосток-Москва». Убив Медвина. Прощання. Григорій і Наталка втікають у Маньчжурію (Китай). Мати вимолувала зустрічі	Волелюбність, любов до життя, незламність, заперечення зла й насильства, здатність залишатися людиною за будь-яких обставин, взаємодопомога, гуманізм, дружба, сміливість, кохання, ніжність, турбота, любов до ближнього, чесність, альтруїзм, милосердя, працелюбність, відповідальність. Жорстокість, нищість, садизм, знущання, бездуховність, моральний занепад	Григорій Многогрішний: юнак, 25 літ, авіатор, засуджений; «...Похитуючись і важко дихаючи, стежкою йшла двонога істота. Обірвана. Худа, як кістяк. Волосаті груди їй ходили ходором». Наталка (звіроловка): «Гнучка, як пантера, і така ж метка, а строга, як царівна». «Гнучка, як вузь, граційна, як мавка...» Медвин: деспот; чорнобривий, з м'ясистим носом, йому понад 30 літ. Денис Сірко: «кремезний, броватий», «вусатий дідуган». Мати: «в очіпку і в рясній, стародавній спідниці»; «вона полтавка з кореня». Григорій до Медвина: «Я тебе переслідуватиму все твоє життя. І всі... тисячі нас. Замучених, закатованих... Ти митимеш дітей, але не матимеш радості...» Написи на снігу: «Фійона Медвину привіт передавала; «Судив і присуд виконав я – Григорій Многогрішний». Собака Заливай. Кінець: «Але – сміливі завжди мають щастя»
Євген Маланюк 1897–1968 <i>Імператор залізних строф, Український Одисей</i> Письменник-емігрант «Празька школа»	«Уривок з поеми»	Лірика (громадянська, історична) Вірш	Тема: осмислення героїчної і трагічної історії України. Ідея: оптимістична віра у свій народ та його світле майбутнє , намагання пробудити в читача психологію переможця. Епіграф Я син цієї породи. Е. Вергарен «Козацька» лірика	«Внук кремезного чумака, Січовика блідий праправнук»,/ «Я волю полюбив державну»./ «Рокоче запорозька кров Міцних поплічників Богдана — Тих отаманів курінних...»/ «Й чия упевнена рука Зміцняла сивого Мазепу»./ «Вони взяли свячений ніж, Залізняка майбутні діти!»	Патріотизм, оптимізм	«Херсонські прерії — мов Січ...» / «Бо ж там тече козацький Буг...» / «Як не калічила Москва...» / «Та враз підвівсь, і запалав, І з серця кров'ю крикнув Гонта». / «...Даремно, вороже, радій...» / «Ще засилатимеш, на жаль, До Києва послів московських, — І по паркету наших заль Ступати лаптю буде сковзько»

ТЕСТИ ЗНО (РІЗНИХ РОКІВ) ЗА ТЕМАМИ:

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

1. 2017. Рядки

В кінці греблі шумлять верби,

Що я насадила...

Нема того козаченька,

Що я полюбила... є в

А календарно-обрядовій пісні Б суспільно-побутовій пісні

В родинно-побутовій пісні Г історичній пісні

Д народній думі

2. 2017д. До фольклорних належать обидва твори в рядку

А «Ой Морозе, Морозенку» та «Бджола та Шершень»

Б «Віють вітри» та «Ой летіла стріла»

В «Дума про Марусю Богуславку» та «Маруся Чурай»

Г «Чи не той то хміль...» та «Повість минулих літ»

Д «Засвіт встали козаченьки» та «Слово про похід Ігорів»

3. 2016. Над Чорним морем у Великодню суботу відбуваються події твору

А «Дума про Марусю Богуславку» Б «Засвіт встали козаченьки»

В «Ой Морозе, Морозенку» Г «Чи не той то Хміль...»

Д «Бондарівна»

4. 2016д. Рядки

Ой з-за гори та з-за кручі

Буйне військо виступає,

Попереду Морозенку

Сивим конем виграє взяті з

А думи Б балади

В історичній пісні Г суспільно-побутової пісні

Д календарно-обрядової пісні

5. 2015. Марусю Чурай вважають автором твору

А «Бондарівна» Б «Засвіт встали козаченьки»

В «Чи не той то Хміль» Г «Дума про Марусю Богуславку» Д «Ой Морозе, Морозенку»

6. 2012.І., 2015д. Про героїчну битву українського війська проти загарбників біля Савур-могили йдеться у творі

А «Засвіт встали козаченьки» Б «Дума про Марусю Богуславку»

В «Ой Морозе, Морозенку» Г «Віють вітри» Д «Бондарівна»

7. 2014.І. Героїчну битву козацького війська проти татарських нападників зображено у творі

А «Засвіт встали козаченьки» Б «Чи не той то Хміль»

В «Дума про Марусю Богуславку» Г «Віють вітри» Д «Ой Морозе, Морозенку»

8. 2014.ІІ. Образ гордої красуні, яка сміливо захищає власну гідність, є у творі

А «Дума про Марусю Богуславку» Б «Віють вітри»

В «Бондарівна» Г «Засвіт встали козаченьки»

Д «Ой Морозе, Морозенку»

9. 2014д. У «темній темниці проживали, / Аж тридцять три годи / Світа Божого не забачали» персонажі твору

А «Дума про Марусю Богуславку» Б «Засвіт встали козаченьки»

В «Бондарівна» Г «Ой Морозе, Морозенку» Д «Чи не той то Хміль»

10. 2013.І. Славетну перемогу козацького війська біля Жовтих Вод («Жовтого» чи «Золотого» Броду) оспівано у творі

А «Засвіт встали козаченьки...» Б «Чи не той то Хміль...»

В «Ой Морозе, Морозенку...» Г «Віють вітри...»

Д «Бондарівна»

11. 2013.ІІ. Словами «Ой Морозе, Морозенку...» починається

А календарно-обрядова пісня

Б суспільно-побутова пісня

В історична пісня

Г балада

Д дума

12. 2012.ІІ. Рядки

Нема гірше так нікому,

Як бурлаці молодому.

Гей, гей! Як бурлаці молодому!

Заросився, забродився,

Де ти, бурлак, волочився? узяті з

А думи

Б балади

В історичній пісні

Г календарно-обрядової пісні

Д суспільно-побутової пісні

13. 2011.І. Рядки «Ой щоб слава не пропала / Поміж козаками» є в

А соціально-побутовій пісні

Б історичній пісні

В календарно-обрядовій пісні

Г народній баладі

Д думі

14. 2011.ІІ. Рядки «Ой біжить мала дівчина, / А за нею русалочка: / «Та послухай мене, красна панночко, / Загадаю тобі три загадки...», – є в

А календарно-обрядовій пісні

Б соціально-побутовій пісні

В історичній пісні

Г баладі

Д думі

15. 2010.І. Словами «Зажурилась Україна» починається

А дума

Б балада

В історична пісня

Г соціально-побутова пісня

Д календарно-обрядова пісня

16. 2010.І. Заклик

Годі тобі, пане-брате,

Гринджоли малювати,

Бери шаблю гостру, довгу.

Та йди воювати! містить

А дума

Б історична пісня

В народна балада

Г календарно-обрядова пісня

Д соціально-побутова пісня

17. 2009. Рядки

Благослови, мати,

Весну закликати!

Весну закликати,

Зиму проводжати!.. узяті з

А соціально-побутової пісні

Б календарно-обрядової пісні

В історичній пісні

Г балади

Д думи

18. 2008. Рядки

Радуйся, ой радуйся, земле – Син Божий народився взяті з твору, що належить до

А календарно-обрядових пісень

Б родинно-побутових пісень

В соціально-побутових пісень

Г балад

Д історичних пісень

19. 2018. Рядки

Ця дівчина не просто так, Маруся.

Це – голос наш. Це – пісня. Це – душа

характеризують автора твору

А «Ой летіла стріла»

Б «Засвіт встали козаченьки»

В «Чи не той то хміль»

Г «Ой Морозе, Морозенку»

Д «Чого являєшся мені у сні?...»

20. 2018 п. Рядки

Там у полі криниченька,

Навколо пшениченька.

Там женчики жали,

Золоті серпи мали... узятю з

А календарно-обрядової пісні

Б народної балади

В родинно-побутової пісні

Г історичної пісні

Д суспільно-побутової пісні

21. 2019. Словами

Та нехай мій батько добре дбає,

Грунтів, великих маєтків нехай не збуває,

Великих скарбів не збирає... – звертається до козаків

А Олеса Запорожець

Б Маруся Богуславка

В Леся Череванівна

Г Маруся Чурай

Д Наталка Полтавка

22. 2019 д. Рядки

Така її доля... О Боже мій милий!

За що ж ти караєш її, молоду?

За те, що так щиро вона полюбила

Козацькі очі?... суголосні з життєвими обставинами ліричного героя твору

А «Дума про Марусю Богуславку»

Б «Блакитна Панна»

В «Віють вітри, віють буйні»

Г «Contra spem spero!»

Д «Чого являєшся мені...»

23. 2019 п. Уривок

Ой кочують чумаченьки

В чистім степу при долині,

Розпустили сірі воли пастри

При зеленій муравині. узятю з

А історичної думи

Б народної балади

В родинно-побутової пісні

Г суспільно-побутової пісні

Д календарно-обрядової пісні

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1. 2017. В уривку «*Та коли він повертався назад, він роздумував [і] сказав дружині своїй: «Ідіте ви з даниною додому, а я вернусь і походжу іще». І відпустив він дружину свою додому, а з невеликою дружиною вернувся, жадаючи більше майна...*» сказано про

А Кия (уривок про заснування Києва, «Повість минулих літ»)

Б Ігоря (уривок про помсту княгині Ольги, «Повість минулих літ»)

В Ігоря («Слово про похід Ігорів»)

Г Мала (уривок про помсту княгині Ольги, «Повість минулих літ»)

Д Всеволода («Слово про похід Ігорів»)

2. 2017 д. Порівнює свободу із золотом ліричний герой вірша

А «De libertate»

Б «Всякому місту – звичай і права»

В «Contra spem spero!»

Г «Стилет чи стилос?»

Д «О слово рідне! Орле скутий!...»

3. 2016. Прилинути чайкою на край світу, щоб витерти милому «*кривавії його рани на ду-жому його тілі*», прагне

А княгиня Ольга

Б Бондарівна

В Либідь

Г Ярославна

Д Маруся Богуславка

4. 2013. II. Видатний український державний діяч, пам'ятник якому

ви бачите на фото, є персонажем твору

2016. Пряме звертання до видатного українського полководця

і державного діяча, пам'ятник якому ви бачите на фото, є у творі

А «De libertate»

Б «Contra spem spero!»

В «Intermezzo»

Г «Засвіт встали козаченьки»

Д «Україна в огні»

5. 2016 д. У «Слові про похід Ігорів» буй-туром (яр-туром) названо

А Святослава

Б Всеволода

В Ігоря

Г Володимира

Д Ярослава

6. 2015. Вислів давньогрецького філософа Епікура «*Дякуємо блаженній природі за те, що потрібне зробила неважким, а важке непотрібним*» використано у творі

А «Бджола та Шершень»

Б «Маруся»

В «Максим Гримач»

Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Д «Наталка Полтавка»

7. 2015. Установіть відповідність між персонажами одного твору.

Персонаж

Персонаж

1 Ігор

А Ярославна

2 Ярема

Б Гонга

3 Тетерваковський

В Бондарівна

4 Кий

Г Либідь

Д Терпилиха

8. 2009, 2014. I. «*Той, в кого совість як чистий криштал*», є ідеалом автора твору

А «Чого являєшся мені у сні?...»

Б «До Основ'яненка»

В «Молюсь і вірю...»

Г «Всякому місту – звичай і права»

Д «Contra spem spero!»

9. 2014.II. 2010.I. Про київського князя Святослава («Слово про похід Ігорів») ідеться в рядку

- А «Великому Хорсові путь перебігав»
Б «Ізронив злате слово, з сльозами змішане»
В «Підпер гори угорські своїми залізними полками»
Г «Жадоба спробувати Дону великого знамення йому заступила»
Д «Думкою поле міряє од великого Дону до малого Дінця»
10. 2014д. На малюнку зображено героїню твору
А «Віють вітри» Б «Дума про Марусю Богуславку»
В «Слово про похід Ігорів» Г «Енеїда»
Д «Тіні забутих предків»

11. 2013.I. Персонажів цього пам'ятника згадано в
А «Повісті минулих літ» (уривок про заснування Києва)
Б «Повісті минулих літ» (уривок про напад хозарів)
В «Повісті минулих літ» (уривок про помсту княгині Ольги)
Г «Думі про Марусю Богуславку»
Д «Слові про похід Ігорів»

12. 2012.I. «Мутен сон бачив у Києві на горах» герой «Слова про Ігорів похід»

- А Володимир Б Святослав
В Всеволод Г Олег Д Ігор

13. 2012.II. «І коли зійшлись обидва війська, кинув списа Святослав на древлян. Спис пролетів між вухами коня і впав коневі у ноги, бо Святослав був ще дитиною. І сказав Свенельд, воевода батька його: «Князь уже почав. Ударимо ж, дружино, за князем!» І перемогли древлян», — написано в

- А «Слові про похід Ігорів» Б «Думі про Марусю Богуславку»
В Уривку про напад хозарів («Повість минулих літ»)
Г Уривку про заснування Києва («Повість минулих літ»)
Д Уривку про помсту княгині Ольги («Повість минулих літ»)

14. 2012.II. «Слава навіки буде з тобою, / Вольності отче, Богдане-герою!» — так славить Богдана Хмельницького

- А Тарас Шевченко Б Іван Котляревський
В Пантелеймон Куліш Г Григорій Сковорода Д Григорій Квітка-Основ'яненко

15. 2011.I. Затемнення сонця спостерігають персонажі твору

- А «Слово про похід Ігорів» Б «Чорна рада»
В «Мойсей» Г «Україна в огні» Д «Жовтий князь»

16. 2011.II. «Незрівнянно більша радість збирати мед, аніж його споживати. До сього ми народжені...», — заявляє персонаж твору

- А Івана Котляревського Б Івана Вишенського
В Івана Карпенка-Карого Г Григорія Сковорода Д Григорія Квітки-Основ'яненка

17. 2010.I. Автором байки «Бджола та Шершень» є

- А Леся Українка Б Тарас Шевченко
В Іван Вишенський Г Павло Тичина Д Григорій Сковорода

18. 2010.III. Вислів «Випускає він десять соколів на стадо лебедів» («Слово про похід Ігорів») означає

- А полювання на лебедів Б затемнення сонця
В утечу князя з полону Г бій між русичами та половцями Д гру на гуслях

19. 2010.III. Автором твору «Всякому місту – звичай і права» є

- А Іван Вишенський Б Тарас Шевченко
В Григорій Сковорода Г Григорій Квітка-Основ'яненко Д Іван Нечуй-Левицький

20. 2009. Хто з героїв «Слова про похід Ігорів» сказав, що хоче «списа приломити кінець поля Половецького»?

- А Всеволод Б Ігор
В Гзак Г Кончак Д Святослав

21. 2008. Висловлення зі «Слова про Ігорів похід» «Браття і дружино! Лучче ж би потягтим бути, аніж полоненим бути. Так всядьмо, браття, на свої бистрії коні та на Дін синій поглянем» належить

- А Ростиславові Б Святославові
В Володимирові Г Ігореві Д Олегові

22. 2008. Мораль у байках Григорія Сковорода названа автором

- А «мудрість» Б «висновок»
В «повчання» Г «сила» Д «настанова»

23. 2018. Із «золотим словом» Святослав звертається до руських князів з метою

- А закликати до об'єднання в боротьбі проти половців
Б описати хід бойових дій та наголосити на великих утратах
В припинити боротьбу проти половців через порожню скарбницю
Г повідомити про обставини полону князя Ігоря

Д запропонувати мир половцям

24. 2018. «Немає гіршої муки, як хворіти думками, а хворіють думки, позбавляючись природженого діла», — стверджує у своєму творі

- А Григорій Квітка-Основ'яненко Б Пантелеймон Куліш
В Григорій Сковорода Г Іван Котляревський Д Тарас Шевченко

25. 2019. У рядках

Бряжчить шабля о шолом,
Тріщать списи гартовані

В степу, в незнаємому полі,
Серед землі Половецької...

Тарас Шевченко згадує події, зображені у творі

- А «Енеїда» Б «Гайдамаки»
В «Слово про похід Ігорів» Г «Чорна рада» Д «Ой Морозе, Морозенку»

26. 2019д. Уривок «Зробили вони городок [і] на честь брата їх найстаршого назвали його Києвом. І був довкола города ліс і бір великий, і ловили вони [тут] звірину. Були ж вони мужами мудрими й тямущими і називалися полянами...» узятю з твору

- А «Тигролови» Б «Повість минулих літ»
В «Слово про похід Ігорів» Г «Тіні забутих предків» Д «Україна в огні»

27. 2019п. «І немає більшої радості, аніж жити за покликанням» — це провідна думка твору

- А «Кайдашева сім'я» Б «Бджола та Шершень»
В «Слово про похід Ігорів» Г «Наталка Полтавка»

Д «Дума про Марусю Богуславку»

ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ XVIII – ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

1. 2017. Рядки *Вергілій, бач, не нам був рівня,
А видно, що начухав тім'я,
Поки дрібненько описав є в*

А бурлескно-травестійній поемі Б сатиричній комедії
В ліричній драмі Г драмі-феєрії

Д романі у віршах

2. 2017. Уривок *«Таточку, голубчику, соколику, лебедику! Матінко моя ріднесенька... голубочко! Не погубляйте свого дитяти; дайте мені, бідненькій, ще на світі пожити! Не розлучайте мене з моїм Василечком...»* узято з твору

А «Кайдашева сім'я» Б «Наталка Полтавка»
В «Мартин Боруля» Г «Маруся»

Д «Чорна рада»

3. 2017. Розділи «Свято в Чигирині», «Червоний бенкет», «Лебедина» є у творі, де діють герої

А Ярема Галайда, Іван Гонта Б Єгошуа, Авірон
В Яким Сомко, Леся Черевань Г Дідона, Сивілла

Д Мотря Жуківна, Чіпка Вареник

4. 2017. Підзаголовок «Хроніка 1663 року» має твір

А Панаса Мирного Б Тараса Шевченка

В Пантелеймона Куліша Г Ольги Кобилянської Д Михайла Коцюбинського

5. 2017. «Часто трапляються сім'ї, в котрих буває така колотнеча та завсідня лайка та сварка, що життя в хаті стає якимсь пеклом», — сказано про твір, у якому є такий епізод

А чоловік бере уроки «правильних проізношень»

Б батько віддає сина в москалі

В діти з'їжджаються на 55-річчя матері

Г громада у волості обирає односельця за десяцького

Д героїня не визнає своїх онуків-близнят

6. 2017. Образ селянина, який у пошуках правди став злочинцем, змальовано у творі

А «Чорна рада» Б «Тигролови»

В «Я (Романтика)» Г «Тіні забутих предків» Д «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

7. 2016. Життєпис злочинця, зображений на широкому суспільному тлі, — такою є тема твору

А «Максим Гримач» Б «Тіні забутих предків»

В «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Г «Мартин Боруля» Д «Кайдашева сім'я»

8. 2017. Казку про те, як дерева обирали собі короля, розповідає

А Боян Б Мойсей

В Чугайстир Г Еней Д Лісовик

9. 2017. Ну, як-таки щоб воля — та пропала?

Се так колись і вітер пропадає! —

дивується персонаж «Лісової пісні»

А Лісовик Б Мавка

В дядько Лев Г Перелесник Д Лукаш

10. 2017. На репродукції зображено урочище, згадане у творі

А Івана Котляревського Б Григорія Сковороди

В Олександра Довженка Г Павла Тичини

Д Миколи Хвильового

Т. Шевченко. Аскольдова могила. Акварель

11. 2017. Поедняйте епізод твору з його назвою.

Епізод твору

1 герой розповідає про відвідання театру в Харкові

2 конфедерати вбивають титаря, забирають його дочку

3 героїня знайомиться з Василем на весіллі подружки

4 батько виряджає сина в місто на службу до земського суду

Назва твору

А «Маруся»

Б «Гайдамаки»

В «Мартин Боруля»

Г «Наталка Полтавка»

Д «Хіба ревуть воли, як ясла повні»

12. 2017. Співвіднесіть жанр твору та уривок з нього.

Уривок із твору

А «Карпо й Лаврін купили й собі по коняці. А так як на одному коні далеко не заїдеш і багато не завезеш, то вони спрягались кіннями під одну хуру й ділились заробітками пополювині...»

Б «Максим хоч і хотів би мати зятем Сидора, ще такого молодого, а вже унтер-офіцера, та, пригадавши своє гірке московське життя, непосидяче та невільне, сам згоджувався з дочкою...»

В «У лісі щось загомоніло, струмок зашумував, забринів, і вкупі з його водами до лісу вибіг «Той, що греблі рве» — молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими рухами...»

Г «Пішов Кирило Тур, похилившись, у своїй відлозі з горбом. Ніхто б не пізнав тепер його молодецької ходи, ні високою стану. Так собі, наче горбатий дід. Ось добирається він до Сомкової глибки...»

Д «Тепер, наживши кровавим потом копійку, спішив, щоб багатому Терпилові показатись годним його дочки; но вмісто багатого батька найшов мат' і дочку в бідності і без допомоги...»

13. 2017д. Чудесну зброю для Енея, яку «і куля не бере», викував

А Меркурій

Б Еол

В Плутон

Г Вулкан

Д Бахус

14. 2017д. Максим Залізняк та Іван Гонта є персонажами твору

А Івана Котляревського

Б Панаса Мирного

В Івана Франка

Г Григорія Квітки-Основ'яненка

Д Тараса Шевченка

15. 2017д. «Його вчинки відчайдушні й непередбачувані, неймовірні, суперечливі: то він, шибайголова й паливода, викрадає наречену Сомка, то йде на смерть заради визволення гетьмана з темниці...» — сказано про

А Івана Брюховецького

Б Кирила Тура

В Петра Шраменка

Г Матвія Гвинтовку

Д Михайла Череваня

16. 2017д. Звітка про загибель Якова де Бальмена, друга автора, стала поштовхом до написання твору

А «Чорна рада»

Б «Кавказ»

В «Гайдамаки»

Г «Мойсей»

Д «І мертвим, і живим, і ненародженим...»

17. 2017д. За родовою ознакою драматичним є твір

А «Мартин Боруля»

Б «Земля»

В «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Г «Тіні забутих предків»

Д «Маруся»

18. 2017д. Видає себе за Хруща, Хрущова, Притику герой твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

А Василь Порох Б Чіпка Варениченко
В Максим Гудзь Г Іван Вареник Д Грицько Чупруненко

19. 2017д. Сповідь ліричного героя коханій, яка згордувала його почуттями, – це провідний мотив твору

А «Задивляюсь у твої зіниці...» Б «Чого являєшся мені у сні?..»
В «Contra spem spero!» Г «Блакитна Панна» Д «Чари ночі»

20. 2017д. Занепад споконвічної важливої ролі батька в українському суспільстві, руйнування традиційних підвалин життя селянства в пореформену добу зображено у творі

А «Маруся» Б «Кайдашева сім'я»
В «Мартин Боруля» Г «Чорна рада» Д «Наталка Полтавка»

21. 2017д. Біблійний мотив каїнового гріха відчутний у творі

А «Енеїда» Б «Мойсей»
В «Земля» Г «Я (Романтика)» Д «Маруся»

22. 2017д. Поедняйте епізоди одного твору.

Епізод твору	Епізод твору
1 Еол улаштовує шторм на морі	А пани Польські покріпачують Піски
2 доньку-покритку виганяють з дому	Б вибори гетьмана в Ніжині
3 лицарський поединок за Лесю Череванівну	В гостювання героя в царя Латина
4 брати обговорюють дівчат на виданні	Г зустріч дівчини з офіцером-кривдником
	Д невістка йде на прощу до Києва

23. 2016. Прилинути чайкою на край світу, щоб витерти милому «кривавії його рани на ду-жому його тілі», прагне

А княгиня Ольга Б Бондарівна
В Либідь Г Ярославна Д Маруся Богуславка

24. 2016. У повісті «Маруся» кохання з першого погляду Василя і Марусі є

А експозицією Б зав'язкою
В розвитком дії Г кульмінацією Д розв'язкою

25. 2016. «Про славу думає лицар, а не про те, щоб ціла була голова на плечах. Не сьогодні, так завтра поляже вона, як од вітру на степу трава; а слава ніколи не вмере, не поляже, лицарство козацьке всякому розкаже», – уважає

А Ярема Галайда Б Карпо Кайдаш
В Чіпка Варениченко Г Михайло Федорчук Д Кирило Тур

26. 2016. «Нащо ж дворянство нам здалося, коли воно горе приносить? Коли через нього ви хочете мене нещасною зробити, занепасти мій вік молодий!..» – заявляє

А Галя Гудзь Б Марися Боруля
В Леся Череванівна Г Катря Гримач Д Маруся Дрот

27. 2016. Як я люблю тебе без тям,

Як мучусь довгими ночами

І як літа вже за літами

Свій біль, свій жаль, свої пісні

У серці здавлюю на дні – зізнається коханій ліричний герой твору

А Івана Франка Б Олександра Олеся
В Павла Тичини Г Миколи Вороного Д Володимира Сосюри

28. 2016. Косач – це справжнє прізвище автора твору

А «Чари ночі» Б «Блакитна Панна»
В «Contra spem spero!» Г «Момент» Д «Intermezzo»

29. 2016. Установіть відповідність між персонажами одного твору.

Персонаж	Персонаж
1 Макогоненко	А Брюховецький
2 Гонта	Б Лушня
3 Шрам	В Залізняк
4 Варениченко	Г Тетерваковський
	Д Кайдаш

30. 2016д. У творі «Наталка Полтавка» освідчення возного Наталці «Я тебе люблю і жени-тись на тобі хочу» є

А експозицією Б зав'язкою
В розвитком дії Г кульмінацією Д розв'язкою

31. 2016д. Образ гетьмана Полуботка наявний у творі

А «І мертвим, і живим, і ненародженим...» Б «Кавказ»
В «До Основ'яненка» Г «Гайдамаки» Д «Сон» («У всякого своя доля...»)

32. 2016д., 2015д. 2014.ІІ. «Запорожжя споконвіку було серцем українським, на Запорожжі воля ніколи не вмирала, давні звичаї ніколи не забувались», – пише автор твору

А «Чорна рада» Б «Максим Гримач»
В «Камінний хрест» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Тіні забутих предків»

33. 2016д. На фотографії зображено автора рядків

А «Обніміться ж, брати мої. Молю вас, благаю!..»

Б «Дух, що тіло рве до бою Рве за поступ, щастя й волю,
Він живе, він ще не вмер...»

В «О, якби в дурні мені не пошитись,
Щоб без свободи не міг я лишитись...»

Г «Стилет чи стилос? – не збагнув.

Двоєко Вагаються трагічні терези...»

Д «Так! Я буду крізь сльози сміятись, Серед лиха співати пісні...»

34. 2016д. Вілінська – справжнє прізвище автора твору

А «Максим Гримач» Б «Чого являєшся мені у сні?..»
В «Блакитна Панна» Г «Contra spem spero!» Д «Intermezzo»

35. 2016д., 2015д. «Я не хочу бути дворянкою! Краще жить на світі щасливим мужиком, ніж нещасним паном, – це всяке знає!..» – заявляє матері

А Галя Гудзь Б Маруся Дрот
В Леся Черевань Г Мелашка Балаш Д Марися Боруля

36. 2015. «Чи я вам рівня? Ви пан, а я сирота; ви багатий, а я бідна; та й по всьому я вам не під пару», – відмовляється від залицянь заможного посадовця головна героїня твору

А Лесі Українки Б Ліни Костенко
В Івана Франка Г Івана Котляревського Д Тараса Шевченка

37. 2015. Заклик до українців

Обніміться ж, брати мої. Молю вас, благаю! лунає у творі

А Тараса Шевченка Б Пантелеймона Куліша
В Івана Франка Г Лесі Українки Д Івана Котляревського

38. 2015. «Дай Боже, щоб обидва береги Дніпровії приклонились під одну булаву!» – заявляє герой твору

- А «Чорна рада» Б «Максим Гримач»
В «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Г «Кайдашева сім'я» Д «Україна в огні»

39. 2015. Історія села Піски є однією із сюжетних ліній твору

- А «Земля» Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
В «Тіні забутих предків» Г «Камінний хрест» Д «Кайдашева сім'я»

40. 2015. *В житті мене ти й знаєш, не знаєш,*

Ідеш по вулиці – минаєш,

Вклонюся – навіть не зирнеш

І головою не кивнеш, – дорікає коханій ліричний герой твору

- А Миколи Вороного Б Олександра Олеса
В Павла Тичини Г Максима Рильського Д Івана Франка

41. 2015. «Чую, як мені легше робиться, наче нова душа сюди ввійшла, а стара, дворянська, попелом стала», – зізнається

- А Михайло Черевань Б Омелько Кайдаш
В Мартин Боруля Г Максим Гудзь Д Борис Тетерваковський

42. 2015. «Недалеко від ріки Серету на Буковині» відбуваються події твору

- А «Земля» Б «Тіні забутих предків»
В «Максим Гримач» Г «Момент» Д «Камінний хрест»

43. 2015. На рисунку зображено персонажа античної міфології, образ якого переосмислено у творі

- А «De libertate» Б «Гімн»
В «Contra spem spero!» Г «Молюсь і вірю» Д «Кавказ»

44. 2015. Установіть відповідність між персонажем твору та літературним напрямом.

Персонаж	Літературний напрям
1 Максим Гудзь	А імпресіонізм
2 Наум Дрот	Б романтизм
3 Іван Дідух	В експресіонізм
4 Ярема Галайда	Г сентименталізм
	Д реалізм

45. 2015д. Написання нарису «Подоріжжя од Полтави до Гадячого» стало важливим етапом підготовки твору

- А «Наталка Полтавка» Б «Чорна Рада»
В «Максим Гримач» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Кайдашева сім'я»

46. 2015д. Прочитайте уривок тексту:

«А такий був: нехай тільки станеться кому з нашого села пригода – головою ляже, а вирятує: нехай зачепить хто чужий, то й не збудеться лиха: налетить, як той вихор нагальний, доценту викорчує. Коли жив, то, може, й досі пам'ятає, які нагайки-дротянки плелися в пана...» Замість крапок має бути ім'я

- А Наума Дрота Б Мартина Борулі
В Максима Гримача Г Омелька Кайдаша Д Івана Дідуха

47. 2015д. Повість «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка має яскраво виражені ознаки

- А класицизму Б сентименталізму
В романтизму Г модернізму Д імпресіонізму

48. 2015д. На рисунку зображено героїв твору

- А Лесі Українки Б Марка Вовчка
В Володимира Винниченка Г Панаса Мирного

Д Ольги Кобилянської

49. 2015д., 2011.І. «Основною темою я зробив смерть пророка, не-признаного своїм народом», – сказано автором про твір

- А «Ісаія. Глава 35» Б «Камінний хрест»
В «Чорна рада» Г «Різдво» Д «Мойсей»

50. 2015д. Драматичну долю галицького селянства кінця XIX – початку XX століття втілено в образі

- А Омеляка Кайдаша Б Івана Палійчука
В Чіпки Варениченка Г Івана Дідуха Д Максима Гримача

51. 2015д. Установіть відповідність між твором і міфологічним персонажем.

Твір	Міфологічний персонаж
1 «Лісова пісня»	А Прометей
2 «Кавказ»	Б Див
3 «Тіні забутих предків»	В Чугайстир
4 «Енеїда»	Г Перелесник
	Д Юнона

52. 2015д. Установіть відповідність між персонажами одного твору.

Персонаж	Персонаж
1 Леся Череванівна	А Микола Гуляницький
2 Марися Боруля	Б Чіпка Варениченко
3 Мотря Довбиш	В Петро Шраменко
4 Галя Гудзь	Г Іван Палійчук
	Д Карпо Кайдаш

53. 2014.І. Офіційно оформити своє «шляхетне» походження прагне герой твору

- А «Наталка Полтавка» Б «Чорна рада»
В «Максим Гримач» Г «Мартин Боруля» Д «Земля»

54. 2014.І. «Красива, розумна, моторна і до всякого діла дотепна, – яке в неї добре серце, як вона поважає матір свою; шанує всіх старших себе; яка трудяща, яка рукодільниця» – так схарактеризовано героїню твору

- А «Наталка Полтавка» Б «Чорна рада»
В «Максим Гримач» Г «Земля» Д «Мартин Боруля»

55. 2014.І. Заклик до українців «Обніміться ж, брати мої. / Молю вас, благодаю!» є у творі

- А «Гайдамаки» Б «Мені однаково»
В «І мертвим, і живим, і ненародженим...» Г «Сон» («У всякого своя доля») Д «Заповіт»

56. 2014.І. Образ безсмертного волелюбного народного духу, що «тіло рве до бою, / Рве за поступ, щастя й волю», створив

- А Іван Франко Б Тарас Шевченко
В Олександр Олесь Г Євген Маланюк Д Василь Стус

57. 2014.І. «Зацвіте перша вишня у твоєму садочку, закує сива зозуля – я припливу до тебе, припливу не наймитом – вільним козаком, Катре!», – каже коханій дівчині герой твору

- А «Маруся» Б «Максим Гримач»
В «Наталка Полтавка» Г «Мартин Боруля» Д «Тіні забутих предків»

58. 2014.I. «По одержі і по сивій бороді, сказать би, піп, а по шаблюці під рясою, по пістолях за поясом і по довгих шрамах на виду – старий козарлюга», – сказано про персонажа

А оповідання Б новели
В повісті Г історичного роману Д пригодницького роману

59. 2014.I. Прадавні гуцульські звичаї та обряди у своєму творі описав

А Михайло Коцюбинський Б Іван Котляревський
В Панас Мирний Г Іван Багряний Д Іван Нечуй-Левицький

60. 2014.I. Справжнє прізвище автора твору «Мартин Боруля»

А Тобілевич Б Кандиба
В Фітільов Г Лозов'ягін Д Рудченко

61. 2014.I. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору.

Жанр твору	Персонаж твору
1 комедія	А Чіпка
2 балада	Б Еней
3 роман	В Іван Палійчук
4 повість	Г Бондарівна
	Д Степан Боруля

62. 2014.II. Рядки *Зброю співаю і мужа, що перший з надмор'їв троянських, Долею гна-ний нещадно, на берег ступив Лавінійський* оригінально переробив

А Іван Котляревський Б Григорій Сковорода
В Тарас Шевченко Г Іван Франко

Д Пантелеймон Куліш

63. 2014.I. На картині зображено головну героїню твору

А Івана Котляревського Б Тараса Шевченка
В Григорія Квітки-Основ'яненка Г Пантелеймона Куліша
Д Панаса Мирного

64. 2014.II. Народну пісню «Ой під вишнею, під черешнею / Стояв старий з молодю, як із ягодою» адресовано

А Іванові Брюховецькому Б Мартинові Борулі
В возному Тетерваковському Г Максимові Гримачу

Д Омелькові Кайдашеві

65. 2014.II. Думка з Першого послання Іоанна Богослова «Коли хтось каже: «Я люблю Бога», а брата свого ненавидить, – неправду говорить. Хто любить Бога, той нехай любить і брата свого» є суголосною провідній ідеї твору

А «Гімн» Б «Енеїда»
В «Всякому місту-звичай і права» Г «Як добре те, що смерті не боюсь я»
Д «І мертвим, і живим, і ненародженим...»

66. 2014.II. Установіть відповідність між назвами творів одного автора.

1 «Маруся Чурай»	А «Катерина»
2 «Сон» («У всякого своя доля»)	Б «Бджола та Шершень»
3 «О землі втрачена, явився!..»	В «Як добре те, що смерті не боюсь я»
4 «Всякому місту – звичай і права»	Г «Балада про соняшник»
	Д «Українське альфреско»

67. 2014.II. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору

Жанр твору	Персонаж твору
1 роман	А Іван Гонта
2 поема	Б Терпилиха
3 п'єса	В Бондарівна
4 повість	Г Яким Сомко
	Д Наум Дрот

68. 2014.II. Персонажа давньогрецької міфології, зображеного на малюнку, згадано у творі

А «Кавказ» Б «Земля»
В «Contra spem spero!» Г «Intermezzo» Д «De libertate»

69. 2014д. Упевненість, що
Сила родиться й завзяття

Не ридать, а добувати,

Хоч сином, як не собі,

Кращу долю в боротьбі. висловлено у творі

А Івана Котляревського Б Івана Франка
В Тараса Шевченка Г Максима Рильського

Д Павла Тичини

70. 2014д. Він «ходив усе зібганий у поясі, а люди прозвали його

Переломаний» – сказано про персонажа

А комедії Б балади
В драми Г новели Д роману

71. 2014д. Реальні факти з родинного життя автора лягли в основу твору

А «Мартин Боруля» Б «Кайдашева сім'я»
В «Мина Мазайло» Г «Максим Гримач» Д «Маруся»

72. 2014д. До одного літературного жанру належать обидва твори в рядку

А «Мартин Боруля», «Енеїда» Б «Наталка Полтавка», «Камінний хрест»

В «Intermezzo», «Гімн» Г «Чорна рада», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Д «Лісова пісня», «Тіні забутих предків»

73. 2014д. Справжнє прізвище автора твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

А Кандиба Б Рудченко
В Фітільов Г Лозов'ягін Д Тобілевич

74. 2013.I. «Спіши, милий, спаси мене од лютій напасти! / За нелюбом коли буду, то мушу пропасти», – звертається до коханого головна героїня твору

А Тараса Шевченка Б Лесі Українки
В Ліни Костенко Г Івана Франка Д Івана Котляревського

75. 2013.I. «Як треба рятувати Україну, байдуже мені і літа, й рани. Обновиться, яко орля, юність моя. На коня, на коня! Нічого гаятись!» – заявляє герой твору

А «Україна в огні» Б «Чорна рада»
В «Максим Гримач» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Кайдашева сім'я»

76. 2013.I. Панас Мирний – це псевдонім

А П. Рудченка Б П. Губенка
В М. Фітільова Г І. Лозов'ягіна Д І. Тобілевича

77. 2013.I. Баладний сюжет має твір

А «Камінний хрест» Б «Мартин Боруля»
В «Максим Гримач» Г «Intermezzo»

78. 2013.І. Життя родини Мазурів із села Семигори лягло в основу твору
 А Панаса Мирного Б Ольги Кобилянської
 В Івана Нечуя-Левицького Г Григорія Квітки-Основ'яненка
 Д Івана Карпенка-Карого

79. 2013.І. У творі «Intermezzo» слова «*Ми таки стрілись на ниві і мовчки стояли хвилину — я і людина. То був звичайний мужик*» є
 А експозицією Б зав'язкою
 В розвитком дії Г кульмінацією Д розв'язкою

80. 2013.І. «Нема на світі України, / Немає другого Дніпра, / А ви претеса на чужину / Шукати доброго добра», — докоряє землякам
 А Тарас Шевченко Б Пантелеймон Куліш
 В Іван Котляревський Г Марко Вовчок Д Іван Нечуй-Левицький

81. 2013.І. Уривок з листа «*От і знов берусь знімати «сізіфовий камінь» догори!... Чи пі-дійметься? Навряд — не такий то камінь!*» перегукується з образами та мотивами вірша
 А «О слово рідне! Орле скутий!...» Б «Мені однаково»
 В «Стилет чи стилос?» Г «Молюсь і вірю...» Д «Contra spem spero!»

82. 2013.І. «Переломаним» земляки прозвали
 А Омелька Кайдаша Б Івана Дідуха
 В Максима Гримача Г Мартина Борулю Д Степана Радченка

83. 2013.ІІ. Сюжет «Енеїди» Іван Котляревський запозичив у
 А Гомера Б Овідія
 В Горация Г Вергілія Д Шекспіра

84. 2013.ІІ. Автор першого в українській літературі історичного роману
 А Пантелеймон Куліш Б Панас Мирний
 В Микола Куліш Г Іван Котляревський Д Григорій Сковорода

85. 2013.ІІ. Карпо Адамович Тобілевич був прототипом героя твору
 А «Максим Гримач» Б «Кайдашева сім'я»
 В «Камінний хрест» Г «Земля» Д «Мартин Боруля»

86. 2013.ІІ. Марко Вовчок — це псевдонім
 А Л. Косач Б О. Кандиби
 В М. Вілінської Г М. Фітільова Д П. Губенка

87. 2013.ІІ. У творі «Кайдашева сім'я» слова «*Діло з грушею скінчилося несподівано. Груша всохла, і дві сім'ї помирилися. В обох садибах настала мирнота й тиша*» є
 А експозицією Б зав'язкою
 В розвитком дії Г кульмінацією Д розв'язкою

88. 2013.ІІ. «Як я люблю тебе без тям,
 Як мучусь довгими ночами
 І як літа вже за літами
 Свій біль, свій жаль, свої пісні
 У серці здавлюю на дні», — звертається до коханої ліричний герой вірша
 А Миколи Вороного Б Івана Франка
 В Олександра Олеся Г Павла Тичини Д Максима Рильського

89. 2013.ІІ. Біблійну притчу про Каїна і Авеля нагадують сюжети обох творів у рядку
 А «Місто», «Лісова пісня» Б «Земля», «Подвійне коло»
 В «Момент», «Україна в огні» Г «Гайдамаки», «Я (Романтика)» Д «Різдво», «Маруся»

90. 2013.ІІ. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору.

Жанр твору	Персонаж твору
1 роман	А Бондарівна
2 повість	Б Максим Гудзь
3 поема	В Іван Дідух
4 балада	Г Мелашка Балаш
	Д Датан

91. 2012.І. «Я покорюся вашій волі і для вас за першого жениха, вам угодного, піду за-муж... перенесу своє горе», — говорить своїй матері
 А Маруся Дрот Б Леся Череванівна
 В Наталка Полтавка Г Катря Гримач Д Галя Гудзь

92. 2012.І. «Батьком української повісті» називають
 А Івана Котляревського Б Григорія Квітку-Основ'яненка
 В Пантелеймона Куліша Г Панаса Мирного Д Михайла Коцюбинського

93. 2012.І. «Чоловічок сей був у короткій старенькій свитині, у полотняних штанах, чо-боти шкапові, попротоптувані — і пучки видно. Хіба по шаблі можна б догадуватися, що воно щось не просте: шабля аж горіла од золота; да й та на йому була мов чужа. І постать, і врода в його була зовсім не гетьманська», — це портрет
 А Кирила Тура Б Івана Шрама
 В Якіма Сомка Г Матвія Гвинтовки Д Івана Брюховецького

94. 2012.І. У Чигирині, Лисянці, Лебедині, Умані відбуваються події твору
 А «Кайдашева сім'я» Б «Мартин Боруля»
 В «Гайдамаки» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Чорна рада»

95. 2012.І. Історія розбійника Василя Гнидки лягла в основу твору
 А Марка Вовчка Б Василя Стефаника
 В Ольги Кобилянської Г Панаса Мирного Д Івана Нечуя-Левицького

96. 2012.І. «З серії кумедних подій виростає реальна і трагічна за своєю суттю картина життя селянства, яке потрапило з кріпосницького ярма у безвихідь нових пореформе-них відносин», — сказано про твір
 А «Чорна рада» Б «Камінний хрест»
 В «Кайдашева сім'я» Г «Маруся» Д «Тині забутих предків»

97. 2012.І. Рядки
*Я на вбогім сумнім перелозі
 Буду сіять барвисті квітки,
 Буду сіять квітки на морозі,
 Буду лить на них сльози гіркі* написано
 А Тарасом Шевченком Б Іваном Котляревським
 В Максимом Рильським Г Лесею Українкою Д Миколою Вороним

98. 2012.І. Танець головного героя в сюжеті твору «Камінний хрест» є
 А кульмінацією Б зав'язкою
 В розвитком дії Г експозицією Д розв'язкою

99. 2012.ІІ. «...Стояла над душею в Мотрі, наче осавула на панщині, а сама не бралась і за холодну воду»
 А Марійка Федорчук Б Меланія Черевань
 В Настя Дрот Г Маруся Кайдашиха Д Явдоха Гудзь

100. 2012.II. Історичні події під Ніжином покладені в основу твору

А «Кайдашева сім'я» Б «Земля»
В «Чорна рада» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Камінний хрест»

101. 2012.II. В уривку «Мав дві дочки. Одна – Катрею звали – вже дівчина доросла, а хороша та пишна, як королівна; друга – Тетяна, так собі підліток, невеличечка» йдеться про головного героя твору

А «Чорна рада» Б «Маруся»
В «Максим Гримач» Г «Кайдашева сім'я» Д «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

102. 2012.II. «Козак у ньому починається від батька; материн характер пояснює його прив'язаність до Галі й до землі», – так пояснено образ

А Петра Шраменка Б Чіпки Вареника
В Івана Палійчука Г Карпа Кайдаша Д Івана Дідуха

103. 2012.II. Установіть відповідність персонаж – висловлювання.

Висловлювання

А «Я – отаман... Як почує товариство, що кинув, – не животіть тоді мені. Поклялися ми так один одному...»

Персонаж Б «Ви знаєте, що хто сьогодні спостить цілий день, той ніколи не потопатиме в воді і не вмере наглою смертю...»

1 Наум Дрот В «Господи милосердний, дай моїй дочечці доброго чоловіка: не за мої гріхи, а за її добрість пошли їй щастя...»

2 Чіпка Г «Як я колись замкну очі, то хочу, аби моя земля перейшла в робучі руки. Я її не вкрав і не придбав оманом. Я й моя Марійка – ми обоє доробилися її...»

Варениченко Д «Аді, стою перед вами і говорю з вами, а тот горб не виходить ми з голови. Таки го виджу та й виджу, та й умирати буду та й буду го видіти...»

3 Омелько А «Сама заробляє собі на прожиття; вірно чекає хлопця, якого кохає; має природний розум, кмітливість; готова до самопожертви заради матері» – це характеристика

Кайдаш А Лесі («Чорна рада») Б Мелашки («Кайдашева сім'я») В Киляни («Лісова пісня») Г Галі («Хіба ревуть воли, як ясла повні?»)

4 Іван Дідух Д Наталки («Наталка Полтавка»)

105. 2011.I. «Нехай знають і наших! Бо є такі люди, що говорять та й пишуть, буцімто з наших ніхто не втне, щоб було і звичайне, і ніжне, і розумне», – пише автор у передмові до свого твору

А «Маруся» Б «Інститутка»
В «Кайдашева сім'я» Г «Людина» Д «Тіні забутих предків»

106. 2011.I. Слова «Воли в ярмі, та й ті ревуть, а то щоб душа християнська всяку догану, всяку кривду терпіла і не озвалась!» належать

А Василю («Маруся») Б Прокопові («Інститутка») В Лаврінові Кайдашу («Кайдашева сім'я») Г Соні Пузир («Хазяїн»)

Д Іванові Дідуху («Камінний хрест»)

107. 2011.I. «Польовою царівною» названо

А Лесю Череванівну («Чорна рада») Б Мотрю Довбиш («Кайдашева сім'я») В Галю Гудзь («Хіба ревуть воли, як ясла повні?») Г Олену Ляфлер («Людина»)

Д Марічку Гутенюк («Тіні забутих предків»)

108. 2011.I. Актором української професійної театральної трупи Михайла Старицького був

А Іван Котляревський Б Іван Нечуй-Левицький В Тарас Шевченко Г Іван Карпенко-Карий Д Григорій Квітка-Основ'яненко

109. 2011.I. Ідея служіння митця народові є провідною у творі

А «Бджола та Шершень» Б «Сон» («У всякого своя доля...») В «Людина» Г «Intermezzo» Д «Чорна рада»

110. 2011.I. Установіть відповідність між назвами творів і цитатами з них.

Твір	Цитата
1 «Сон» («У всякого своя доля...»)	А «Од молдованина до фінна На всіх языках все мовчить, Бо благоденствує!»
2 «Кавказ»	Б «А братія мовчить собі, Витріщивши очі!»
3 «До Основ'яненка»	В «Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...»
4 «І мертвим, і живим...»	Г «Наша дума, наша пісня Не вмере, не загине!»
	Д «Оживуть степи, озера, І не верстовії, А вольнії, широкії Скрізь шляхи святії Простеляться...»

111. 2011.I. Установіть відповідність: персонаж – його характеристика.

Характеристика

А «Він древній, сивий дід, довге волосся і довга біла борода всуміш із баговинням звисають аж по пояс. Шати на ньому – барви мулу, на голові корона із скійок»

Персонаж Б «Молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими рухами; одяг на ньому міниться барвами, від каламутно-жовтої до ясно-блакитної, і поблискує гострими золотистими іскрами»

1 Той, що греблі рве В «Гарний хлопець у червоній одязі, з червонястим, буйно розвіяним, як вітер, волоссям, з чорними бровами, з блискучими очима»

2 Водяник Г «Малий бородатий дідок, меткий рухами, поважний обличчям; у брунатному вбранні барви кори, у волохатій шапці з куниці»

3 Лісовик Д «Старий чоловік, поважний і дуже добрий з виду; по-поліському довге волосся білими хвилями спускається на плечі з-під сивої повстяної шапки-рогатки»

4 Перелесник

112. 2011.II. Нова українська драматургія започаткована твором

А Григорія Сковороди Б Тараса Шевченка В Івана Котляревського Г Івана Франка Д Івана Вишенського

113. 2011.II. Низку риторичних запитань: «Що ми?.. чиї сини? яких батьків? ким? за що закуті?...» – ставить автор у творі

А «Україна в огні» Б «Шевченко» В «Чорна рада» Г «І мертвим, і живим...» Д «Сто років, як сконала Січ...»

114. 2011.II. Павло Тетеря, Іван Брюховецький і Яким Сомко є персонажами твору

А «Чорна рада» Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» В «Тіні забутих предків» Г «Маруся» Д «Людина»

115. 2011.II. У тому, що «сила родиться й завзяття / Не ридать, а добувати, / Хоч си-нам, як не собі, / Кращу долю в боротьбі», переконаний автор твору

А «Заповіт» Б «Мойсей» В «Contra spem spero» Г «Ісаія. Глава 35» Д «Гімн»

116. 2011.II. Провідною ідеєю комедії «Хазяїн» є засудження

А нещадної експлуатації селян багатіями Б небажання багатіїв здобувати ґрунтовну освіту
В прагнення багатіїв до стягання задля стягання
Г байдужості багатіїв до проблем української культури
Д збайдужіння багатіїв до проблем народної освіти

117. 2011.II. У поемі «Мойсей» використано сюжет
 А давньоримський Б давньогрецький
 В давньоєгипетський Г шумерський Д біблійний

118. 2011.II. Установіть відповідність між назвою та проблемою (темою) художнього твору.

<i>Назва твору</i>	<i>Проблема (тема) твору</i>
1 «Людина»	А батьки і діти
2 «Мисливські усмішки»	Б боротьба духовності з буденщиною
3 «Лісова пісня»	В взаємини вождя і народу
4 «Мойсей»	Г замилювання рідною природою
	Д емансипація жінок

119. 2010.I. Автором першого твору нової української літератури є
 А Іван Вишенський Б Іван Котляревський
 В Іван Нечуй-Левицький Г Григорій Сковорода Д Григорій Квітка-Основ'яненко

120. 2010.I. Заклик «і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь» є у творі
 А «Катерина» Б «Гайдамаки»
 В «До Основ'яненка» Г «Ісаія. Глава 35» Д «І мертвим, і живим...»

121. 2010.I. Написання нарису «Подоріжжя од Полтави до Гадячого» стало важливим етапом підготовки твору
 А «Наталка Полтавка» Б «Чорна рада»
 В «Інститутка» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Кайдашева сім'я»

122. 2010.I. П'єса «Хазяїн» є ідейно-тематичним продовженням твору
 А «Наталка Полтавка» Б «Мина Мазайло»
 В «Сто тисяч» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Лісова пісня»

123. 2010.I. Датан, Авирон, Азazel є персонажами твору
 А «Кавказ» Б «Лісова пісня»
 В «Intermezzo» Г «Гайдамаки» Д «Мойсей»

124. 2010.I. Звертання «Ні, любий, я тобі не дорікаю, а тільки — смутно, що не можеш ти своїм життям до себе дорівнятися» адресоване
 А Грицеві Бобренку («Маруся Чурай») Б Лукашеві («Лісова пісня») Г Офіцерові («Катерина») Д Чіпці («Хіба ревуть воли, як ясла повні?»)

125. 2010.I. Іван Дідух є центральним персонажем твору
 А Ольги Кобилянської Б Лесі Українки
 В Івана Франка Г Михайла Коцюбинського
 Д Василя Стефаника

126. 2010.II, 2008. «Золото — не дівка!.. Красива, розумна, моторна і до всякого діла до-тепна, — яке у неї добре серце, як вона поважає матір свою; шанує всіх старших себе; яка трудяща, яка рукодільниця», — так схарактеризовано героїню твору
 А «Чорна рада» Б «Інститутка» Д «Маруся»
 В «Наталка Полтавка» Г «Людина»

127. 2010.II. «Запорожжя споконвіку було серцем українським, на Запорожжі воля ніко-ли не вмирала, давні звичаї ніколи не забувались», — пише автор твору
 А «Чорна рада» Б «Вершники»
 В «Камінний хрест» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 Д «Тіні забутих предків»

128. 2010.II. Закликом до українців
Обніміться ж, брати мої. Молю вас, благаю! закінчується твір
 А «Гайдамаки» Б «Катерина»
 В «Сон» («У всякого своя доля») Г «І мертвим, і живим...» Д «Заповіт»

129. 2010.II. Провідний мотив твору «І все-таки до тебе думка лине...»
 А цінність дружніх стосунків Б любов до рідного краю
 В нев'януче почуття до коханого Г замилювання українською природою
 Д вдячність матері за її щирі любов

130. 2010.II. Переконавання в тому, що
Сила родиться й завзяття
Не ридать, а добувати,
Хоч синам, як не собі,
Кращу долю в боротьбі висловлене у творі
 А Григорія Сковороди Б Івана Котляревського Д Івана Франка
 В Тараса Шевченка Г Лесі Українки

131. 2010.II. «Будущина в руках нового покоління, і чим більше вийде з школи людей з чесним і правдивим поглядом на свої обов'язки перед громадою, тим скоріше виросте серед людей найбільша сума справедливості!» — заявляє персонаж комедії «Хазяїн»
 А Зозуля Б Калинович Д Ліхтаренко
 В Феноген Г Зеленський

132. 2010.II. Українській письменниці та громадському діячеві Наталі Кобринській при-свячено твір
 А Марка Вовчка Б Василя Стефаника Д Ольги Кобилянської
 В Михайла Коцюбинського Г Івана Франка

133. 2010.II. Головним героєм твору «Камінний хрест» є
 А Іван Дідух Б Гнат Кухарчук Д Нечипор Вареник
 В Іван Палійчук Г Терентій Пузир

134. 2010.III. Першим твором нової української літератури є
 А «Енеїда» Б «Хазяїн»
 В «Бджола та Шершень» Г «Наталка Полтавка» Д «Всякому місту — звичай і права»

135. 2010.III. «Матінко моя ріднесенька! Утінко моя, перепілочко, голубонько!... Не роз-лучайте мене з моїм Василечком», — просить героїню твору
 А Івана Котляревського Б Тараса Шевченка Д Лесі Українки
 В Григорія Квітки-Основ'яненка Г Марка Вовчка

136. 2010.III. Рядками «У всякого своя доля і свій шлях широкий» починається твір
 А Івана Котляревського Б Тараса Шевченка Д Лесі Українки
 В Пантелеймона Куліша Г Івана Франка

137. 2010.III. В Україні під заголовком «Пропаша сила» опубліковано твір
 А «Хазяїн» Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Камінний хрест»
 В «Людина» Г «Тіні забутих предків»

138. 2010.III. Афера Терентія Пузиря («Хазяїн») полягала в тому, щоб
 А купити 100 тисяч фальшивих рублів Б скупити за безцінь землі поміщика-сусіда
 В видати дочку Соною за багатія Г задешево купити завод у сусіда-поміщика
 Д переховати овець поміщика-банкрота

139. 2010.III. Рядки
Являйся, зіронько, мені!
Хоч в сні! є в творі

- А Тараса Шевченка Б Івана Франка
В Івана Котляревського Г Ліни Костенко Д Лесі Українки
140. 2010.III. «*Ні, любий, я тобі не дорікаю, а тільки — сумно, що не можеш ти своїм життям до себе дорівнятись*», — так звертається до свого коханого героїня твору
А Ліни Костенко Б Івана Котляревського
В Лесі Українки Г Тараса Шевченка Д Павла Тичини
141. 2010.III. Установіть відповідність між назвою та автором твору

Назва твору	Автор твору
1 «Балада про соняшник»	А Григорій Квітка-Основ'яненко
2 «Маруся»	Б Дмитро Павличко
3 «Гімн»	В Андрій Малишко
4 «Два кольори»	Г Іван Франко
	Д Іван Драч

142. 2010.III. Установіть відповідність між назвою та персонажами твору

Назва твору	Персонажі твору
1 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	А Чугайстир, Палагна, Юра
2 «Лісова пісня»	Б Ярема Галайда, Іван Гонта, Оксана
3 «Наталка Полтавка»	В Мавка, Лукаш, Килина
4 «Тіні забутих предків»	Г Максим Гудзь, пани Польські, баба Оришка
	Д Микола, Макогоненко, Терпилиха

143. 2010.III. Установіть відповідність між жанром і назвою твору

Жанр твору	Назва твору
1 сонет	А «Чорна рада»
2 комедія	Б «Наталка Полтавка»
3 роман	В «Маруся»
4 повість	Г «Хазяїн»
	Д «Шевченко»

144. 2009. Персонаж, який розповідає про театр: «*На комедії одні виходять — поговорять, поговорять та й підуть; другі ж вийдуть те ж роблять; деколи під музику співають, сміються, плачуть, лаються...*»

- А Золотницький («Хазяїн» Івана Карпенка-Карого)
Б Василь («Маруся» Григорія Квітки-Основ'яненка)
В Петро («Наталка Полтавка» Івана Котляревського)
Г Інститутка («Інститутка» Марка Вовчка)
Д Максим Гудзь («Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного)

145. 2009. Образ нескореного титана Прометея є у творі

- А «Мойсей» Івана Франка Б «Contra spem spero» Лесі Українки
В «Енеїда» Івана Котляревського Г «На колимськiм морозі калина» Василя Стуса
Д «Кавказ» Тараса Шевченка

146. 2009. Перша пісня, яку виконує Наталка («Наталка Полтавка» Івана Котляревського), це

- А «Сонце низенько, вечір близенько...» Б «Всякому городу нрав і права...»
В «Ой під вишнею, під черешнею...» Г «Віють вітри, віють буйні...»
Д «Гомін, гомін по діброві...»

147. 2009. До одного літературного роду належать усі твори рядка

- А «Чорна рада» Пантелеймона Куліша, «Енеїда» Івана Котляревського
Б «Наталка Полтавка» Івана Котляревського, «Камінний хрест» Василя Стефаника
В «Камінний хрест» Василя Стефаника, «Гімн» Івана Франка
Г «Чорна рада» П. Куліша, «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного
Д «Лісова пісня» Лесі Українки, «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського
148. 2008. П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка» починається піснюю
А «Віють вітри, віють буйні...» Б «Ой під вишнею, під черешнею...»
В «Всякому городу нрав і права...» Г «Де згода в сімействі...» Д «Віє вітер горою...»
149. 2008. Рядки з поеми Тараса Шевченка «Кавказ» «*Слава! Хортам, і гончим, і псарям, і нашим батюшкам царям слава*» пройнято
А захватом величчю царської особи Б вірнопідданськими почуттями до царя
В ідким сарказмом Г легкою іронією Д урочистим пафосом

150. 2008. «Чорна рада» Пантелеймона Куліша

- А історичний роман Б роман у новелах
В біографічний роман Г пригодницький роман Д соціально-психологічний роман

151. 2008. Боротьба за гетьманську булаву в романі Пантелеймона Куліша «Чорна рада» точиться між

- А Хмельницьким і Барабашем Б Остриницею і Черкесом
В Пушкарем і Шибалистом Г Сомком і Брюховецьким Д Туром і Шраменком

152. 2008. Справжні ім'я та прізвище Марка Вовчка

- А Лариса Косач Б Марія Вілінська
В Панас Рудченко Г Іван Білик Д Михайло Драгоманов

153. 2008. Слова «*чоловік гордий та жорстокий, з його буде добрий посіпака*» характеризують героя «Кайдашевої сім'ї» Івана Нечуя-Левицького

- А Омелька Б осавули
В волосного Г Лавріна Д Карпа

154. 2008. Співавтором роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» був

- А Пантелеймон Куліш Б Михайло Драгоманов
В Микола Костомаров Г Михайло Павлик Д Іван Білик

155. 2008. Кульмінацією новели Михайла Коцюбинського «Intermezzo» є

- А звільнення письменника від залізних обійм міста Б зустріч митця із селянином
В звернення героя до сонця Г пісня жайворонка Д прощання з нивами

156. 2008. Прочитайте поезію Івана Франка

*Як почуєш вночі край свого вікна,
Що щось плаче і хлипає важко,
Не тривожся зовсім, не збавляй собі сна.
Не дивися в той бік, моя пташко!
Се не та сирота, що без мами блука,
Не голодний жебрак, моя зірко;
Се розпука моя, невтишима тоска,
Се любов моя плаче так гірко.*

Поезію включено до збірки

- А «З вершин і низин» Б «Зів'яле листя»
В «Мій Ізмарагд» Г «Давне й нове» Д «Із днів журби»

157. 2016. Якову де Бальмену присвячено твір
 А «Чорна рада» Б «Кавказ»
 В «Гайдамаки» Г «Мойсей» Д «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»

158. 2018. *«Ти у мене одна, ти кров моя: чи захочу я тебе погубити? Убожество моє, старість силують мене швидше заміж тебе оддати... Я тобі не ворог. Правда, Петро – добрий парубок, та де ж він?»* – звертається до дочки
 А Горпина Терпилиха Б Настя Дрот
 В Маруся Кайдашиха Г Палажка Боруля Д Меланія Черевань

159. 2018. Провідну думку твору «І мертвим, і живим, і ненарожденним...» виражено в рядку
 А «Кайданами міняються, / Правдою торгують, / І Господа зневажають...»
 Б «Ох, якби те сталося, щоб ви не вертались...»
 В «У нас воля виростала, / Дніпром умивалась...»
 Г «Не чваньтесь, з вас деруть ремінь, / А з їх, бувало, й лій топили».

Д «Обніміться ж, брати мої, / Молю вас, благаю!»

160. 2018. Образ Івана Брюховецького з роману «Чорна рада» схарактеризовано в рядку
 А курінний отаман, людина високих моральних якостей
 Б ідеал освіченого гетьмана, здатного об'єднати Україну
 В священник-полковник, представник патріотичної козацької старшини
 Г владолюбний політичний авантюрист без честі й совісті

Д веселий і добродушний пан з козаків, ідеал гармонійного хуторянина

161. 2018. Діалог
 — *То сватай Вівдю. Чим же Вівдя негарна? Говорить тонісінько, мов сопілка грає, а тиха, як ягниця.*
 — *Тиха, як телиця. Я люблю, щоб дівчина була трохи бриклива, щоб мала серце з перцем...* відбувається між
 А Михайлом і Савою Федорчуками Б Карпом і Лавріном Кайдашами
 В Миною і Мокієм Мазайлами Г Лавріном і Романом Запорожцями

Д Мартином та Степаном Борулями

162. 2018. *«Були вони всі три панські й повиростали по панських дворах. Лушня був пана Совинського, а Пацюк та Матня – пана Польського, того самого, що й Чіпчин батько»,* – сказано про персонажів
 А історичного роману Б соціально-психологічного роману
 В соціально-побутової повісті Г сентиментально-реалістичної повісті Д пригодницького роману

163. 2018. Зав'язкою твору «Мартин Боруля» є
 А Омелько розповідає про свою пригоду в місті
 Б Мартин Боруля вирішує подати апеляцію до суду
 В Степана виряджують у місто на службу
 Г Гервасій пропонує Мартину одружити їхніх дітей

Д Націєвський приїжджає до Мартина Борулі

164. 2018. Проблему формування нації на основі біблійного сюжету висвітлено у творі
 А «Кайдашева сім'я» Б «Кавказ»
 В «Тіні забутих предків» Г «Мойсей» Д «Всякому місту – звичай і права...»

165. 2018. *«Не був жадний багатства – не на те гуцул живе на світі, – саме плекання маржинки сповняло радістю серце. Як дитина для мами – такою була для нього худібка...»* – сказано про
 А Саву Федорчука Б Степана Радченка
 В Івана Палійчука Г Лавріна Запорожця Д Лавріна Кайдаша

166. 2018. Поедняйте рядки того самого поетичного твору.
 Уривок твору Уривок твору
 1 *«Не ридать, а добувати,
 Хоч синам, як не собі,
 Кращу долю в боротьбі...»*
 2 *«Борітеся – поборете!
 Вам Бог помагає!
 За вас правда, за вас слава
 І воля святая!...»*
 3 *«Но гірш за те їй не любився,
 Що, бачиш, в Трої народився
 І мамою Венеру звав...»*
 4 *«Слава навіки буде з тобою, Вольності
 отче, Богдане-герою!»*

А *«Міліони радо йдуть,
 Бо се голос духа чуть...»*
 Б *«І вам слава, сині гори,
 Кригою окуті! / І вам, лицарі великі, Богом
 не забуті...»*
 В *«Та прийде час, і ти огнистим видом
 Засяєш у народів вольних колі...»*
 Г *«Еол, оставшись на господі,
 Зібрав всіх вітрів до двора,
 Велів поганій бути погоді...»*
 Д *«Ні ж бо, не злотне:
 зрівнявши все злото,
 Проти свободи воно – лиш болото»*

167. 2018. Співвіднесіть ім'я автора з уривком з його твору.
 Автор твору
 1 Пантелеймон Куліш 2 Іван Нечуй-Левицький
 3 Панас Мирний 4 Іван Карпенко-Карий

Уривок твору
 А *«Як вода в Чорному морі не переведеться, поки світ сонця, так і в Січі до віку вічного не переведуться лицарі. З усього світу злітаються вони туди, як орли на недоступну скелю... От хоч би й мій побратим Чорногор, та не про його тепер річ. Чолом тобі, пане ясновельможний!»*
 Б *«Для кого працював він, запрацював оцю землю, для кого обробляв її, як не на те, щоб колись їм обом полишити? Хто міг знати, як скінчиться ще час при жовнірах для старшого? Він справді там уже звивав... Хто міг знати, що його у війську йще ждало?»*
 В *«А як вийдете за мене заміж – ібо ми вже з папінкою вашим сіє діло покончили, не знаю, як ви, – тоді не будете жать, найдеться друга робота, боліє благородная... і руки побільють... А по вечорах я буду вам грати на гітарі. Буде весело!...»*
 Г *«Піднялася знову буча та колотнеча... Не в одних Пісках, – гукали про той слушний час скрізь по Вкраїні, по всіх хуторах, селах... Одгукувався крик той по повітових городах... Сказано – всюди, де тільки темний, помучений кріпак, котрого цілі віки ніхто не питався нічого, котрий був волом, що переорював панські лани та засівав на панський прибуток, – скинув з себе панський ланцюг, дихнув волею...»*
 Д *«Чого ж це ти, дочко, так розплакалась? Мабуть, дуже нудилась за Бієвцями та за нами, – говорила мати, – привикай, серце, до чужого села та до нової рідні. Адже ж люди якось звикають. Недурно ж кажуть: дівка, як верба: де посади, то прийметься»*

168. 2018п. Послідовність розгортання подій твору «Енеїда» дотримано в рядку
 А сон Енея про батька – гостювання в Дідони – подвиг Низа та Евріала – поєдинок Енея з Турном
 Б гостювання в Дідони – сон Енея про батька – подвиг Низа та Евріала – поєдинок Енея з Турном
 В подвиг Низа та Евріала – поєдинок Енея з Турном – гостювання в Дідони – сон Енея про батька
 Г сон Енея про батька – подвиг Низа та Евріала – поєдинок Енея з Турном – гостювання в Дідони
 Д гостювання в Дідони – сон Енея про батька – поєдинок Енея з Турном – подвиг Низа та Евріала

169. 2018п. Повістяр зі слободи Основа написав народною мовою перший прозовий твір
 А «Чорна рада» Б «Наталка Полтавка» Д «Маруся»
 В «Кайдашева сім'я» Г «Земля»

170. 2018п. В Умані встановлено пам'ятник очільникам козацько-селянського повстання – героям твору
 А «Гайдамаки» Б «Чорна рада»
 В «Я (Романтика)» Г «Україна в огні»
 Д «Маруся Чурай»

171. 2018п. Правильним твердженням щодо твору «Чорна рада» є
 А Матвій Гвинтовка був власником хутора Хмарище
 Б Петро Шраменко намагався визволити Якіма Сомка з темниці
 В Іван Шрам викупив з турецької каторги Василя Невольника
 Г Брюховецького обрали гетьманом на чорній раді під Ніжином
 Д Божий чоловік порівняв Михайла Череваня з Яремою Вишневецьким

172. 2018п. Уривок «Діло з грушею скінчилось несподівано. Груша всохла, і дві сім'ї помирилися. В обох садибах настала мирнота й тиша» у творі «Кайдашева сім'я» є
 А експозицією Б зав'язкою
 В розвитком дії Г кульмінацією
 Д розв'язкою

173. 2018п. Розділи «Січовик», «Піски в неволі», «Слизька дорога», «Розбишачка дочка», «Новий вік», «Так оце та правда?» наявні у творі, у якому є такі персонажі
 А Ярема Галайда й Оксана Б Маруся Дрот і Василь
 В Кирило Тур і Леся Г Галя Гудзь і Чіпка Д Іван Палійчук і Марічка

174. 2018п. Правильно утворено пару «персонаж – назва твору» у рядку
 А Лушня – «Наталка Полтавка» Б Націєвський – «Мартин Боруля»
 В Макогоненко – «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 Г Юнона – «Мойсей» Д Черевань – «Кайдашева сім'я»

175. 2018п. В уривку
Чого являєшся мені / Усні?
Чого звертаєш ти до мене
Чудові очі ті ясні, / Сумні,
Немов криниці дно студене? провідним художнім засобом є
 А паралелізм Б персоніфікація
 В антитеза Г епітет
 Д алегорія

176. 2018п. «Ходи, Анно, погуляємо! – промовив несміливо й подав їй руку. Вона підняла руки, щоб подати їх йому, та в тій хвилі вмовкла музика. Голосним зойком урвалася одна струна, і все зупинилося на місці» – так, не почавшись, обірвався танець героїв твору

А «Тіні забутих предків» Б «Кайдашева сім'я»
 В «Земля» Г «Три зозулі з поклоном» Д «Чорна рада»

177. 2018п. Поєднайте епізоди того самого твору.
Епізод твору
 1 персонаж виконує пісню «Ой під вишнею, під черешнею...»
 2 темний демон пустелі спонукає героя до сумнівів
 3 розмова козацьких старшин напередодні селянського повстання
 4 мати віддає сина в найми до багатого козака

А заможний пан залицяється до вбогої дівчини
 Б герой виводить свій народ з єгипетського рабства
 В сирота вирушає на пошуки коханої титарівни
 Г колишній унтерофіцер оселяється на хуторі
 Д персонаж обіцяє не рубати столітнього дуба

178. 2019. Слова
Де общее добро в упадку,
Забудь отця, забудь і матку,
Лети повинність ісправлять... належать персонажу твору
 А «Повість минулих літ» Б «Слово про похід Ігорів»
 В «Всякому місту – звичай і права...» Г «Енеїда» Д «Гайдамаки»

179. 2019. «Гарно вбрану молодь письменник бачив і в Основі, і в Харкові, а знання творчості народу та реальної дійсності в цих місцях поєдналися й допомогли створити яскраві сентиментальні образи», – сказано про твір, у якому
 А дівчина йде в ліс по гриби Б свекруха сварить невістку
 В мати хоче видати дочку за гетьмана Г дівчина проводить хлопця на війну
 Д чоловік пише лист дружині

180. 2019. На світліні зображено мурал зі словами, узятими з твору, де є рядки
 А «Все йде, все минає – і краю немає, / Куди ж воно ділось? Відкіля взялось? І дурень, і мудрий нічого не знає...»
 Б «І мене в сім'ї великий, / В сім'ї вольний, новий, / Не забудьте пом'янути Незлим тихим словом...»
 В «Не журиться Катерина / І гадки не має – / У новенькій хустиночці В вікно виглядає...»
 Г «Чурек і сакля – все твоє; / Воно не прошене, не дане, / Ніхто й не возьме за своє, / Не поведе тебе в кайданах...»
 Д «Розкуйтеся, братайтеся, / У чужому краю / Не шукайте, не питаєте, Того, що немає...»

181. 2019. Козацький літопис Самовидця став одним із джерел для написання твору
 А «Гайдамаки» Б «Чорна рада»
 В «Енеїда» Г «Україна в огні» Д «Маруся Чурай»

182. 2019. «Ставте, тату, мерщій хату через сіни...» – вимагає персонаж
 А усмішки Б соціально-побутової драми
 В пригодницького роману Г соціально-побутової повісті Д комедії

183. 2019. У творі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» порушено проблему
 А «сродної праці» Б служіння митця народові
 В «пропащої сили» Г взаємин вождя і народу Д формування національної еліти

184. 2019. Афоризм Григорія Сковороди «Потрібно тільки пізнати себе, хто для чого народжений. Краще бути натуральним котом, ніж з ослиною природою левом» суголосний з головною думкою твору

А «Кайдашева сім'я» Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 В «Сон» («У всякого своя доля...») Г «Мартин Боруля» Д «Мойсей»
 185. 2019д. Рядки
*В тім горіді жила Дідона,
 А горід звався Карфаген.
 Розумна пані і моторна... є у творі*
 А Івана Котляревського Б Івана Франка
 В Тараса Шевченка Г Нестора Літописця Д Григорія Сковороди
 186. 2019д. У рядках
*Вибачайте, люде добрі, Що козацьку славу
 Так навмання розказую, Без книжної справи.
 Так дід колись розказував,
 Нехай здоров буде!..* автор розповідає історію написання твору
 А «Енеїда» Б «Кавказ»
 В «Мойсей» Г «Чорна рада» Д «Гайдамаки»
 187. 2019д. «Добрий він, і душа щира, козацька, хоч удає з себе ледащицю і характерни-
 ка», – сказано про
 А Василя Кравчину Б Гриця Бобренка
 В Григорія Многогрішного Г Кирила Тура Д Наума Дрота
 188. 2019д. «Безокою економшею» односельці називали героїню твору, у якому
 А син одружується з дівчиною з іншого села
 Б мати мріє віддати заміж за гетьмана свою дочку
 В батько стає старостою села під час нацистської окупації
 Г родина дає притулок в'язню-втікачу
 Д дівчина постає перед судом за те, що отруїла козака
 189. 2019д. «Дужон», «Дитячі літа», «Хазяїн», «Січовик», «Пани Польські» – це розділи
 твору, що
 А змальовує Гуцульщину Б має двох авторів
 В має присвяту батькові автора Г змальовує події Коліївщини
 Д описує боротьбу за гетьманську булаву
 190. 2019д. Послідовність розгортання подій твору «Мартин Боруля» дотримано в рядку
 А Мартин Боруля подає апеляцію до суду – Степана виряджають на службу в місто – утеча
 Націєвського – Мартин Боруля спалює документи
 Б Степана виряджають на службу в місто – Мартин Боруля подає апеляцію до суду – утеча
 Націєвського – Мартин Боруля спалює документи
 В Мартин Боруля подає апеляцію до суду – Степана виряджають на службу в місто –
 Мартин Боруля спалює документи – утеча Націєвського
 Г Мартин Боруля спалює документи – Степана виряджають на службу в місто – Мартин
 Боруля подає апеляцію до суду – утеча Націєвського
 Д Степана виряджають на службу в місто – Мартин Боруля по-
 дає апеляцію до суду – Мартин Боруля спалює документи – уте-
 ча Націєвського
 191. 2019д. На малюнку зображено персонажа твору
 А «Гайдамаки» Б «Енеїда»
 В «Чорна рада» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 Д «Мойсей»

192. 2019д. У рядках
*В корчах і кручах умирають міфи.
 Чугайстер щез. Покаялись нявки*
 згадано персонажів твору
 А «Мойсей» Б «Лісова пісня»
 В «Зачарована Десна» Г «Тіні забутих предків» Д «Дитинство»
 193. 2019д. Поедняйте ім'я персонажа твору та місце розгортання подій у ньому.

<i>Персонаж твору</i>	<i>Місце розгортання подій</i>
1 Чіпка Варениченко	А Хмарище
2 Омелько Кайдаш	Б Піски
3 Михайло Черевань	В Семигори
4 Іван Гонти	Г Полтава
	Д Умань

 194. 2019д. З'ясуйте, кому з героїнь належать слова.

<i>Героїня твору</i>	<i>Слова</i>
1 Маруся Кайдашиха	А «Горенько моє! Це ж, видно, й мені не краща доля судилася: розбишацька дочка – розбишацька й жінка!..»
2 Галя Гудзь	Б «Ми тяжко працювали, заки доробилися сеї землі. Твій тато небагато взяв за мною, решту ми самі доробилися. зрання до вечора тягли, мов у плузі...»
3 Палажка Боруля	В «Три роки вже, як ми по убожеству своєму продали дворик свій на Мазурівці, покинули Полтаву і перейшли сюди жити...»
4 Горпина Терпилиха	Г «Здається мені, що з'їхав з глузду: не велиш ні мені, ні дочці робить, сам не робиш, понаймав наймитів, наймичок, хазяйство псується...»
	Д «Та бач, дочко, ти не ходиш до панів, а мене пани й попи просять варити обід, кличуть до себе в покої вечерять, ще й у покоях кладуть спати...»

 195. 2019п. Словами «Не віриш? Так знай же, що я тебе давно уже – тее-то як його – полюбив, як тільки ви перейшли жити в наше село» свідчується
 А Василь Марусі Дрот Б Тетерваковський Наталці Терпило
 В Петро Лесі Черевань Г Чіпка Галі Гудзь Д Націєвський Марисі Борулі
 196. 2019п. Ідеалізація внутрішньої та зовнішньої краси українців, наскрізне повчання властиві твору
 А «Всякому місту – звичай і права...» Б «І мертвим, і живим, і ненародженим...»
 В «Кайдашева сім'я» Г «Маруся» Д «Мартин Боруля»
 197. 2019п. Словами
*У всякого своя доля
 І свій шлях широкий;
 Той мурує, той руйнує... починається*
 А ліричний вірш Б соціально-побутова поема
 В поема-послання Г сатирична поема Д романтична поема
 198. 2019п. Послідовність розгортання подій твору «Чорна рада» є правильною в рядку
 А Шрам із сином на хуторі Хмарище – двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – Кирило
 Тур прагне визволити Сомка – вибори гетьмана в Ніжині
 Б двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – Шрам із сином на хуторі Хмарище – Кирило
 Тур прагне визволити Сомка – вибори гетьмана в Ніжині
 В Шрам із сином на хуторі Хмарище – Кирило Тур прагне визволити Сомка – двобій Петра
 Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині

Г двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині – Кирило Тур прагне визволити Сомка – Шрам із сином на хуторі Хмарище
 Д Шрам із сином на хуторі Хмарище – двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині – Кирило Тур прагне визволити Сомка
 199. 2019п. Приказка «*Лайкою та криком згоди не дійдеш*» ілюструє проблему твору
 А «Бджола та Шершень» Б «Наталка Полтавка»
 В «Тіні забутих предків» Г «Лісова пісня» Д «Кайдашева сім'я»
 200. 2019п. Життєпис злочинця, зображений па широкому суспільному тлі, є темою твору, де персонаж

А захоується в польову царівну Б хоче змінити своє прізвище
 В убиває брата через землю Г мандрує до пекла в пошуках батька

Д рятує дівчину від шибениці

201. 2019п. «Дворянські порядки» намагається завести у своєму домі персонаж твору, автор якого

А очолював театр у Полтаві Б був учасником Кирило-Мефодіївського братства
 В був актором театру корифеїв Г писав п'єси для театру «Березіль»

Д викладав поезію у переяславському колегіумі

202. 2019п. Словами

*Твоїм будучим душу я тривожу,
 від сорому, який нащадків пізніх*

палитиме, заснути я не можу... Іван Франко звертається до

А російськомовної інтелігенції Б українського народу

В молодого покоління Г січового стрілецтва Д рідної мови

203. 2019п. В уривку «Бог дав йому (Івоніці) двоє дітей. Але що по одній стороні було саме добре, вишло по другій саме зло. А він їх однаково любив обох, вигодував однаково працею своїх рук» сказано про

А Лавріна те Карпа Б Марисю та Степана
 В Михайла та Саву Г Риму та Мокія Д Наталку та Грицька

204. 2019п. Слова

Ні, любий, я тобі не дорікаю,

а тільки – сумтно, що не можеш ти

своїм життям до себе дорівняти... говорить

А Мавка Лукашу Б Катерина Івану

В Уля Мокію Г Дідона Енею Д Оксана Яремі

205. 2019п. Увідповідніть персонажа твору з його словами.

Персонаж А «Так-то так, приятелю мій, я знаю, що ти не бідний, і, може, справді діти
 1 Мартин Б «Одна а мене на світі радість, моя Марусенька! Що Божий день мо-

Боруля люсь, щоб вона була щаслива...»
 2 Карпо В «А нащо нам здалася та волость! Одмірмо пополювині город та
 Кайдаш пополювині садок, та й годі. Хіба таки самі собі не дамо ради?»
 3 Чіпка Г «І що я без землі? Людський попишач... наймита... А без землі – нема

Варениченко волі... Без неї – все пропало... І моя надія пропала...»
 4 Наум Дрот Д «Ій-богу, бгате, коли б у мене не жінка та не дочка, то кинув би усяку
 суєту мирську та й пішов до вас на Запорожжє!..»

206. 2019п. Увідповідніть назву твору з ключовими словами до нього

Назва твору

1 «Кайдашева сім'я»

2 «Наталка Полтавка»

3 «Гайдамаки»

4 «Чари ночі»

Ключові слова

А епос, село, батьки і діти

Б драма, сватання, кохання

В ліро-епос, народ, пустеля

Г лірика, кохання, весна

Д ліро-епос, народ, конфедерати

ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ, ЛІТЕРАТУРА ХХ СТОЛІТТЯ

1. 2017. Укажіть твори одного жанру

Назва твору

1 «Тигролови»

2 «Дитинство»

3 «Молюсь і вірю. Вітер грає...»

4 «Україна в огні»

Назва твору

А «Зачарована Десна»

Б «Залізний острів»

В «Моя автобіографія»

Г «Contra spem spero!»

Д «Місто»

2. 2017. Визначте, кому з митців належить наведене висловлювання

Висловлювання

А «Дуже був зайнятий своїм оповіданням, але нарешті скінчив. Називається воно «Тіні забутих предків»... Не знаю, чи воно вдалося мені, але коли б я хоч трохи переніс на папір колорит Гуцульщини і запах Карпат, то й з того був би задоволений...»

Письменник

1 Валер'ян

Підмогильний

2 Микола

Хвильовий

3 Михайло

Коцюбинський

4 Леся

Українка

Б «Ім'я мого роману – «Сотник Шрамко і його сини» – картина того дивного й загадкового часу, який настав після смерті Богдана Хмельницького. На сцені будуть діяти Брюховецький і Сомко...»

В «... «Місто» я почав писати зовсім для себе несподівано – воно, за первісним задумом, мало бути кіносценарієм, і то комедією...»

Г «Се драма-казка, за термінологією Гауптмана (так він зве свій «Потоплений дзвін»), але я не знаю, як би се могло по-нашому зватись...»

Д «Невже і герой новели був колись, як він говорить, «главковерхом чорного трибуналу комуни»? Нічого подібного! Це просто марення зарозумілого плутаника. У кращому разі він міг хіба що відступати з більшовиками!..»

3. 2017д. Сонетом є твір

А «Київ – традиція» Б «De libertate»

В «Contra spem spero!» Г «Стилет чи стилос?»

Д «Страшні слова, коли вони мовчать»

4. 2017д. Установіть відповідність між уривком з твору та справжнім прізвищем його автора

Справжнє прізвище автора

А Іван Тобілевич

В Микола Фітільов

Б Іван Левицький

Г Павло Губенко

Д Панас Рудченко

Уривок з твору

1 «У 1921 році почав працювати в газеті “Вісті” перекладачем. Перекладав я, перекладав, а потім думаю собі: “Чого я перекладаю, коли ж можу фейлетони писати! А потім – письменником можна бути. Он скільки письменників різних є, а я ще не письменник”...»

2 «Поминув свою землю, навіть не глянув на неї... Далі та далі... Уже смеркло, як дійшов він до Пісок... З неба блищали ясні зорі; по селу то там, то там світилося в невеличкі віконця світло; а в Гальчинім шинку топилось у печі...»

3 «Там ішла моя мати з похилою головою. Я відчував: пахне м'ятою. Я гладив її милу голову з нальотом сріблястої сивини. Але раптом переді мною виростала загінна даль. Тоді мені знову до болю хотілося впасти на коліна й молитовне дивитися на волохатий силует чорного трибуналу комуни...»

4 «Губернський секретар, ще й регістратор?!.. Якраз для нашої Марисі жених, а за придане нехай не турбується. Скажи, щоб приїздив. Коли хоче, то нехай на наших же конях і приїде, я його і звідціль одвезу в город на своїх. Побалакай з ним...»

5. 2016. Установіть відповідність між персонажем твору та його автором

Персонаж твору	Автор твору
1 Палагна	А Володимир Винниченко
2 Дідона	Б Іван Багряний
3 Муса	В Василь Стефаник
4 Фійона	Г Іван Котляревський
	Д Михайло Коцюбинський

6. 2016д. Установіть відповідність між персонажем твору та його автором

Персонаж твору	Автор твору
1 Лаврін Запорожець	А Ліна Костенко
2 Максим Залізник	Б Тарас Шевченко
3 Матвій Гвинтовка	В Пантелеймон Куліш
4 Іван Іскра	Г Григорій Тютюнник
	Д Олександр Довженко

7. 2016д., 2013.ІІ. Установіть відповідність між творами одного автора

Назва твору	Назва твору
1 «Contra spem spero!»	А «Чого являєшся мені у сні?...»
2 «Мені однаково»	Б «Ви знаєте, як липа шелестить...»
3 «Як добре те, що смерті не боюсь я»	В «О земле втрачена, явися!»
4 «Гімн»	Г «Лісова пісня»
	Д «Заповіт»

8. 2016д. Установіть відповідність між персонажами одного твору

Персонаж твору	Персонаж твору
1 Григорій Многогрішний	А Лесько Черкес
2 Гриць Бобренко	Б Наталка Сірко
3 Мартин Боруля	В Наум Дрот
4 Чіпка Варениченко	Г Гервасій Гуляницький
	Д Максим Гудзь

9. 2015. Карпатськими Ромео й Джульєттою називають героїв твору

А Ольги Кобилянської	Б Марка Вовчка
В Григора Тютюнника	Г Михайла Коцюбинського
	Д Олеса Гончара

10. 2015. Установіть відповідність між назвою та жанром твору

Назва	Жанр (жанровий різновид) твору
1 «Мина Мазайло»	А роман у віршах
2 «Маруся Чурай»	Б повість
3 «Тіні забутих предків»	В драма-феєрія
4 «Лісова пісня»	Г роман у новелах
	Д комедія

11. 2015д. Справжнє прізвище автора твору «Максим Гримач»

А Кандиба	Б Косач	В Фітільов	Г Лозов'ягин	Д Вілінська
-----------	---------	------------	--------------	-------------

12. 2014.І. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

Персонаж	Персонаж
1 Мавка	А Шрам
2 Мартин Пушкар	Б Галя Вишняківна
3 Леся Черевань	В Тагабат
4 Лушня	Г Чіпка
	Д Перелесник

13. 2014.ІІ. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

Персонаж	Персонаж
1 Уля Розсоха	А Наталка Сірко
2 Кирило Тур	Б Богдан Чорногор
3 Палагна	В Марічка Гутенюк
4 Мелашка Балаш	Г Мокій Мазайло
	Д Лаврін Кайдаш

14. 2014д. Установіть відповідність між назвами творів одного автора

Назва твору	Назва твору
1 «Мені однаково»	А «Страшні слова, коли вони мовчать»
2 «Ви знаєте, як липа шелестить»	Б «Молюсь і вірю...»
3 «Гімн»	В «Мойсей»
4 «Маруся Чурай»	Г «Гайдамаки»
	Д «О панно Інно»

15. 2014д. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору

Жанровий різновид твору	Персонаж
1 роман	А Дідона
2 кіноповість	Б Григорій Многогрішний
3 поема	В Уля Розсоха
4 комедія	Г Іван Дідух
	Д Христя Хуторна

16. 2014д. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

Персонаж	Персонаж
1 Іван Іскра	А Датан
2 Азазель	Б Іван Брюховецький
3 Василь Кравчина	В фон Крауз
4 Яким Сомко	Г Чіпка
	Д Григорій Бобренко

17. 2013.І. Установіть відповідність між назвами творів одного автора

Назва твору	Назва твору
1 «De libertate»	А «Українське альфреско»
2 «Маруся Чурай»	Б «Маруся»
3 «Сон» («У всякого своя доля...»)	В «Бджола та Шершень»
4 «Чари ночі»	Г «Кавказ»
	Д «О слово рідне! Орле скутий!..»

18. 2013.I. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору

<i>Жанр твору</i>	
1 роман	А Бондарівна
2 повість	Б Кирило Тур
3 поема	В Марічка Гутенюк
4 комедія	Г Уля Розсоха
	Д Дідона

19. 2013.I. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

<i>Персонаж</i>	
1 Анхіз	А Азазель
2 Мойсей	Б Венера
3 Галя Гудзь	В Чіпка Вареник
4 Мартин Пушкар	Г Ярема Галайда
	Д Гриць Бобренко

20. 2014.I. Установіть відповідність між двома творами одного автора

1 «De libertate»	А «До Основ'яненка»
2 «Заповіт»	Б «Всякому місту – звичай і права»
3 «Енеїда»	В «Ви знаєте, як липа шелестить...»
4 «О слово рідне! Орле скутий!..»	Г «Чари ночі»
	Д «Наталка Полтавка»

21. 2013.II. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

<i>Персонаж твору</i>	<i>Персонаж твору</i>
1 Петро Шраменко	А дядько Лев
2 Мавка	Б Уля Розсоха
3 Антоніо Пальма	В Леся Черевань
4 Мокій Мазайло	Г Христя Хуторна
	Д Оверко Половець

22. 2012.I. Установіть відповідність між назвою твору та його темою

<i>Назва твору</i>	<i>Тема твору</i>
1 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	А трагедія братовбивства в селянській родині
2 «Тигролови»	Б вимушена еміграція українських селян за океан
3 «Маруся»	В життєпис злочинця на широкому суспільному тлі
4 «Земля»	Г трагічне кохання сільської дівчини та міського хлопця
	Д бунт вільнолюбної особистості проти тоталітарного режиму

23. 2012.II. Установіть відповідність між персонажем і назвою твору

<i>Персонаж</i>	<i>Назва твору</i>
1 Степан Радченко	А «Маруся Чурай»
2 Михайло Федорчук	Б «За мить щастя»
3 Сашко Діденко	В «Тигролови»
4 Іван Іскра	Г «Місто»
	Д «Земля»

24. 2012.II. Установіть відповідність між персонажами того самого твору

<i>Персонаж</i>	<i>Персонаж</i>
1 Марічка Гутенюк	А Яким Сомко
2 Кирило Тур	Б Палагна
3 Мина Мазайло	В Возний
4 Горпина Терпилиха	Г Уля Розсоха
	Д Григорій Многогрішний

25. 2012.II. Установіть відповідність між цитатами з творів та назвами

<i>Цитата з твору</i>	<i>Назва твору</i>
1 «Я на гору круту крем'яную / Буду камінь тяжкий підіймать...»	А «Слово про похід Ігорів»
2 «Лучче ж би потягити бути, аніж полоненим бути!..»	Б «Contra spem spero!»
3 «Народився бог на санях / В лемківськмі містечку Дуклі...»	В «О земле втрачена, явився!..»
4 «І поверни у дні забуті, / Росою згадок окропи, / Віддай усеблагій покуті / І тихо вимов: лихо, спи!..»	Г «Молось і вірю»
	Д «Різдво»

26. 2011.II. «Ніколи не сміявся без любові до вас усіх, до сонця, до вітру, до зеленого листу! У моєму сміхові завжди бачив народ...» – сказав

А Іван Нечуй-Левицький	Б Іван Карпенко-Карий
В Іван Котляревський	Г Остап Вишня
	Д Микола Куліш

27. 2011.II. Установіть відповідність між автором і персонажем твору

<i>Автор твору</i>	<i>Персонаж твору</i>
1 Іван Багряний	А Палагна
2 Тарас Шевченко	Б Феноген
3 Іван Карпенко-Карий	В Мавка
4 Михайло Коцюбинський	Г Многогрішний
	Д Ярема Галайда

28. 2011.II. Установіть відповідність між назвою твору та історичним тлом, на якому розгортаються його події

<i>Назва твору</i>	<i>Історичне тло</i>
1 «Україна в огні»	А Коліївщина (1768 р.)
2 «Гайдамаки»	Б Громадянська війна (1917–1921 рр.)
3 «Чорна рада»	В Голодомор (1932–1933 рр.)
4 «Я (Романтика)»	Г Друга світова війна (1939–1945 рр.)
	Д Руїна (1657–1687 рр.)

29. 2010.I. Установіть відповідність між назвою та автором твору

<i>Назва твору</i>	<i>Автор твору</i>
1 «Contra spem spero»	А Ольга Кобилянська
2 «Маруся Чурай»	Б Марко Вовчок
3 «Людина»	В Іван Драч
4 «Інститутка»	Г Ліна Костенко
	Д Леся Українка

30. 2011.II. Установіть відповідність між цитатою з твору та його назвою

<i>Цитата з твору</i>	<i>Назва твору</i>
1 «На снігу великими літерами було написано: «ФІЙОНА МЕДВИНУ ПРИВІТ ПЕРЕДАВАЛА»»	А «Ти знаєш, що ти — людина?»
2 «Сьогодні усе для тебе – Озера, гаї, степи. І жити спішити треба, Кохати спішити треба – Гляди ж, не проспи»	Б «Лісова пісня»
3 «Лютували шаблі, і коні бігали без вершників, і Половці не пізнавали один одного, а з неба палило сонце, а гелгання бійців нагадувало ярмарок...»	В «Тигролови»
4 «Ні! Я жива! Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає»	Г «Катерина»
	Д «Вершники»

31. 2010.I. Батьковою настановою *«Тому роду нема переводу, в котрому браття милують згodu»* нехтують сини у творі

- А «Кайдашева сім'я» Б «Чорна рада»
В «Камінний хрест» Г «Вершники» Д «Україна в огні»

32. 2010.I. Установіть відповідність між назвою та персонажами твору

Назва твору	Персонажі твору
1 «Україна в огні»	А Сомко, Шрам
2 «Чорна рада»	Б Григорій Многогрішний, Медвин
3 «Тигролови»	В Андрійко Катранник, Отроходін
4 «Жовтий князь»	Г Христя Хуторна, фон Крауз
	Д Сашко, дід, прабаба

33. 2010.I. Установіть відповідність між жанром і назвою твору

Жанр твору	Назва твору
1 комедія	А «Тигролови»
2 послання	Б «Наталка Полтавка»
3 роман	В «Інститутка»
4 повість	Г «І мертвим, і живим...»
	Д «Хазяїн»

34. 2010.II. Установіть відповідність між провідною темою та персонажем

Тема твору	Персонаж твору
1 українізація 1920-х років	А Марфа Яркова
2 голодомор 1932–1933 років	Б Іван Дідух
3 розповідь про щире й вірне кохання	В Тагабат
4 вимушена еміграція українських селян	Г дядько Тарас
	Д Андрійко Катранник

35. 2010.I. Установіть відповідність між псевдонімом і справжнім прізвищем письменника

Псевдонім	Справжнє прізвище
1 Остап Вишня	А Іван Тобілевич
2 Марко Вовчок	Б Павло Губенко
3 Леся Українка	В Іван Лозов'ягін
4 Іван Багряний	Г Марія Вілінська
	Д Лариса Косач

36. 2010.II. У рядках

«Він народився під такою зіркою, що щось в душі двоїлося йому. Від того кидався берега до того. Любив достаток і любив пісні» схарактеризовано героя твору

- А Тараса Шевченка Б Ліни Костенко Д Андрія Малишка
В Івана Франка Г Лесі Українки

37. 2010.II. Установіть відповідність між жанром і персонажем твору

Жанр твору	Персонаж твору
1 комедія	А Григорій Многогрішний
2 повість	Б Дідона
3 роман	В Палагна
4 поема	Г Іван Дідух
	Д Мокій Мазайло

38. 2010.III. Схожа проблема — *«нерівня душ — це гірше, ніж майна»* — наявна у творах рядка

- А «Лісова пісня» і «Тіні забутих предків»
Б «Людина» й «Інститутка»
В «Маруся Чурай» і «Кайдашева сім'я»
Г «Лісова пісня» і «Маруся Чурай»
Д «Тигролови» й «Маруся Чурай»

39. 2010.III. Установіть відповідність між присвятою та назвою твору

Присвята	Назва твору
1 «Любові всевишній»	А «Я (Романтика)»
2 «Високоповажній Наталії Кобринській»	Б «Кавказ»
3 «Цвітові яблуні»	В «Людина»
4 «Искреннему моему Якову де Бальмену»	Г «Катерина»
	Д «Три зозулі з поклоном»

40. 2017. *Ну, є ж про зраду там які статті?*

Не всяка ж кара має бути незможна.

Що ж це виходить?

Зрадити в житті

державу — злочин, а людину — можна?! — запитує герой твору

- А «Лісова пісня» Б «Маруся Чурай»
В «Катерина» Г «Мойсей» Д «Гайдамаки»

41. 2018. *«Дивна вона... навіть не розуміла, яка вона чарівна... І це дівчина — звіроловка, переможниця страхіть усяких!.. Як та дика коза, що боїться, щоб її не впіймали, і не дається навіть підступити...»* — сказано про

- А Наталку Сірко Б Мотрю Довбиш
В Олесю Запорожець Г Марусю Дрот Д Лесю Черевань

42. 2018. Образ Данилка з новели «Дитинство» суголосний з образом головного героя твору

- А «Кайдашева сім'я» Б «Земля»
В «Місто» Г «Тигролови» Д «Зачарована Десна»

43. 2018.(49) На рисунку представлено основну проблему твору

- А «Три зозулі з поклоном» Б «Тіні забутих предків»
В «Маруся Чурай» Г «Лісова пісня» Д «Земля»

44. 2018. *«Подумай, що скажуть на тім світі діди й прадіди наші, почувши, що ти міняєш прізвище...»* — застерігає брата

- А Михайло Федорчук Б Мариса Боруля
В Роман Запорожець Г Тарас Мазайло Д Наталка Сірко

45. 2018. Співвіднесіть назву твору з основним місцем відображених у ньому подій

Назва твору	Місце відображених подій
1 «Мина Мазайло»	А Кононівка
2 «Місто»	Б Харків
3 «Маруся Чурай»	В Київ
4 «Україна в огні»	Г Полтава
	Д Тополівка

46. 2018п. *І схочеш ти вернуть собі,*

Як Фауст, дні минулі...

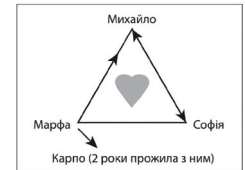
Та знай: над нас — боги скупі,

Над нас — глухі й нечулі... — переконаний ліричний герой твору

- А Миколи Вороного Б Лесі Українки
В Олександра Олеса Г Павла Тичини Д Максима Рильського

47. 2018п. *Хмари осінні, весна золота, молодії літа, барвисті квітки, зірка провідна — це художні образи поезії*

- А «Заповіт» Б «Contra spem spero!»
В «Блакитна Панна» Г «Чари ночі» Д «De libertate»

48. 2018п. «Чому так сталося, що мати змушена притулятися до згасаючого серця свого блудного сина, який заплутався на трагічних дорогах революції?..» – сказано про твір

А Павла Губенка Б Панаса Рудченка Д Івана Тобілевича
В Івана Лозов'ягіна Г Миколи Фітільова

49. 2018п. «На його зишитки із записами лекцій виник такий попит, що їх вирішено розмножити на машинці. Зокрема в галузі теорії ймовірності та вищої математики він зразу піднісся на ступінь загальновишнього маестро» – сказано про

А Мокія Мазайла Б Степана Радченка Д Василя Кравчину
В Григорія Многогрішного Г Михайла Федорчука

50. 2018п. «Антонич був хрущем і жив колись на вишнях», – говорить про себе автор рядків
А Задивляюсь у твої зіниці Голубі й тривожні, ніби рань...

Б Має крилами Весна Запашна, Ліне вся в прозорих шатах, У серпанках і блаватах...

В Хай на ньому цвіте росяниста доріжка, І зелені луги, й солов'їні гаї...

Г Ви знаєте, як липа шелестить у місячні весняні ночі?..

Д Прийшли лемки у крисанях і принесли місяць круглий...

51. 2018п. Слова «За що ми б'ємось? За що умираємо? ...Вороги наші б'ються за особисті багатства, за владу над нашою землею... Ми б'ємося за те, чому нема ціни в усьому світі, – за Батьківщину...» належать

А Василю Кравчині Б Тарасові Мазайлу
В Григорію Многогрішному Г Михайлові Федорчуку Д Максимові Гудзю

52. 2018п. Співвіднесіть присвяту твору з його назвою.

<i>Присвята</i>	<i>Назва твору</i>
1 Любові всевишній	А «Три зозулі з поклоном»
2 Кононівським полям	Б «Contra spem spero!»
3 Своєму батькові Юліанові Я.	В «Я (Романтика)»
Кобилянському	Г «Intermezzo»
4 «Цвітові яблуні»	Д «Земля»

53. 2019. *Дух, наука, думка, воля –*

Не уступить нітьмі поля.

Не дасть спутатись тепер... – переконаний ліричний герой твору

А Володимира Сосюри Б Івана Франка Д Миколи Зерова
В Тараса Шевченка Г Олександра Олеся

54. 2019. Переліком дійових осіб починається твір, який має присвяту

А Якову де Бальмену Б любові всевишній
В «Цвітові яблуні» Г своєму батькові Юліанові Я. Кобилянському

Д кононівським полям

55. 2019. «Сусідній» ліс, теля, місяць і зорі – це образи-символи твору, у якому змальовано життя родини

А Кайдашів Б Боруль Д Запорожців
В Мазайлів Г Федорчуків

56. 2019. Послідовність розгортання подій твору «Лісова пісня» дотримано в рядку

А Лукашева сопілка будить Мавку – Килина з Лукашем жнуть жито – Марище забирає Мавку – зустріч Лукаша із загубленою Долею

Б Килина з Лукашем жнуть жито – Марище забирає Мавку – Лукашева сопілка будить Мавку – зустріч Лукаша із загубленою Долею

В Марище забирає Мавку – зустріч Лукаша із загубленою Долею – Лукашева сопілка будить Мавку – Килина з Лукашем жнуть жито

Г Лукашева сопілка будить Мавку – Марище забирає Мавку – Килина з Лукашем жнуть жито – зустріч Лукаша із загубленою Долею

Д Лукашева сопілка будить Мавку – зустріч Лукаша із загубленою Долею – Килина з Лукашем жнуть жито – Марище забирає Мавку

57. 2019. Драматичними за родовою ознакою є обидва твори в рядку

А «Бджола та Шершень» і «Гайдамаки» Б «Наталка Полтавка» та «Мина Мазайло»
В «Intermezzo» та «Україна в огні» Г «Лісова пісня» та «Я (Романтика)»

Д «Залізний острів» та «Мартин Боруля»

58. 2019. З'ясуйте, кому з персонажів належать слова

Висловлювання

А «Та що його питати: він по горобу гав ловив та витрішки продавав...

Чом ти, йолопе, не кланяєшся пану возному та не поздоровиш його?..»

Б «Столоначальником буду, а потім, може, й секретарем, чин дадуть, женюся на багатій...»

В «Не знатимете під мою булавою жодного козака або козацької

старшини над собою паном: усі будемо рівні...»

Г «Чого ви лаєтесь? Чого ви сваритеся? Сьогодні свята п'ятниця, а вони тебе, неначе на злість, тільки до гріха доводять. Нащо тобі ... те мотовило?..»

Д «Я не жадаю від вас ні крихітки землі! Держіться вашої землі, а я зроблю, що мені схочеться!..»

59. 2019д. «Світ урятує краса, утілена в гармонії людини й природи, у світлому почутті кохання, у жертковній любові та здатності прощати» – це провідна думка твору

А «Маруся» Б «Тигролови»

В «Лісова пісня» Г «Місто»

Д «Земля»

ЛІТЕРАТУРА ХХ СТОЛІТТЯ

1. 2017. Слова «А той Грицько Нечоса характерник був, як і всі запорожці, пройшов крізь війсьсько і турбаїв вивів, і повів на дві сторони: до Дністра й до Перекопу, і ми з роду турбаїв, не були кріпаками зроду-віку, і Данило хай не буде» належать героєві твору

А «Наталка Полтавка» Б «Чорна рада» Д «Дитинство»
В «Кайдашева сім'я» Г «Мартин Боруля»

2. 2017. Образ юного Тичини, який «животворив душею давній міт / І «Плуга» вів у со-нячні комуни», є у творі

А «Київ – традиція» Б «Стилет чи стилос?»
В «Страшні слова, коли вони мовчать» Г «Як добре те, що смерті не боюсь я»

Д «О слово рідне! Орле skutий!..»

3. 2017. Темою твору «Україна в огні» є

А життя української родини в добу Руїни Б боротьба повстанців проти царських військ

В спогади автора про Першу світову війну

Г визволення Києва від фашистських загарбників

Д трагічні події Другої світової війни

4. 2017. «Філософський роздум-декларація, у якому антигуманний світ виявився безси-
лим перед духом та етикою в'язня совісті», – сказано про твір

- А «Ти знаєш, що ти — людина?» Б «Страшні слова, коли вони мовчать»
В «Стилет чи стилос?» Г «Як добре те, що смерті не боюсь я»

Д «Любіть Україну!»

5. 2017. Лозов'ягін – справжнє прізвище автора

- А пригодницького роману Б роману в новелах
В неокласичного сонета Г кіноповісті

Д усмішки

6. 2017д. У «Лісовій пісні» слова Лукаша про солов'їв, що «вже не щебечуть, не тьохка-
ють, як завжди, а співають: "Цілуй! Цілуй! Цілуй!"», перегукуються з рядками вірша

- А «Чого являєшся мені у сні?...» Б «Ви знаєте, як липа шелестить...»
В «Молюсь і вірю. Вітер грає...» Г «О панно Інно...»

Д «Чари ночі»

7. 2016. «Цвітові яблуні» (новела М. Коцюбинського) присвячено твір

- А Лесі Українки Б Володимира Винниченка
В Ольги Кобилянської Г Миколи Хвильового

Д Павла Тичини

8. 2017д. На рисунку схематично зображено проблему морального
вибору

- А комунара Андрюші Б дегенерата
В доктора Тагабата Г главоверха чорного трибуналу

Д теософа

9. 2017д. «Але картиною над картинами була картина страшного Божого суду, що її
мати купила за курку на ярмарку на страх лютим своїм ворогам – бабі, дідові і бать-
кові. Вона була така страшна й разом з тим повчальна, що на неї боявся дивитися
навіть Пірат...» – згадує оповідач твору

- А «Тіні забутих предків» Б «Кайдашева сім'я»
В «Зачарована Десна» Г «Дитинство» Д «Земля»

10. 2017д. «Соню, сходи до неї і скажи, що я послав їй, як співав на ярмарках Зінківських бан-
дуристочка сліпий, послав три зозулі з поклоном, та не знаю, чи перелетять вони Сибір
несходиму, а чи впадуть од морозу...» – пише додому герой твору

- А Олеса Гончара Б Валер'яна Підмогильного Д Юрія Яновського
В Олександра Довженка Г Григора Тютюнника

11. 2017д. Різдвяну містерію, де давні волхви перетворюються на сусідських дядьків-лем-
ків, які принесли до хати традиційну святкову хлібину, змалював

- А Олександр Олесь Б Микола Вороний
В Павло Тичина Г Максим Рильський Д Богдан-Ігор Антонич

12. 2017д. Там дивний ліс зітхає ароматом

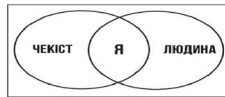
І весь дзвенить од гімнів п'яних птиць,

Співа трава, ніким ще не зім'ята,

І вабить сном солодких таємниць –

таким уявляє ідеальний світ мистецтва ліричний герой вірша

- А «Молюсь і вірю. Вітер грає...» Б «О земле втрачена, явися!..»
В «Стилет чи стилос?» Г «Задивляюсь у твої зіниці...»
Д «Страшні слова, коли вони мовчать»

13. 2017д. Співвіднесіть рядки, що належать одному авторові

Поетичні рядки

1 «Маю я святе синівське право З матір'ю
побуть на самоті...»

2 «Зимовий вечір. Тиша. Ми. Я Вам чужий –
я знаю...»

3 «Людей мільярди і мільярди слів, а ти їх
маєш вимовити вперше!..»

4 «Чому ж стоїш без руху ти, Коли весь
світ співає?..»

14. 2016. Трагічні події серпня 1919 року зображені у творі

- А «За мить щастя» Б «Подвійне коло»
В «Земля» Г «Україна в огні»

15. 2016. «Коли ти мене любиш, зроби так, щоб Мокій закохався у тебе. Може, він кине
свої українські фантазії, може, хоч прізвище дасть поміняти...» – просить подругу

- А Наталка Сірко Б Марфа Яркова
В Олеса Запорожець Г Марися Боруля

16. 2016. «Багато його усмішок – це розгорнуті сцени, де дійові особи живуть і діють
немовби на підмостках», – сказано про твори

- А Олеса Гончара Б Івана Драча
В Валер'яна Підмогильного Г Остапа Вишні

Д Олександра Довженка

17. 2016. В уривку «У місто вливається свіжа кров села, що змінить його вигляд й істо-
ту, і він один із цієї зміни, що їй від долі призначено перемогти» йдеться про

- А Мокія Мазайла Б Степана Радченка
В Григорія Многогрішного Г Івана Дідуха

Д Романа Запорожця

18. 2016. «Сонця хлюпочуться в озерах, / спадають гуси до води, / в далеких пожитте-
вих ерах / мої розтанули сліди», – такою уявляє Вітчизну ліричний герой твору

- А «О земле втрачена, явися!..» Б «Українське альфреско»
В «Любіть Україну» Г «Стилет чи стилос?»

Д «Молюсь і вірю»

19. 2016. «Він народився під такою зіркою, / що щось в душі двоїлося йому. / Від того
кидавсь берега до того. / Любив достаток і любив пісні», – сказано про

- А Леська Черкеса Б Івана Іскру
В Грицька Бобренка Г Мартина Пушкаря Д Семена Горбаня

20. 2016. Життя українців Зеленого Клину змалював у своєму творі

- А Григир Тютюнник Б Юрій Яновський
В Володимир Винниченко Г Іван Багряний Д Микола Куліш

21. 2016д. Як іскра ще в тобі горить

І згаснути не встигла, –

Гори! Життя – єдина мить,

Для смерті ж – вічність ціла, – закликає ліричний герой твору

- А Івана Франка Б Олександра Олеса
В Павла Тичини Г Миколи Вороного Д Василя Симоненка

Поетичні рядки

А «Остання в світі казка сидить
під образами. Навишпиньки виглядають

жоржини через тин...»

Б «Сьогодні усе для тебе – Озера, гаї, степи...»

В «В житті мене ти й знати не знаєш,
Ідеш по вулиці – минаєш...»

Г «На кого завзявся Каїн? Боже, покарай!..»

Д «Співочий грім батьків моїх, Дітьми
безпам'ятно забутий...»

22. 2016д. «Народе мій, до тебе я ще верну, / і в смерті обернуся у життя», – заявляє ліричний герой поезії
 А «Молюсь і вірю...» Б «Різдво»
 В «Як добре те, що смерті не боюсь я» Г «Українське альфреско»
 Д «Стилет чи стилос?»
23. 2016д. «І уже в душі моїй / В саяві мрій / В'ються хмелем арабески, / Миготять камеї, фрески, / Гомонять-бринять пісні / Голосні / І сплітаються в гротески», – заявляє ліричний герой поезії
 А Василя Симоненка Б Івана Драча
 В Миколи Вороного Г Василя Стуса Д Павла Тичини
24. 2016д. «Глибокий потрясаючий конфлікт революціонера-людини й революціонера-фанатика, людини й догми» зображено у творі
 А «Шаланда в морі» Б «Моя автобіографія»
 В «Місто» Г «Я (Романтика)» Д «Момент»
25. 2016. «А твоя теорія, що українська мова є австрійська видумка, була теорією російських жандармів і царського міністра Валуєва», – говорить батькові
 А Степан Радченко Б Мокій Мазайло
 В Роман Запорожець Г Гриць Сірко Д Оверко Половець
26. 2016д. На тлі Другої світової війни розгортаються події твору
 А «Я (Романтика)» Б «Момент»
 В «Подвійне коло» Г «Тигролови» Д «Україна в огні»
27. 2016д. Мудрою батьковою настановою «Тому роду нема переводу, в котрому браття милують згоду» нехтують сини у творі
 А «Кайдашева сім'я» Б «Чорна рада»
 В «Камінний хрест» Г «Подвійне коло» Д «Україна в огні»
28. 2016д. У рядках
 ...Гетьман підняв безсонням обпалені очі.
 Гетьман сидів за похідним столом у шатрі.
 Троє старшин – у рубцях, у кривавому клоччі –
 прямо із бою – говорили про бій на Дніпрі.
 Писар Виговський сидів над листами поточними.
 Кожної миті хитнутись могли терези йдеться про гетьмана
 А Богдана Хмельницького Б Івана Брюховецького
 В Якіма Сомка Г Дем'яна Многогрішного Д Якова Остраницю
29. 2016д., 2012.ІІ. «Лемки у крисанях», які «принесли місяць круглий», є героями твору
 А Миколи Вороного Б Максима Рильського
 В Богдана-Ігоря Антонича Г Олександра Олеся Д Павла Тичини
30. 2016д. «Сміливі завжди мають щастя» – такою є ідея твору
 А «Я (Романтика)» Б «Подвійне коло»
 В «Маруся Чурай» Г «Тигролови» Д «Три зозулі з поклоном»
31. 2015. Справжнє прізвище автора твору «Я (Романтика)» –
 А Косач Б Фітільов
 В Лозов'ягін Г Тобілевич Д Кандиба
32. 2015. «Подумай, що скажуть на тім світі діди й прадіди наші, почувши, що ти міняєш прізвище», – застерігає брата
 А Мина Товченик Б Михайло Федорчук
 В Тарас Мазайло Г Тимофій Лушня Д Леся Черевань
33. 2015. «Тільки було це так давно, що майже все вже розтануло в далекім мареві часу, як сон, і потонуло. Одна лишень Десна залилася нетлінною у стомленій уяві. Свята чиста ріка моїх дитячих незабутніх літ і мрій», – писав
 А Олесь Гончар Б Григорій Тютюнник
 В Остап Вишня Г Олександр Довженко Д Валер'ян Підмогильний
34. 2015. «Любові всевишній» автор присвятив
 А роман у віршах Б драму-феєрію
 В кіноповість Г новелу Д роман у новелах
35. 2015. У рядках
 Як не хочеш, моє серце,
 Дружиною бути,
 То дай мені таке зілля,
 Щоб тебе забути йдеться про
 А Саву Федорчука Б Грицька Бобренка
 В Івана Палійчука Г Мокія Мазайла Д Карпа Яркого
36. 2015д. «Не можна любити народів других, / Коли ти не любиш Вкраїну!..» – переконаний
 А Володимир Сосюра Б Василь Симоненко
 В Андрій Малишко Г Василь Стус Д Павло Тичина
37. 2015д, 2011.ІІ. «Пошли ж вам, Боже, щасливу долю та сили в руки, щоб виповнити свій довг перед миром, щоб возвеличити трудами красну землю нашу українську, аби цвіла вона багатствами і згодою», – благословляє своїх дітей
 А Маруся Кайдашиха Б Настя Дрот
 В Тетяна Запорожчиха Г Горпина Терпилиха Д Марійка Федорчук
38. 2015д. «...Дегенерата введено не випадково! Навіть кращий із тих, що в них «розколюється «Я», навіть він іде в супроводі «низенького лоба, розкуйовдженого волосся і приплюснутото носа»...» – так пояснював появу одного зі своїх персонажів
 А Микола Куліш Б Юрій Яновський
 В Володимир Винниченко Г Остап Вишня Д Микола Хвильовий
39. 2015д. «Ми з нею рідні. Ми з одного кореня.
 Мабуть, один лелека нас приніс.
 Батьки у нас безстрашні й невпокорені
 і матері посивіли од сліз», – каже про себе й Марусю Чурай
 А Іван Іскра Б Мартин Пушкар
 В Гриць Бобренко Г Семен Горбань Д Яким Шибист
40. 2015д. «Поет поринає і пориває за собою читача в розкоші молодого зору, слуху, дотику. Його «пейзажі споминів» – безконечно знадливі лемківським колоритом», – сказано про
 А Павла Тичину Б Максима Рильського
 В Богдана-Ігоря Антонича Г Олександра Олеся Д Миколу Вороного
41. 2015д. Ідеальний світ української родини переселенців зображено у творі
 А «Зачарована Десна» Б «Три зозулі з поклоном»
 В «Тіні забутих предків» Г «Камінний хрест»
 Д «Тигролови»
42. 2014.І. «Прославити завоювання міста українським елементом села» – таке завдання поставив перед собою
 А Володимир Винниченко Б Микола Хвильовий
 В Валер'ян Підмогильний Г Юрій Яновський
 Д Олександр Довженко

43. 2015д. Установіть відповідність між цитатою з твору та його назвою

Цитата з твору

1 «Можеш вибирати друзів і дружину, / Вибрати не можна тільки Батьківщину...»

2 «На снігу великими літерами було написано: «ФІЙОНА МЕДВИНУ ПРИВІТ ПЕРЕДАВАЛА»...»

3 «Лютували шаблі, і коні бігали без вершників, і Половці не пізнавали один одного, а з неба палило сонце, а гелганя бійців нагадувало ярмарок...»

4 «Ні! Я жива! Я буду вічно жити! / Я в серці маю те, що не вмирає...»

Назва твору

А «Лебеді

материнства

Б «Лісова пісня»

В «Тигролови»

Г «Катерина»

Д «Подвійне

коло»

44. 2014.І. «Припливайте до колиски, лебеді, як мрії, / Опустіться, тихі зорі, синові на віі», – співає в колисковій пісні героїня твору

А Максима Рильського

Б Андрія Малишка

В Ліни Костенко

Г Олександра Олеса

Д Василя Симоненка

45. 2014.І, 2011.ІІ. Дія комедії «Мина Мазайло» розгортається в

А Харкові

Б Києві

В Донецьку

Г Полтаві

Д Курську

46. 2014.І. ...Шумлять щасливі води,

І грає вітер навкруги, І голуби ясної вроди

Черкають неба береги... – так змальовано образ веселого світу в поезії

А «Любіть Україну»

Б «О землі втрачена, явися!..»

В «Українське альфреско»

Г «Блакитна Панна»

Д «Молюсь і вірю...»

47. 2014.І. Рядки

Усі віки ми чуєм брязкіт зброї,
були боги в нас і були герої,
який нас ворог тільки не терзав!

Але говорять: «Як руїни Трої».

Про Київ так ніхто ще не сказав... написано

А Павлом Тичиною

Б Іваном Драчем

В Ліною Костенко

Г Володимиром Сосюрою

Д Андрієм Малишком

48. 2014.І. Екзотичну природу Уссурійського краю змалював

А Іван Багряний

Б Остап Вишня

В Валер'ян Підмогильний

Г Євген Маланюк

Д Олесь Гончар

49. 2014.ІІ. «Ця дівчина не просто так, Маруся. / Це голос наш. Це – пісня. Це – душа» – сказано про героїню

А думи

Б поеми

В драми

Г пригодницького роману

Д роману у віршах

50. 2014.ІІ. «Любові всевишній присвячується» твір

А «Лісова пісня»

Б «Три зозулі з поклоном»

В «Маруся Чурай»

Г «За мить щастя»

Д «Камінний хрест»

51. 2014.ІІ. «Росте Антонич, і росте трава, / і зеленіють кучеряві вільхи», – писав про себе автор поезії

А «Чари ночі»

Б «Різдво»

В «Молюсь і вірю...»

Г «Балада про соняшник»

Д «Лебеді материнства»

52. 2014.ІІ. «Шумить, гуде Тополівка. До Лавріна Запорожця приїхали гості», – так починається оповідь про події твору

А Валер'яна Підмогильного

Б Володимира Винниченка

В Остапа Вишні

Г Олександра Довженка

Д Олеса Гончара

53. 2014. ІІ. Справжнє прізвище автора твору «Тигролови»

А Кандиба

Б Тобілевич

В Фітільов

Г Губенко

Д Лозов'ягін

54. 2014.ІІ. «Моя зброя – сміх!» – так пояснював своє мистецьке покликання

А Микола Хвильовий

Б Олександр Довженко

В Іван Багряний

Г Остап Вишня

Д Юрій Яновський

55. 2014.ІІ. Образи соняшника й сонця, що символізують поета та поезію, створив

А Василь Симоненко

Б Микола Вороний

В Іван Драч

Г Василь Стус

Д Павло Тичина

56. 2014.ІІ. Народну «Пісню про Байду» переосмислює («У Полтаві на риночку...») героїня твору

А «Маруся Чурай»

Б «Бондарівна»

В «Любіть Україну»

Г «Дума про Марусю Богуславку» Д «О землі втрачена, явися!..»

57. 2014.ІІ. Рядки

Можна вибрати друга і по духу брата,

Та не можна рідну матір вибирати написано

А Павлом Тичиною

Б Іваном Драчем

В Володимиром Сосюрою

Г Василем Симоненком Д Андрієм Малишком

58. 2014д. В уривку «У місто вливається свіжа кров села, що змінить його вигляд і істоту. І він – один із цієї зміни, що їй від долі призначено перемогти» йдеться про

А Василя Кравчину

Б Мокія Мазайла

В Степана Радченка

Г Сашка Діденка

Д Григорія Многогрішного

59. 2014д. Події Громадянської війни 1917–1921 років зображено у творі

А «Intermezzo»

Б «За мить щастя»

В «Тигролови»

Г «Подвійне коло»

Д «Україна в огні»

60. 2014д., 2011.І. «Всім серцем любіть Україну свою – і вічні ми будемо з нею!» – закликає українців

А Павло Тичина

Б Дмитро Павличко

В Василь Симоненко

Г Ліна Костенко

Д Володимир Сосюра

61. 2014д. Лаврін Запорожець є персонажем твору

А Ольги Кобилянської

Б Василя Стефаника

В Юрія Яновського

Г Олександра Довженка

Д Івана Багряного

62. 2014д. «А як хочеться знайти собі такого друга, теплого, щирого, щоб до нього можна було промовитися словом із Грінченкового словника та й з власного серця...» – мріє

А Григорій Многогрішний

Б Василь Кравчина

В Андрій Половець

Г Карпо Ярковий

Д Мокій Мазайло

63. 2014д. Образ сталінських «ешелонів смерті» є наскрізним у творі

А «Україна в огні»

Б «Подвійне коло»

В «Місто»

Г «Земля»

Д «Тигролови»

64. 2013.І. «Клянусь тобі, веселий світе,

Клянусь тобі, моє дитя,

Що буду жити, поки жити

Мені дозволить дух життя», –

заявляє ліричний герой вірша

А «Молюсь і вірю...»

Б «О панно Інно»

В «Страшні слова, коли вони мовчать»

Г «О землі втрачена, явися!..»

Д «Стилет чи стилос?»

65. 2013.I. Ризикуючи життям, рятує артільну шаланду
 А Лаврін Запорожець Б Карпо Яrkовий
 В Денис Сірко Г Івоніка Федорчук Д Мусій Половець
66. 2013.I. Словами: «З далекого туману, з тихих озер загірної комуни шелестить шелест: то йде Марія» починається твір
 А «Зачарована Десна» Б «Україна в огні»
 В «Тіні забутих предків» Г «Я (Романтика)» Д «Три зозулі з поклоном»
67. 2013.I. «Тобі дано і вірити й кохати.
 А що мені? Які такі куші?!
 Нелегко, кажуть, жити на дві хати.
 А ще нелегше — жити на дві душі», — зізнається герой твору
 А Лесі Українки Б Тараса Шевченка
 В Ліни Костенко Г Василя Симоненка Д Максима Рильського
68. 2013. Остап Вишня започаткував жанр
 А роману в новелас Б роману у віршах
 В памфлету Г усмішки Д фейлетону
69. 2013. I. Зворушливий образ матері, яка проводжала сина в далеку дорогу «і рушник вишиваний на щастя дала», створив
 А Володимир Сосюра Б Василь Симоненко
 В Богдан-Ігор Антонич Г Андрій Малишко Д Василь Стус
70. 2013.I. «В пралісах Сіхоте-Аліня» відбуваються події твору
 А Ліни Костенко Б Олеся Гончара
 В Олександра Довженка Г Миколи Куліша Д Івана Багряного
71. 2013.II. Українське слово в умовах імперії названо «скутим орлом» у поезії
 А Івана Франка Б Лесі Українки
 В Олександра Олеся Г Миколи Вороного Д Тараса Шевченка
72. 2013.II. «Драматичне роздвоєння реальності та ідеалів, внутрішній конфлікт революціонера, який потрапляє у витворену революційними ідеями пастку» розкриває твір
 А «Шаланда в морі» Б «За мить щастя»
 В «Intermezzo» Г «Момент» Д «Я (Романтика)»
73. 2013.II. «Як могутній центр тяжіння, що круг нього крихітними планетами обертаються села, вічні супутники його руху, і часточки їх, потрапивши в розпечену атмосферу цього сонця, мусять пристосовуватися до нових умов тиску й підсоння» — так сприймав місто
 А Мусій Половець Б Степан Радченко
 В Мина Мазайло Г Григорій Многогрішний Д Сашко Діденко
74. 2013.II. «Як син, тобі доземно уклонюсь, і чесно гляну в чесні твої вічі», — звертається до свого народу
 А Василь Симоненко Б Євген Маланюк
 В Андрій Малишко Г Володимир Сосюра Д Василь Стус
75. 2013.II. «Має крилами Весна Запашна,
 Лине вся в прозорих шатах, У серпанках і блаватах...
 Сяє усміхом примар З-поза хмар,
 Попелястих, пелехатих» — так змалював прихід весни
 А Микола Вороний Б Олександр Олесь
 В Богдан-Ігор Антонич Г Василь Симоненко Д Євген Маланюк
76. 2013.II. «Серцем передчуваю, що українізація — це спосіб робити з мене провінціала, другосортного службовця і не давати мені ходу на вищу посаду», — розмірковує персонаж твору
 А Остапа Вишні Б Валер'яна Підмогильного
 В Олександра Довженка Г Миколи Куліша Д Олеся Гончара
77. 2013.II. «Неси мене, коню... коли б хоч не пізно...
 Шляхи перекриті... і варта не спить...
 Якщо я впаду — неврятована пісня,
 задушена пісня в петлі захрипить!» — з такими думками поспішає до гетьмана
 А Лесько Черкес Б Мартин Пушкар
 В Іван Іскра Г Гриць Бобренко Д Яким Шибист
78. 2013.II. Порівнює поезію із «сонцем оранжевим», яке «щомиті якийсь хлопчисько відкриває для себе»,
 А Василь Стус Б Ліна Костенко
 В Дмитро Павличко Г Іван Драч Д Андрій Малишко
79. 2013.II. «Це була наша друга Україна, синку... І назви наші люди подавали тут свої, сумуючи за рідним краєм: Київ, Чернігівка, Полтавка, Україна, Катеринославка, Переяславка тощо», — розповідає героїня твору
 А «Тигролови» Б «Земля»
 В «Місто» Г «За мить щастя» Д «Україна в огні»
80. 2012.I. Паралель до казки про курочку рябу наявна у творі
 А «Чари ночі» Б «Пісня про рушник»
 В «Лебеді материнства» Г «Українське альфреско» Д «О землі втрачена, явися!..»
81. 2012.I. «Стану я, гляну я — скрізь поточки як дзвіночки, жайворон як золотий», — писав
 А Павло Тичина Б Андрій Малишко
 В Максим Рильський Г Володимир Сосюра Д Богдан-Ігор Антонич
82. 2012.I. Біблійну оповідь про Каїна й Авеля нагадує конфлікт твору
 А «Три зозулі з поклоном» Б «Тигролови»
 В «Україна в огні» Г «Маруся Чурай» Д «Подвійне коло»
83. 2012.I. У царині пригодницького роману працював
 А Володимир Винниченко Б Іван Багряний
 В Юрій Яновський Г Микола Хвильовий Д Олександр Довженко
84. 2012.I. «А взагалі батьки були нічого собі люди. Підходящі. За двадцять чотири роки спільного їхнього життя... послав їм Господь усього тільки сімнадцятеро дітей, бо вміли вони молитись Милосердному», — писав про своїх батьків
 А Микола Фітільов Б Панас Рудченко
 В Іван Лозов'ягин Г Олександр Кандиба Д Павло Губенко
85. 2012.I. «Філологічним водевілем» назвав автор свій твір
 А «Стилет чи стилос?» Б «Балада про соняшник»
 В «Зачарована Десна» Г «Мина Мазайло» Д «Я (Романтика)»
86. 2012.I. «Чомусь я часто, коли не щодня, згадую про Сосницю і про вас усіх, особливо про батька і про Вас, моя рідна старенька мамо. Очевидно тому, що й сам уже сивий..., почав визирати в холодне чуже вікно — а чи не пливуть до мене в гості молоді літа деснянською водою на дубах», — писав про задум свого твору

- А Олександр Довженко Б Юрій Яновський
В Остап Вишня Г Іван Багряний Д Григорій Тютюнник
87. 2012.І. У рядках *«Із звичайного став незвичайним, став щедрим, багатим, багатшим за царів, королів!.. Нче напоєний чарами, тільки й жив він тепер своїми золотими видіннями, отими снопами, її красою, тільки й ждав, коли вийде з гауптвахти та знов гайне до своєї циганочки»* йдеться про
А Григорія Многогрішного Б Сашка Діденка
В Мусія Половця Г Василя Кравчину Д Степана Радченка
88. 2012.І. Образи «версальців» та «інсургентів» постійно фігурують у думках героя твору
А «Україна в огні» Б «Тигролови»
В «Я (Романтика)» Г «Подвійне коло» Д «Місто»
89. 2012.І. Установіть відповідність між автором та цитатою з його твору
<i>Автор твору</i>	<i>Цитата</i>
1 Павло Тичина	А «Молюсь і вірю. Вітер грає / І п'яно віє навкруги...»
2 Андрій Малишко	Б «Мріють крилами з туману леbedі розсеві, / Сиплють ночі у лимани зорі сургуцеві...»
3 Василь Симоненко	В «О слово! будь мечем моїм! / Ні, сонцем стань! Вгорі спинися...»
4 Максим Рильський	Г «Думами, думами — / Нче море кораблями, переповнилась блакить...»
	Д «Рідна мати моя, ти ночей не доспала / І водила мене у поля край села...»
90. 2012.І. Установіть відповідність між персонажами того самого твору
<i>Персонаж</i>	<i>Персонаж</i>
1 Гриць Бобренко	А Марфа Яркова
2 Антоніо Пальма	Б Уля Розсоха
3 Григорій Многогрішний	В Христя Хуторна
4 Мокій Мазайло	Г Наталка Сірко
	Д Галя Вишняк
91. 2012.ІІ. Твір «Арфами, арфами...» перегукується з віршем
А «Чого являється мені у сні?...» Б «Блакитна Панна»
В «О земле втрачена, явися!..» Г «О слово рідне! Орле скутий!..» Д «Молюсь і вірю...»
92. 2012.ІІ. «Поезія — це завжди неповторність, / якийсь безсмертний дотик до душі», — заявляє автор вірша
А «Страшні слова, коли вони мовчать...» Б «Леbedі материнства»
В «Як добре те, що смерті не боюсь я...» Г «Балада про соняшник»
Д «Стилет чи стилос?»
93. 2012.ІІ. Лист є композиційним елементом твору
А «Три зозулі з поклоном» Б «За мить щастя»
В «Момент» Г «Зачарована Десна» Д «Я (Романтика)»
94. 2012.ІІ. Мотив «завоювання» міста вихідцем із села є центральним у творі
А Олеса Гончара Б Валер'яна Підмогильного
В Григора Тютюнника Г Юрія Яновського Д Івана Багряного
95. 2012.ІІ. «Сліди битви сценариста з письменником» видно у творі
А «Тигролови» Б «Мина Мазайло»
В «Україна в огні» Г «Подвійне коло» Д «Я (Романтика)»

96. 2012.ІІ. «Воістину моя мати — втілений прообраз тієї надзвичайної Марії, що стоїть на гранях невідомих віків. Моя мама — наївність, тиха жура і добрість безмежна (Це я добре пам'ятаю). І мій неможливий біль, і моя незносна мука тепліють у лампаді фанатизму перед цим прекрасним печальним образом», — писав
А Микола Хвильовий Б Юрій Яновський
В Григорій Тютюнник Г Олександр Довженко Д Іван Багряний
97. 2012.ІІ. «Пошматований шаблями український рід, який знищує сам себе під прапорами класових протистоянь» зображено у творі
А «Маруся Чурай» Б «Україна в огні»
В «Я (Романтика)» Г «Подвійне коло» Д «Момент»
98. 2012.ІІ. До письменників «розстріляного відродження» належить
А Іван Багряний Б Євген Маланюк
В Юрій Яновський Г Григорій Тютюнник Д Микола Куліш
99. 2011.І. Красу весняної ночі відтворено у вірші
А «Так ніхто не кохав...» Б «Ви знаєте, як липа шелестить...»
В «Балада про соняшник» Г «Леbedі материнства» Д «Пісня про рушник»
100. 2011.І. У творі «Я (Романтика)» центральною є тема
А захисту Батьківщини Б національного відродження
В любові до матері Г трагічного кохання Д роздвоєності особистості
101. 2011.І. Пісня «Ой, піду я до роду гуляти» є композиційним обрамленням твору
А «Кайдашева сім'я» Б «Україна в огні»
В «Марія» Г «Камінний хрест» Д «Три зозулі з поклоном»
102. 2011.І. «За тобою завше будуть мандрувати / Очі материнські і білява хата», — каже синові героїня твору
А Павла Тичини Б Володимира Сосюри
В Олександра Довженка Г Євгена Маланюка Д Василя Симоненка
103. 2011.І. «Переплелись, як мамине шиття, / Мої сумні і радісні дороги», — каже ліричний герой твору
А Ліни Костенко Б Василя Симоненка
В Андрія Малишка Г Дмитра Павличка Д Володимира Сосюри
104. 2011.І. «Палахкотливий стовп... прибрав обрис, подібний до чаші, що сховали її селяни в чорнозем і нікому не відкрили її таємниці... Здається над ними, з нетлінною непоборимою силою, сходить вона: навіки принести порятунку», — такий символ з'являється у фіналі твору
А «Чорна рада» Б «Жовтий князь»
В «Тигролови» Г «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Д «Марія»
105. 2011.І. В уривку
«Під Берестечком бився ти сміливо. Під Зборовом також і над Пилявою своє ім'я ти не покрив неславою. І тільки у домашньому бою сміливість раптом втратив ти свою» схарактеризовано
А Івана Іскру Б Леська Черкеса
В Гордія Чурая Г Богдана Хмельницького Д Грицька Бобренка
106. 2011.І. До письменників «шістдесятників» належать
А Олександр Довженко, Андрій Малишко Б Василь Барка, Іван Багряний
В Дмитро Павличко, Василь Симоненко Г Юрій Яновський, Микола Куліш
Д Максим Рильський, Павло Тичина

107. 2011.II. У рядках

Звитяги наші, муки і руїни Безсмертні будуть у її словах.

Вона ж була як голос України,

Що клеkotів у наших корогвах! ідеться про героїню твору

А Лесі Українки

Б Ліни Костенко

В Павла Тичини

Г Володимира Сосюри

Д Івана Драча

108. 2011.I. Установіть відповідність між військовим загоном і його очільником

Військовий загін

1 «Загоном Добровольчої армії генерала Антона Денікіна командував...» Очільник

2 «Купу кінного козацтва головного отамана Симона Петлюри вів...» А Половець Андрій

3 «З-за ліска вискочили вершники з чорним прапором, розгорнулися, пропустивши наперед тачанки, «до зброї! по конях! кулемети! махновці!» Іх вів...» Б Половець Оверко

В Половець Панас

Г Половець Іван

4 «І тоді за дощем з'явилося марево: розгорнувся здалеку червоний прапор кінного загону інтернаціонального полку», яким командував...» Д Половець Сашко

109. 2011.II. «Сміх буде, плач буде перламутровий», – запевняє свою кохану ліричний герой вірша

А «Так ніхто не кохав...»

Б «Два кольори»

В «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Г «І все-таки до тебе думка лине...»

Д «Арфами, арфами...»

110. 2011.II. Слова «Можна все на світі вибирати, сину, / Вибрати не можна тільки Батьківщину» є у творі

А «Балада про соняшник»

Б «Лебеді материнства»

В «Ти знаєш, що ти — людина?»

Г «На колимським морозі калина»

Д «Любіть Україну»

111. 2011.II. «Сонце моє оранжеве! Щомиті якийсь хлопчисько відкриває тебе для себе», – звертається до поезії ліричний герой твору

А «Катерина»

Б «Сучасники»

В «Інститутка»

Г «Людина»

Д «Балада про соняшник»

112. 2011.II. «Ти вже не згинеш, ти двожилава, / Земля, рабована віками, І не скарать тебе душителям / Сибірами і соловками», – звертається до України

А Ліна Костенко

Б Леся Українка

В Василь Стус

Г Євген Маланюк

Д Іван Драч

113. 2011.II. З гаслом «Хай живуть зайці!» на полювання вирушав автор твору

А «Тигролови»

Б «Три зозулі з поклоном»

В «Лісова пісня»

Г «Зачарована Десна»

Д «Мисливські усмішки»

114. 2010.I. Тематично близьким до вірша «Два кольори» є твір

А «Пісня про рушник»

Б «Балада про соняшник»

В «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Г «Любіть Україну»

Д «Ти знаєш, що ти — людина?»

115. 2010.I. На тлі Другої світової війни розгортаються події твору

А «Я (Романтика)»

Б «Жовтий князь»

В «Вершники»

Г «Тигролови»

Д «Україна в огні»

116. 2010.I. Мотив трагічної внутрішньої роздвоєності центрального персонажа наявний у творі

А «Маруся Чурай»

Б «Марія»

В «Лісова пісня»

Г «Маруся»

Д «Я (Романтика)»

117. 2010.I. Період культу особи Сталіна є історичним тлом твору

А «Я (Романтика)»

Б «Зачарована Десна»

В «Вершники»

Г «Тигролови»

Д «Тіні забутих предків»

118. 2010.I. Рядки

І радісним буремним громом

Спадають з неба блискавиці,

Тарасові провісні птиці –

Слова шугають над Дніпром є в творі

А «Сучасники»

Б «Сто років, як сконала Січ»

В «Любіть Україну»

Г «Лебеді материнства»

Д «На колимським морозі калина»

119. 2010.I. Рядки

На межі двох епох, староруського золота повен,

Зазгучав сонценосно твій сонячно-ярий оркестр адресовані

А Василеві Симоненку

Б Володимирові Сосюри

В Андрієві Малишку

Г Павлові Тичині

Д Максимові Рильському

120. 2010.II. Рядки

Мене водило в безвісті життя,

Та я вертався на свої пороги належать

А Іванові Драчу

Б Василеві Стусу

В Дмитрові Павличку

Г Володимирові Сосюри

Д Василеві Симоненку

121. 2010.II. Лаврін Запорожець є персонажем твору

А «Зачарована Десна»

Б «Три зозулі з поклоном»

В «Вершники»

Г «Мина Мазайло»

Д «Україна в огні»

122. 2010.II. Риторичне запитання «Ви знаєте, як липа шелестить?» поставив

А Володимир Сосюра

Б Андрій Малишко

В Дмитро Павличко

Г Павло Тичина

Д Василь Симоненко

123. 2010.II. Письменник Павло Губенко відомий читачеві під псевдонімом

А Микола Куліш

Б Остап Вишня

В Микола Хвильовий

Г Улас Самчук

Д Григорій Тютюнник

124. 2010.II. Автором «Балади про соняшник» є

А Василь Стус

Б Ліна Костенко

В Дмитро Павличко

Г Іван Драч

Д Андрій Малишко

125. 2010.II. Життєвий принцип «ліпше вмерти біжучи, ніж жити гниючи» сповідує пер-

сонаж твору Івана Багряного

А Медвин

Б Наталка Сірківна

В Григорій Многогрішний

Г Григорій Сірко

Д старий Сірко

126. 2010.II. Установіть відповідність між назвою та автором твору

Назва твору

Автор твору

1 «Сто років, як сконала Січ»

А Юрій Яновський

2 «Я (Романтика)»

Б Володимир Сосюра

3 «Вершники»

В Марко Вовчок

4 «Любіть Україну»

Г Микола Хвильовий

Д Василь Стус

127. 2010.II. Установіть відповідність між персонажем і назвою твору

Персонаж твору	Назва твору
1 Отроходін	А «Вершники»
2 Григорій Бобренко	Б «Жовтий князь»
3 доктор Тагабат	В «Я (Романтика)»
4 Христя Хуторна	Г «Україна в огні»
	Д «Маруся Чурай»

128. 2010.III. Любов до природи є провідним мотивом твору

А «Ви знаєте, як липа шелестить...» Б «Лебеді материнства»
В «Мисливські усмішки» Г «Три зозулі з поклоном» Д «Балада про соняшник»

129. 2010.III. До інтимної лірики належить вірш

А «Любіть Україну» Б «Балада про соняшник»
В «На колимським морозі калина» Г «Сто років, як сконала Січ»

Д «Ви знаєте, як липа шелестить...»

130. 2010.III. Героїню п'єси М. Куліша «Мина Мазайло» Мотрону Розторгуєву (тьотю Мотю) терміново викликали з Курська, тому що

А Мину звільнили з тресту «Донвугілля»

Б Мина вирішив брати уроки «правильних проізношеній»

В Мокій вирішив давати Улі уроки української мови

Г дядько Тарас підтримав намір Мокія змінити прізвище на «Мазайло-Квач»

Д Мокій «збожеволів від укромови»

131. 2010.III. В основу твору Ліни Костенко «Маруся Чурай» покладено події

А Північної війни 1700–1721 років Б Наполеонівської навали 1812 року

В Російсько-турецької війни 1787–1791 років

Г Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького

Д антифеодального повстання, відомого в історії під назвою «Коліївщина»

132. 2010.III. Трагедію голодомору українського народу зображено у творі

А «Я (Романтика)» Б «Зачарована Десна»

В «Жовтий князь» Г «Вершники» Д «Україна в огні»

133. 2010.III. Рядки «І собором дзвінким Україна написалась на стінах тюрми» є у творі

А «І все-таки до тебе думка лине» Б «Сучасники»

В «Сто років, як сконала Січ» Г «Любіть Україну» Д «На колимським морозі калина»

134. 2010.III. Максима Рильського названо «Краси веселим кондотьєром» у творі

А «Шевченко» Б «Сучасники»

В «Арфами, арфами» Г «Сто років, як сконала Січ» Д «Ти знаєш, що ти — людина?»

135. 2009. У творі «Маруся Чурай» Ліни Костенко характеристика персонажа

Був молодий і гарний був на вроду.

І жив, і вмер, як личить козаку.

За те, що він боровся за свободу,

його спалили в мідному бикі стосується

А Григорія Бобренка Б Северина Наливайка

В Гордія Чурая Г Мартина Пушкаря Д Леська Черкеса

136. 2009. Розв'язкою комедії «Мина Мазайло» Миколи Куліша є

А приїзд до Харкова тьоті Моті Б зміна прізвища Миною Мазайлом

В звільнення Мина Мазайла з роботи Г промова дядька Тараса

Д примирення Мина Мазайла з Мокієм

137. 2009. Автор поезії, де є рядки

Не поет — бо це ж до болю мало,

Не трибун — бо це лиш рупор мас,

І вже менш за все — «Кобзар Тарас»

Він, ким зайнялось і запалало...

А Василь Симоненко Б Василь Стус

В Євген Маланюк Г Дмитро Павличко Д Іван Драч

138. 2008. У романі Василя Барки «Жовтий князь» символом невмирущості народу виступає

А церковна чаша Б бабуся

В хлібина Г срібний ланцюжок Д вишитий рушник

139. 2019. Представнику «розстріляного відродження» належать рядки

А Все повторялось: і краса, й потворність.

Усе було: асфальти й спориші...

Б Ні ж бо, не злотне; зрівнявши все злото

Проти свободи воно лиш болото...

В Хоч знаєш, знаєш, добре знаєш,

Як я люблю тебе без тьми...

Г Може, квіти зійдуть — і настане

Ще й для мене весела весна...

Д І в наші дні зберіг ти чар-отруту:

В тобі розбили табір аспанфуту...

140. 2019. «І мрії про можливість наскоком здобути місце в міській машині зараз зда-
вались йому самому дитячими. Він тлумачив сам собі — треба скласти іспит, добути
стипендію й учитись, а решта все прикладеться...» — сказано про

А Степана Радченка Б Петра Шраменка

В Степана Борулю Г Михайла Федорчука Д Мокія Мазайла

141. 2019. У рядках

Я знаю, дід та баба — це коли є онуки,

а в них сусідські діти шовковицю їдять сказано про

А самотність старшого покоління Б щасливе подружнє життя

В активне життя стареньких Г неможливість існування без праці

Д сум за далеким дитинством

142. 2019. У відповідності ім'я автора з ключовими словами до його твору

Автор твору Ключові слова А гріх братовбивства, влада землі над людиною

1 Микола Хвильовий Б чорний трибунал, загінна комуна

2 Остап Вишня В майбутній письменник, багатодітна родина

3 Олесь Гончар Г закинутий крейсер, закохана пара

4 Іван Драч Д сонце на велосипеді, хлопчина-соняшник

143. 2019. З'ясуйте, кому з авторів належить уривок твору

Автор

1 Ліна Костенко А «Усмішка твоя — єдина, / Мука твоя — єдина, Очі твої — одні».

2 Олександр Б «Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутнє».

Довженко В «Поезія — це завжди неповторність, / якийсь безсмертний дотик до душі».

3 Іван Багрянний Г «Ліпше вмирати біжучи, ніж жити гниючи».

4 Василь Д «Ні! Я жива! Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає».

Симоненко

144. 2019д. Уривок «Данилко ніс повні руки трав, і корінців, і квітів; дажкорін пах солодким хлібом, "ось тобі, Данилку, і степовий турецький сльоз", – сказав прадід і нахилився до квітки, і раптом підломився в ногах, і розкинув руки, мов обіймаючи землю...» узято з
 А усмішки Б новели
 В кіноповісті Г повісті Д драми

145. 2019д. «Я візьму той рушник, простелю, наче долю...» – стверджує ліричний герой поезії, у якій є рядок

А «І дитинство, й розлука, і вірна любов» Б «Ось місяць, зорі, солов'ї»
 В «Чи забуття, чи зрада» Г «Свій біль, свій жаль, свої пісні»

Д «Людей мільярди і мільярди слів»

146. 2019д. Думка про те, що «малорос – це тип національно-дефективний, скалічений психічно, духовно, а – у наслідках, часом – і расово», є доречною для характеристики

А Грицька Бобренка Б Чіпки Варениченка
 В Григорія Многогрішного Г Сави Федорчука Д Мина Мазайла

147. 2019д. «Трагічні терези», «дивний ліс», «гіпнотичні кобри», «веселий галас бою» – художні образи з поезії

А Олександра Олеса Б Максима Рильського
 В Миколи Зерова Г Євгена Маланюка Д Василя Симоненка

148. 2019д. Називає Україну матір'ю, пишається цим, заради неї творить і мислить ліричний герой поезії

А «Молюсь і вірю. Вітер грає...» Б «О землі втрачена, явився!..»
 В «О слово рідне! Орле skutий!..» Г «Українське альфреско»

Д «Задивляюсь у твої зіниці...»

149. 2019д. Про чистоту кохання, що робить людину сильною, відповідальною за долю інших, про загрозу гонити озброєнь пише у своєму творі

А Остап Вишня Б Григорій Тютюнник
 В Олесь Гончар Г Микола Куліш Д Михайло Коцюбинський

150. 2019д. У відповідніть назву твору з ключовими словами до нього

Назва твору	Ключові слова
1 «Три зозулі з поклоном»	А перекопська рівнина, «господар степових звичаїв»
2 «Маруся Чурай»	Б іспит, молодий письменник
3 «Дитинство»	В дискусія, учителька «правильних проізношень»
4 «Місто»	Г в'язниця, посланець із Січі
	Д сосна, «бандуристочка сліпий»

151. 2019п. «Як можна бути вільним, Евкріте, коли маєш тіло?» – це один з епіграфів твору, де діють

А Степан Радченко й Надійка Б Петро Шраменко й Леся
 В Гриць Бобренко й Маруся Г Михайло Федорчук й Анна
 Д Григорій Многогрішний і Наталка

152. 2019п. «А вчора, пишучи спогади про дитинство, про хату, про діда, про сінокіс, один собі в маленькій кімнатоньці сміявся й плакав. Боже мій, скільки ж прекрасного й дорогого було в моєму житті, що ніколи-ніколи вже не повернеться!» – писав

А Юрій Яновський Г Микола Хвильовий
 Б Олександр Довженко Д Остап Вишня
 В Михайло Коцюбинський

153. 2019п. На малюнку зображено персонажів твору

А «Лісова пісня» Г «Intermezzo»
 Б «Дитинство» Д «Залізний острів»
 В «Сом»

154. 2019п. Думка Г. Сковороди, що смерті не боїться «той, в кого совість, як чистий криштал», стосується характеру та життєвої позиції

А Івана Шрама та Івана Брюховецького Б Степана Радченка та Грицько Бобренка
 В Сави Федорчука та Якіма Сомка Г Лавріна Запорожця та Чіпки Варениченка

Д Григорія Многогрішного та Василя Кравчини

155. 2019п. У відповідніть твір із рядками, узятими з нього

Назва твору	Уривок твору
1 «О панно Інно...»	А Може, квіти зійдуть – і настане
2 «Блакитна Панна»	Ще й для мене весела весна...
3 «Як добре те, що смерті не боюсь я...»	Б І уже в душі моїй В саяві мрій
4 «Українське альфреско»	В'ються хмелем арабески...
	В Що жив, любив і не набрався скверни, ненависті, прокльону, каяття...
	Г Остання в світі казка сидить під образами. Навипиньки виглядають жоржини через тин...
	Д Любові усміх квітне раз – ще й тлінно. Сніги, сніги, сніги...

СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

1. 2016д. Поезію українського постмодернізму представляє

А Ігор Ринарук Б Василь Симоненко
 В Ліна Костенко Г Євген Маланюк Д Василь Стус

2. 2015. Представником постмодерного письменства в Україні є

А Євген Маланюк Б Василь Стус
 В Богдан-Ігор Антонич Г Василь Симоненко Д Юрій Андрухович

3. 2014.І. Асоціацію українських письменників (АУП) створено в добу

А модернізму Б постмодернізму
 В реалізму Г сентименталізму Д бароко

4. 2014д. Літературне угруповання «Пропала грамота» виникло в добу

А модернізму Б реалізму
 В постмодернізму Г бароко Д романтизму

5. 2013.ІІ. Наприкінці ХХ століття діяло літературне угруповання

А «Молода Муза» Б «Пропала грамота»
 В «Молодняк» Г «МАРС» Д «Ланка»

6. 2019. Характерні риси постмодернізму відчутні в рядках

А «Там дивний ліс зітхає ароматом / І весь дзвенить од гімнів п'яних птиць, / Співа трава, ніким ще не зім'ята, / І вабить сном солодких таємниць...»

Б «Дорога і дорога лежить за гарбузами. / І хтось до когось їде тим шляхом золотим. / Остання в світі казка сидить під образами...»

В «Ми, й невтямки нікому з нас, нікому, / Що зовсім не на білому коні, / І навіть не на іншому якому, – / На BMW або на БМП / Зима влетить по вимерзлій шосейці...»

Г «Красиве, засмагле сонце / В золотих переливах кучерів, / У червоній сорочці навипуск, / Що їхало на велосипеді, / Обминаючи хмари у небі...»

Д «Де дня розгойдані тарілі? / Мосянжний перегуд джмелів, / твої пшеничні руки білі / над безберегістю полів...»

УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ-ЕМІГРАНТИ

1. 2015. Представником «празької школи» був автор твору
 А «Молюсь і вірю» Б «О панно Інно»
 В «Стилет чи стилос?» Г «Любіть Україну» Д «Різдво»
2. 2014.ІІ. «У Томську мене перехопила залізнична агентура НКВС. Арешт, суд, вирок: за втечу із заслання — три роки вже ув'язнення в таборі. Так я потрапив у «Бамлаг» (Байкало-амурський лагер)», — згадував
 А Павло Тичина Б Іван Багряний
 В Володимир Сосюра Г Богдан-Ігор Антонич Д Максим Рильський
3. 2012.ІІ. «Стилет чи стилос? — не збагнув. Двоє / Вагаються трагічні терези», — пише в своєму творі
 А Василь Стус Б Іван Драч
 В Андрій Малишко Г Євген Маланюк Д Богдан-Ігор Антонич
4. 2011.І. «Алхіміком мудрих слів» Максима Рильського названо у творі
 А «На колимськiм морозі калина» Б «Балада про соняшник»
 В «Сучасники» Г «Шевченко» Д «Ти знаєш, що ти — людина»
5. 2011.ІІ. Письменник Лозов'ягін обрав собі псевдонім
 А Остап Вишня Б Панас Мирний
 В Марко Вовчок Г Іван Багряний Д Василь Барка
6. 2018. У поезії «Стилет чи стилос?» автор розмірковує про
 А швидкоплинність життя Б кохання та зраду
 В роль митця в суспільстві Г конфлікт поколінь Д красу весняної природи
7. 2018п. *Безмежжя! Зачарований тобою, Пливу в тебе! В твій п'яний синій хміль!* — стверджує ліричний герой твору
 А Ліни Костенко Б Івана Драча
 В Василя Стуса Г Євгена Маланюка Д Василя Симоненка
8. 2019. Євген Маланюк є автором рядків
 А «Як син, тобі доземно уклонюсь / і чесно гляну в чесні твої вічі...»
 Б «Понад все вони любили / Свій коханий край...»
 В «Одійдіте, недруги лукаві!.. / Друзі, зачекайте на путі!..»
 Г «Прийшли лемки у крисаннях / і принесли місяць круглий...»
 Д «Не кинувши у глиб надійний якір, / Пливу й пливу повз береги краси...»

ХУДОЖНІ ЗАСОБИ. СТИЛІ. НАПРЯМИ

1. 2017. В уривку «За царського режиму, як свідчать дореволюційні рибалки-письменники, сом важив до чотирьохсот кілограмів, ковтав собак і ведмедів. Можливо, що з розвитком рибальства сом важитиме тонну і ковтатиме симентальських бугаїв і невеличкі буксирні пароплави» основним художнім засобом є
 А алегорія Б паралелізм
 В гіпербола Г порівняння Д персоніфікація

2. 2017. Рядки Юрія Іздрика
*ніч така місячна зоряна ясна
 видно хоч голки збирай
 зоряні війни здаються невчасними
 вчасним здається рай*
 ілюструють пародійну гру із чужими текстами, характерну для
 А романтизму Б неоромантизму
 В імпресіонізму Г неокласицизму Д постмодернізму
3. 2017д. У рядку *Любові усміх квітне раз — ще й тлінно* основним художнім засобом є
 А метафора Б порівняння
 В тавтологія Г паралелізм Д гіпербола
4. 2017д. Рядки Івана Андрусика
*лузає сім'я плодить бацили
 ходить по колу лається ямбом
 я не приніс тобі славу і силу*
тільки маленьку жовту троянду передають хаос світовідчуття, емоційний стан сучасної людини, які характерні для літератури
 А сентименталізму Б імпресіонізму
 В неоромантизму Г неокласицизму Д постмодернізму
5. 2016. Гра зі словом, образом, «чужим текстом», поєднання різнорідних і несумісних елементів, наскрізна іронічність — характерні риси
 А експресіонізму Б постмодернізму
 В бароко Г романтизму Д імпресіонізму
6. 2009. Віршовий розмір «Енеїди» Івана Котляревського
*Еней був парубок моторний
 І хлопець хоть куди козак,
 Удався на всеє зле проворний,
 Завзятіший од всіх бурлак...*
 А хорей Б ямб В дактиль Г амфібрахій Д анапест
7. 2015д. Поєднання інтелектуальної і масової, елітарної і кітчевої культури є характерною ознакою
 А романтизму Б постмодернізму
 В реалізму Г бароко Д експресіонізму
8. 2016. Установіть відповідність між твором і літературним напрямом

<i>Твір</i> 1 «Intermezzo» 2 «Камінний хрест» 3 «Максим Гримач» 4 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	<i>Літературний напрям</i> А імпресіонізм Б сентименталізм В реалізм Г романтизм Д експресіонізм
--	---
9. 2015. У рядках
*Йде весна Запашина, Квітами-перлами
 Закосичена провідним художнім засобом є*
 А паралелізм Б анафора
 В оксиморон Г порівняння Д персоніфікація

10. 2015д. У рядках
*Кленує тобі, веселий світе,
 Кленує тобі, моє дитя.
 Що буду жити, поки жити
 Мені дозволить дух життя!* провідним художнім засобом є
 А антитеза Б гіпербола
 В оксиморон Г анафора Д епіфора
11. 2014.І. У рядках
*О панно Інно, панно Інно!
 Я – сам. Вікно. Сніги...
 Сестру я Вашу так любив –
 Дитинно, злотоцінно...* провідним художнім засобом є
 А інверсія Б асонанс
 В антитеза Г анафора Д епіфора
12. 2014.ІІ. Василь Стефаник започаткував в українській літературі стильову течію
 А імпресіонізму Б сентименталізму
 В романтизму Г реалізму Д експресіонізму
13. 2010.ІІ. Літературне угруповання ВАПЛІТЕ очолював
 А Павло Тичина Б Іван Багряний
 В Юрій Яновський Г Євген Маланюк Д Микола Хвильовий
14. 2014.ІІ. Синтез мистецтва й антимистецтва, елітарної і масової культури, іронічно-сміхового й серйозного ставлення до дійсності – це характерна риса
 А експресіонізму Б постмодернізму
 В неоромантизму Г бароко Д імпресіонізму
15. 2014д. Елементи імпресіонізму відіграють важливу роль у творі
 А «Камінний хрест» Б «Максим Гримач»
 В «Маруся» Г «Три зозулі з поклоном» Д «Intermezzo»
16. 2012.І. Появу в кінці ХХ століття «*нової літератури, іронічної, видовищної, котра пародіювала ідеологічні кліше, відроджувала форми барокової гри, озвучувала новий маскаррад персонажів і ролей*» пов'язують з
 А постмодернізмом Б романтизмом
 В імпресіонізмом Г неоромантизмом Д експресіонізмом
17. 2012.І. Установіть відповідність між назвою твору та художнім напрямом (стилем)
Назва твору	Художній напрям (стиль)
1 «Intermezzo»	А романтизм
2 «Кайдашева сім'я»	Б імпресіонізм
3 «Маруся»	В експресіонізм
4 «Гайдамаки»	Г сентименталізм
	Д реалізм
18. 2012.ІІ. У рядках
*Гетьте, думи, ви хмари осінні!
 То ж тепера весна золота!* провідним художнім засобом є
 А антитеза Б епіфора
 В порівняння Г тавтологія Д анафора
19. 2012.ІІ. 2011.ІІ. Помітним явищем української літератури кінця ХХ ст. став
 А романтизм Б постмодернізм
 В експресіонізм Г неоромантизм Д імпресіонізм

20. 2011.ІІ. Уплив імпресіонізму явно відчутний у творі
 А «Intermezzo» Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
 В «Енеїда» Г «Камінний хрест» Д «Хазяїн»
21. 2010.І. У рядках
*Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
 Лиш приходить подібне кохання* поет використав
 А алегорію Б синекдоху
 В оксиморон Г гіперболу Д антитезу
22. 2010.І. У рядках
*Всякому місту — звичай і права,
 Всяка тримає свій ум голова;
 Всякому серцю — любов і тепло,
 Всяке горло свій смак віднайшло* вжито
 А інверсію Б антитезу
 В анафору Г асонанс Д алітерацію
23. 2010.ІІ. 3-поміж перелічених творів сонетом є
 А «Сучасники» Б «Лебеді материнства»
 В «Сто років, як сконала Січ» Г «На колимським морозі калина» Д «Шевченко»
24. 2010.ІІІ. Імпресіонізм є основним стильовим струменем у творчості
 А Ольги Кобилянської Б Лесі Українки
 В Івана Франка Г Михайла Коцюбинського Д Василя Стефаника
25. 2009. Елементи імпресіонізму наявні у творі
 А «Камінний хрест» Василя Стефаника Б «Інститутка» Марка Вовчка
 В «Маруся» Григорія Квітки-Основ'яненка Г «Хазяїн» Івана Карпенка-Карого
 Д «Intermezzo» Михайла Коцюбинського
26. 2008. «Енеїду» Івана Котляревського написано
 А ямбом Б хореем
 В дактилем Г амфібрахієм Д анапестом
27. 2008. Прочитайте уривок, визначте автора та використані поетичні фігури
*Народе мій, замучений, розбитий,
 Мов паралітик той на роздоріжжю,
 Людським презирством, ніби струпом, вкритий!
 Твоїм будучим душу я тривожу,
 Від сорому, який нащадків пізніх
 Палитиме, заснути я не можу.*
 А Тарас Шевченко; інверсія, тавтологія Б Леся Українка; інверсія, оксиморон
 В Іван Франко; інверсія, риторичне звертання Г Микола Вороний; інверсія, антитеза
 Д Олександр Олесь; інверсія, анафора
28. 2008. Прочитайте поезію Івана Франка та виконайте завдання:
*Як почуєш вночі край свого вікна,
 Що щось плаче і хлипає важко,
 Не тривожся зовсім, не збавляй собі сна.
 Не дивися в той бік, моя пташко!
 Се не та сирота, що без мами блука,
 Не голодний жебрак, моя зірко;
 Се розпука моя, невтишима тоска,
 Се любов моя плаче так гірко.*

1. Твір належить до
 А громадянської лірики Б філософської лірики
 В пейзажної лірики Г інтимної лірики Д медитативної лірики
2. Говорячи в другій строфі про свою любов, поет використовує
 А антитезу Б тавтологію
 В риторичне звертання Г риторичне запитання Д оксиморон
3. Віршовий розмір твору
 А хорей Б ямб
 В дактиль Г амфібрахій Д анапест
4. У творі використано
 А паралельне римування Б перехресне римування
 В кільцеве римування Г білий вірш Д монориму
29. 2018. В уривку
*О земле втрачена, явися
 бодай у зболеному сні,
 і лазурово простелися,
 і душу порятуй мені* провідним художнім засобом є
 А гіпербола Б рефрен
 В метафора Г риторичне питання Д порівняння
30. 2018. За стилем твір «Лісова пісня» є
 А реалістичним Б імпресіоністичним
 В постмодерним Г сентиментальним Д неоромантичним
31. 2018. До інтимної лірики належить вірш
 А «Задивляюсь у твої зіниці...» Б «Ти знаєш, що ти – людина?»
 В «Любіть Україну!» Д «Блакитна Панна» Г «Ви знаєте, як липа шелестить...»
32. 2018. Ознаки постмодернізму мають рядки
 А «Я знаю, дід та баба – це коли є онуки, а в них сусідські діти шовковицю їдять...»
 Б «Для нас вона в світі єдина, одна / в просторів солодкому чарі... Вона у зірках, і у вербах вона, / і в кожному серця ударі...»
 В «О слово рідне! Орле скутий! / Чужинцям кинуте на сміх! Співочий грім батьків моїх...»
 Г «Народе мій, до тебе я ще верну, / як в смерті обернуся до життя своїм стражданням і незлим обличчям...»
 Д «Німець каже: Ви слов'яне? – Слов'яне! Слов'яне! / Наше слово полум'яне / Повік не зов'яне!...»
33. 2018п. Київський неокласик є автором твору
 А «Contra spem spero!» Б «О панно Інно, панно Інно...»
 В «Любіть Україну» Г «Балада про соняшник» Д «Молюсь і вірю. Вітер грає...»
34. 2018п. Ознаки постмодернізму помітні в рядках
 А «Любіть українок, негайно любіть! Даруйте їм вірші і квіти...»
 Б «Усмішка твоя – єдина, Мука твоя – єдина, Очі твої – одні...»
 В «О, якби в дурні мені не пошитись, Щоб без свободи не міг я лишитись...»
 Г «О панно Інно, панно Інно! Я – сам. Вікно. Сніги...»
 Д «Минуле, озовися, де ти? Забуті радощі, жалі...»

35. 2018п. Установіть відповідність між персонажем та стилем написання твору, у якому діє цей герой

Персонаж твору	Стиль
1 Наум Дрот	А імпресіонізм
2 Ярема Галайда	Б сентименталізм
3 Галя Гудзь	В романтизм
4 Єгошуа	Г реалізм
	Д неоромантизм

36. 2019. У рядках

Клянусь тобі, веселий світе, Клянусь тобі, моє дитя.

Що буду жити, поки жити Мені дозволить дух життя!

провідним художнім засобом є

А порівняння	Б антитеза	Д алегорія
В анафора	Г гіпербола	

37. 2019д. Уривок «*І варивши обід, і подававши на стіл, Маруся заливалася слізеньками, відгадувавши, певно, що востаннє бачить свого Василечка*» містить пестливу лексику, має співчутливий тон розповіді, що характерно для

А символізму	Б реалізму	Д неоромантизму
В експресіонізму	Г сентименталізму	

38. 2019д. У рядках

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ лиш приходить подібне кохання...

провідним художнім засобом є

А алегорія	Б анафора	Д паралелізм
В гіпербола	Г порівняння	

39. 2019д. Ознакою постмодернізму є

А захоплення національною історією Б химерне переплетення різних стилів

В типізація характерів персонажів залежно від умов життя

Г домінування морально-етичних цінностей Д прагнення персонажа до ідеалу

40. 2019п. Ознаки модернізму притаманні обом творам рядка

А «Contra spem spero!» та «Кавказ» Б «Чорна Рада» та «Мартин Боруля»

В «Intermezzo» та «Я (Романтика)» Г «Гімн» та «De liberatate»

Д «Київ – традиція» та «Наталка Полтавка»

41. 2019п. В уривку

Трищить, лящить, мов щелепа, корчма, й ліщина галуззю стає сторчма.

Це бродить вітер, шуму перший родич...

провідним художнім засобом є

А антитеза	Б тавтологія	Д алітерація
В анафора	Г паралелізм	

42. 2019п. Ознаки постмодернізму відчутні в рядках

А «СЕРЦЕ, КИНУТЕ В ЮРБУ, ВИБУХАЄ: – БУ! – БА! – БУ! / Небо повне ірами, тріпотіло крилами...»

Б «В соняшника були руки і ноги, / Було тіло шорстке і зелене. / Він бігав наввипередки з вітром ...»

В «Любіть Україну всім серцем своїм / і всіми своїми ділами»

Г «О слово! Будь мечем моїм! / Ні, сонцем стань! Вгорі спинися, / Осяй мій край і розлетися / Дощами судними над ним...»

Д «Де голубів вільготні лети / і бризки райдуги в крилі? Минуле, озовися, де ти? Забуті радощі, жалі...»

ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ

1.2017д. Визначте, про якого митця йдеться у висловлюванні

Письменник

1 Панас Мирний

2 Андрій Малишко

3 Валер'ян Підмогильний

4 Іван Карпенко-Карий

Висловлювання

А «Чим він був для України, для розвою її громадського та духового життя, се відчуває кожний, хто чи то бачив на сцені цього батька українського театру, чи хоч би лише читав його твори...»

Б «Зараз уявляю собі Вас, як, сидючи за столом, плетете сітку – мотузчану на рибу й словесно – на людські душі. Коли б та сітка плелася довше, може, ми мали б не одну ще таку гарну річ, як «Мойсей»...»

В «Пізніше, коли тільки доводилося читати його нові поезії, де він оспівував матір, чи слухати «Пісню про рушник», щоразу поставав мені перед очима образ цієї славної обухівської жінки у святковій вишиваній сорочці...»

Г «У його творчості поєдналися дві тенденції розвитку українського реалізму: соціальна й психологічна; саме це дало змогу письменнику розширити дослідницький аспект сутності людини в умовах національної та соціальної неволі...»

Д «Сюжет «Міста» «дуже простий, як, власне, і годиться бути сюжетові, – історія кар'єри молодика в нових для нього обставинах, формування людини в життєвих і любовних пригодах»...»

2.2016. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням

Письменник

1 Іван Франко

2 Пантелеймон Куліш

3 Юрій Яновський

4 Олександр Довженко

Висловлювання про нього

А «Образ Марусі можна сприймати як апологію людської цільності. Свідченням цього є й нерозривність життєвих і творчих принципів Чураївни. У житті вона така ж, як у своїй творчості. А у творчості – як у житті...»

Б «Це була досить на той час смілива думка – дати українською мовою історичний роман, а надто після гоголівського «Тараса Бульби», і треба сказати, що автор із свого завдання вийшов досить добре...»

В «Він змальовує дорогу древніх євреїв до Ханаану як до їхньої омріяної, Богом обіцяної національної держави і свободи. Це ж очевидна аналогія з українською нацією та її шляхом – шляхом не сорока років, а цілих століть, – до своєї свободи й державності...»

Г «Остаточном зійти з дистанції «Вершникам» не дав лише могутній талант письменника, вміння його наснажити окремі епізоди твору («Шаланда в морі», «Дитинство», «Лист у вічність» та ін.) таким загальнолюдським змістом, над яким не владний ніякий класовий пресинг...»

Д «Все життя він змушений був відкуповуватись від режиму. За геніальну «Звенигору» мав платити антиукраїнським «Арсеналом», за мудру «Землю» – силовим «Щорсом», за бунт «України в огні» – казенним «Мічуріном»...»

3. 2016д. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

Письменник

1 Іван Драч

2 Микола Куліш

3 Остап Вишня

4 Іван Котляревський

Висловлювання А «Крім імен героїв та основної нитки подій, від Вергілієвого твору нічого не залишилося, бо минуле тут стало сучасним, сучасне – минулим, героїчне – побутовим, а побутове – піднесено-урочистим»

Б «Люди сміялись, тільки-но побачивши його підпис під фейлетоном чи гуморескою, наперед смакуючи її зміст. Величезним успіхом користувались його «Усмішки сільські», «Мисливські», «Закордонні» та інші...»

В «Колір сонця у поета оранжевий, тобто жовтогарячий. Це, як мені здається, цілком відповідає характерові творчого сприймання світла українським народом. Бо і в казках же наших прикладається до сонця епітет не лише «золотий», а й «жовтогарячий»...»

Г «Так із простенького ніби, модного на той час анекдота про зміну «недоброзвучного» прізвища український комедіограф видобуває чисто світівську сатиру, памфлет про жуків-короїдів, які нищать дерево людськості...»

Д «Як митець, він просто розповів (не розповів, а проспівав!) натхненну легенду про дивовижну любов гуцульських дітей Івана Палійчука і Марічки Гутенюк і про те, як ця любов може високо підносити й водночас спопеляти людське життя...»

4. 2015. Установіть відповідність між письменником і його висловлюванням

Письменники

1 Іван Карпенко-Карий

2 Пантелеймон Куліш

3 Іван Багряний

4 Остап Вишня

Висловлювання

А «Сцена ж мій кумир, театр – священний храм для мене!.. В театрі грати повинні тільки справжню літературну драму, де страждання душі людської тривожить кам'яні серця...»

Б «Страшно подумати, що народ, котрий настільки активно брав участь у подіях роду людського, не в змозі був розповісти про своє життя в історичному романі...»

В «Треба – любити людину. Більше, ніж самого себе. Тільки тоді ти маєш право сміятися. І тоді людина разом з тобою буде сміятися... із себе, із своїх якихось хиб, недоліків...»

Г «На дні моїх споминів і досі горить той маленький, але міцний огонь. У ньому проливаються сині, червоні та золото-білі промені, жевріє, мов розтоплене вугля, і яриється в його глибині щось іще біліше, променясте, відки раз по разу сарахкотять гількасті зиндри. Се вогонь у кузні мого батька. І мені здається, що запас його я взяв дитиною в свою душу на далеку мандрівку життя...»

Д «Я повернуся до своєї Вітчизни з мільйонами своїх братів і сестер, що перебувають тут в Європі і там по сибірських концтаборах, тоді, коли тоталітарна кривава більшовицька система буде знесена так, як гітлерівська...»

5. 2014.І. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

Письменник

1 Павло Тичина

2 Іван Котляревський

3 Ольга Кобилянська

4 Леся Українка

Висловлювання

А «Талановита буковинська письменниця внесла в наше письменство новий тон, новий спосіб писання, узятий з нової німецької літератури та філософії...»

Б «Письменниця революційно-демократичного напрямку кінця XIX – початку XX століття, учасниця загальнодержавного визвольного руху, полум'яний пропагандист ідей наукового соціалізму, вона оспівала «нащадків Прометей», разом з ними своєю творчістю світила «досвітні огні» революції, здобувши від народу величні й славні імена Дочка Прометей і Співачка досвітніх огнів...»

В «Малим хлопчиком бігав у темну ніч, оточений мороком холодних, мовчазних лемківських лісів, із страхом піднімав очі до таємничого неба, яке уявлялося йому, було пришилене горючими цвяхами зір до безмежного простору вічності...»

Г «Він став придворним поетом, бо не хотів розділити долю найближчих друзів, які в роки сталінських репресій загинули чи надовго зникли в таборах. Більшовики багато що могли йому нагадати. Хоч би й вірш “Пам’яті тридцяти”...»

Д «Він урахував те, що біля колиски нової української літератури були вічно свіжі джерела – римські класики, яких у нас тоді знали, читали в оригіналах, а бурсаки-семінаристи мали звичай перелицьовувати та пересаджувати їх на український ґрунт...»

6. 2014.ІІ. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

Письменник

1 Микола Хвильовий

2 Остап Вишня

3 Іван Котляревський

4 Григорій Сковорода

Висловлювання

А «Добрими старими шляхами, обминаючи казенні “стовпи неотесані”, але не обминаючи доріг європейської науки, мандрував по Україні і сіяв у людських серцях мудрість любові та самопізнання, задоволення в сродній праці та совісті – як чистий кришталь»

Б «Музичність заповонила все його світосприймання – і саме слово зробилося для нього не тільки способом висловлювання тих чи інших думок і почуттів, скільки шляхом до виявлення звуку, який сам по собі народжує думки й почуття...»

В «Багато його усмішок – це розгорнуті сцени, де дійові особи живуть і діють немовби на підмостках, вони такі сценічно довершені, що самі просяться, аби їх зіграли...»

Г «У його творі заковано вибір, що невблаганно поставав перед українським комуністом, роздвоюючи його самосвідомість: вибір між вірністю фанатичній догмі й синівською любов’ю до Матері-України...»

Д «Він зробив цю м’яку, виразну, сильну, багату мову літературною, і українська мова, яку тоді вважали місцевою говіркою, з його легкої руки залунала так голосно, що звуки її рознесли по всій Росії...»

7. 2015. З’ясуйте, кому з письменників присвячено цитовані поетичні рядки

Письменник

1 Тарас Шевченко

2 Іван Франко

3 Євген Маланюк

4 Василь Стефаник

Цитата з твору

А «Я ж вам гармати слів повиставляв! / Я ж ніс за вас камінного хреста, / Аж захлинулась у сльозах земля! / Так чом же вам заціпило вуста?...»

Б «...“Стилет чи стилос?”...Сумнів знову: / Чи віск м’який, чи синя сталь? / А за шатром наготові / Стоїть нездоланна печаль...»

В «Сорок літ, як Мойсей по пустині, / Він провадив народ за собою, / В небо рвалися думи орлині, / А життя вниз тягло, бо в долині / Бій завзятий кипів з темнотою...»

Г «Пройдуть віки, настане вічне літо. / І так, як ми, як з нами це було, / Над книжкою твоєї “Енеїди” / нащадок схилить радісне чоло...»

Д «Холодний Яр. Суботів. Чигирин... / І дуб Залізняка, й круті байраки... / І в думках воскресають із сивин / Поборники свободи – гайдамаки...»

8. 2014д. «Крізь товщу століть задивляється в глибін віків письменник, що був дитям запорозького сміху, здатного, попри всі нещастя, на руїнах рідної Трої утверджувати волю до життя» – сказано про

А Тараса Шевченка

Б Івана Котляревського

В Григорія Квітку-Основ’яненка

Г Івана Франка

Д Григорія Сковороду

9. 2014.ІІ. Рядки

Шляхи життя важкі і грузні:

працєю – зморивсь чи не зморивсь.

Він полюбив огонь у кузні,

під молотом, що все іскривсь присвячено

А Іванові Котляревському

Б Тарасові Шевченку

В Пантелеймонові Кулішу

Г Іванові Франку

Д Михайлові Коцюбинському

10. 2014д. Рядки Миколи Некрасова

Все йому знане: тюрма петербурзькая,

Допит, заслання, жандармів люб’язності,

Сині, безкраї степи оренбурзької,

Грати залізні... присвячено

А Іванові Котляревському

Б Іванові Франку

В Тарасові Шевченку

Г Пантелеймонові Кулішу

Д Панасові Мирному

11. 2014д. «Пишу, що зустрінеться мені; от і виходять мої Марусі, Оксани, Науми,

Мирони, Сотниківни...», – казав про свою творчість

А Григорій Квітка-Основ’яненко

Б Іван Нечуй-Левицький

В Панас Мирний

Г Іван Франко

Д Василь Стефаник

12. 2014д. «Йдучи начебто від християнства до поганства, поет утілював у повноцінних художніх образах природність буття людини і її мислення, ту оживленість світу, яку він знаходив у лемківському фольклорі» – сказано про

А Богдана-Ігоря Антоновича

Б Миколу Вороного

В Василя Симоненка

Г Євгена Маланюка

Д Василя Стуса

13. 2014д. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

Письменник

1 Іван Франко

2 Олександр Довженко

3 Валер’ян Підмогильний

4 Микола Куліш

Висловлювання

А «Митець почував себе щасливим, що народився на березі сивої Десни і ніколи не зійшов з її берегів. Зупиніться на мить у цьому шаленстві долання вічного часу – і ви побачите його, здивованого маленького хлопчика з широко розкритими зеленими очима, на березі вічної української ріки...»

Б «Не буду шукати безперечних аналогій у класиці – між Шекспіром або Мольєром чи Бомарше, але в сучасній йому радянській драматургії він не мав собі рівних...»

В «Його ім’я символічне для кінця ХХ віку. Проти течії, за найжорсткіших обставин він проніс у руслі української традиції ідеали гуманізму і патріотизму – і по-лицарськи зберіг вірність цим ідеалам до кінця...»

Г «Він був таким, яким вродила його мужицька хата в Нагуєвичах. Завзятим, роботящим, розумним, тверезодумаючим, ворогом брехні, а тому й гризьким, дотепним, саркастичним... пострахом «патріотів» з печі, нещирих, кар’єристів, фарисеїв. А понад усе був скромний...»

Д «Від був одним, може єдиним справді великим українським прозаїком, який зобразив місто, – не в тому сенсі, що не писав віршів, а в тому сенсі, що його проза справді була прозою...»

14. 2014.І. «Пошли мені, доле, сили, уміння, талану, чого хочеш — тільки щоб я хоч що-небудь зробив таке, щоб народ мій у своїм титанічному труді, у своїх печалях, горестях, роздумах, ваганнях, — щоб народ мій усміхнувся!» — сказав про свої творчі задуми А Володимир Винниченко Б Микола Хвильовий

В Юрій Яновський Г Остап Вишня Д Валер'ян Підмогильний
15. 2015. «Його романи та повісті складаються з окремих цілком закінчених (сюжетно й композиційно) новел, що своєю ідеєю, персонажем, загальною психологічною настановою й внутрішніми взаємозв'язками творять дивну цілість і закінченість», — сказано про А Юрія Яновського Б Василя Стефаника
В Олександра Довженка Г Михайла Коцюбинського Д Миколу Хвильового
16. 2013.І. Установіть відповідність між письменником і його висловлюванням

Письменник

1 Олександр Довженко 2 Іван Багряний
3 Валер'ян Підмогильний 4 Остап Вишня

Висловлювання

А «Охотське море. Тайга. Тундра. Звіроловство. Були там поселення давно осілих наших людей з України. Все це, сказати щиро, було мені навіть цікаво. Але згодом мене охопила страшна туга за Україною. Непереможна. Отож сів я на поїзд і рушив на захід. У Томську мене перехопила залізнична агентура НКВС»

Б «І думка така: поет повинен бути людиною. Такою, що повна любові, долає природне почуття зненависті, звільнюється від неї, як од скверни. Поет — це людина. Насамперед. А людина — це насамперед добродій. Якби було краще жити, я б віршив не писав...»

В «У моєму сміхові завжди бачив народ: хорошого чоловіка, привітну жінку, дівчину веселоку, дитину, бабу з дідом... І так мені хотілося, щоб усміхнулися вони, щоб веселі вони були, радісні, хороші...»

Г «Я написав "Україну в огні" з огненним болем у серці і палким стражданням за Україну, що перебувала в німецьких лапах, з болючим жалем і страхом за її долю...»

Д «І коли мені частина критики закидає "хуторянську ворожість" до міста, то я собі можу закинути тільки невдячність проти села. Але занадто вже довго жили ми під стріхами, щоб лишатися романтиками їх»

17. 2013.ІІ. «Утни, батьку, щоб нехотя / На весь світ почули, / Що діялось в Україні, / За що погубила, / За що слава козацька / На всім світі стала! / Утни, батьку, орле сизий!» — звертався Тарас Шевченко до

А Григорія Сковороди Б Пантелеймона Куліша
В Івана Котляревського Г Григорія Квітки-Основ'яненка Д Івана Вишенського
18. 2013.ІІ. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

Письменник

1 Микола Куліш 2 Григорій Тютюнник
3 Василь Стус 4 Остап Вишня

Висловлювання

А «Серед його тюремних творів для мене найдорожчі його інтимні поезії, його відчайдушне вміння знаходити для душі місце всюди — в найкарколомніших знущаннях, у найбезпросвітнішому мороці сучасності»

Б «Залюбки маскувався під "простачка", який здебільш з усім погоджується, але від нього повідало казковим "дурником", перед яким пасують мудреці і королі. Такого "простачка" грає він і в автобіографії»

В «Український театр дістав свою найкращу комедію, може, свою єдину комедію, якщо властивістю комедії вважати легкість, грайливість, ритмічність, грацію на підлозжжі глибокого, але тільки натякненого змісту»

Г «Поет жив у час, що заправив генія на роль блазня. І поет згодився на цю роль... Він обрізав усякі живі контакти, замінивши їх цілком офіційною інформацією. У цих умовах поет міг тільки конати, а не рости»

Д «Його новели і повісті суворі, витримані у вищих вимогах правди життєвої і художньої, автор не заграє зі світом, з героями й з істиною, письмо його точне, вивірене, ощадливе, часто новели нагадують мовби гравюри на сталі»

19. 2011.І. Установіть відповідність між письменником і його висловлюванням

Письменник

1 Микола Хвильовий 2 Олександр Довженко
3 Остап Вишня 4 Микола Куліш

Цитата

А «Життя моє не дуже добре, трудне і невеселе. Проте до всього привикають люди, привик і я терпіти помаленьку... пишу одну повість про діда, батька, матір і про все, одне слово, сосницьке життя, ще коли я був маленьким...»

Б «Арешт Ялового — це розстріл цілої Генерації... За що? За те, що ми були найщирішими комуністами? Нічого не розумію. За Генерацію Ялового відповідаю перш за все я...»

В «Вибравши для комедії "Мина Мазайло" тему — міщанство й українізація, я, в першу чергу, звернув увагу на криштально витриману ідеологічну установку п'єси, зважував кожну дію, вивіряв кожне слово»

Г «Були на полюванні. Не вбили і не застрелили нічого. Для мене це — типове явище. Коли я приходжу, як завжди, додому "попом", без нічого, — всі спокійні»

Д «Я борюся за демократію — це оцінили як спробу звести наклеп на радянський лад; моя любов до рідного народу, занепокоєння кризовим станом української культури кваліфікувалися як націоналізм; моє неприйняття практики, на ґрунті якої вирости сталінізм, беріївщина визнали як особливо злісний наклеп»

20. 2011.ІІ. Рядки

Не поет — бо це ж до болю мало,
Не трибун — бо це лиш рупор мас

Характеризують А Тараса Шевченка Б Павла Тичину
В Василя Стуса Г Володимира Сосюру Д Василя Симоненка

21. 2008. Прочитайте уривок поезії Тараса Шевченка та з'ясуйте, кому присвячений твір

...Замовк неборака, сиротами кинув
І гори, і море, де вперше витав,

Де ватагу пройдисвіта

Водив за собою, —

Все осталося, все сумує,

Як руїни Трої.

Все сумує, — тільки слава

Сонцем засіяла.

Не вмере кобзар, бо навіки

Його привітала.

А Іванові Вишенському Б Григорієві Сковороді
В Іванові Котляревському Г Григорієві Квітки-Основ'яненку Д Пантелеймонові Кулішу

22. 2015д. У рядках

Так жив мудрець, без лестощів і прав,

І грішний світ ловив, та не спіймав

Його душі, повитої нуждою йдеться про

А Івана Франка Б Тараса Шевченка

В Івана Котляревського Г Григорія Сковороду Д Григорія Квітку-Основ'яненка

23. 2011.І. «Його мандрівне життя є предметом оповідань і легенд», – сказав Микола Костомаров про

А Пантелеймона Куліша Б Івана Вишенського

В Тараса Шевченка Г Григорія Сковороду Д Івана Франка

24. 2015д. «Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій», – сказано про

А Івана Котляревського Б Тараса Шевченка

В Івана Франка Г Олександра Довженка Д Василя Стуса

25. 2014д. «Дух нашого плем'я, дух людськості, дух богочоловічності виявив себе поважними і праведними художніми образами, як-от Катеринині батько і мати в Шевченка, як-от Кирило Тур і Божий чоловік у мене...», – писав

А Михайло Коцюбинський Б Пантелеймон Куліш

В Іван Карпенко-Карий Г Василь Стефаник Д Панас Мирний

26. 2012.ІІ. Слова Т. Шевченка

Будеш, батьку, панувати,

Поки живуть люди,

Поки сонце в небі сяє,

Тебе не забудуть! викарбовано на пам'ятнику

А Григорієві Сковороді Б Пантелеймонові Кулішу

В Іванові Карпенку-Карому Г Григорієві Квітці-Основ'яненку Д Іванові Котляревському

27. 2010.І, 2016д. «Ваша “Маруся” так мені про Вас розказала, що я Вас навиліт знаю», – написав Тарас Шевченко

А Іванові Котляревському Б Пантелеймонові Кулішу

В Іванові Нечую-Левицькому Г Григорієві Квітці-Основ'яненку Д Панасові Мирному

28. 2018. Зачинателем нової української прози називають

А Григорія Сковороду Б Івана Котляревського

В Григорія Квітку-Основ'яненка Г Івана Нечую-Левицького Д Івана Карпенка-Карого

29. 2018. Співвіднесіть ім'я митця з висловлюванням про нього

Митець

1 Остап Вишня 2 Павло Тичина

3 Володимир Сосюра 4 Василь Стус

Висловлювання

А «Письменник стрімко робить блискучу літературну кар'єру, стає всенародним улюбленцем, його гуморески та фейлетони користуються великою популярністю, досягають мільйонних тиражів...»

Б «Син Донеччини, задушевний лірик, він був серед тих, хто глибоко відчув красу українського поетичного слова і виявив його нові можливості...»

В «У кабінеті письменника стояв фрегат під вітрилами, який, очевидно, нагадував роки юності біля чорноморських берегів, де митець разом з Довженком стояв біля витоків зародження українського кіно...»

Г «Перший поет-оптиміст в українській новітній літературі, слова “Соняшних кларнет” якого здебільшого означають рух, настрої, колір, а передовсім – музичний тон, барвозвук...»

Д «Тих віршів не можна гортати – в них треба входити і повільно обживати, як обживав поет на етапах своєї камери – і тоді відкривається унікальна сторінка поезії ХХ віку – віку відчуження...»

30. 2018п. Визначте, про якого митця йдеться у висловлюванні

Письменник

1 Микола Куліш 2 Остап Вишня

3 Олександр Довженко 4 Михайло Коцюбинський

Висловлювання

А «Після закінчення Другої світової війни емігрував до Німеччини... Біографічний матеріал ліг в основу його романів, де сильна особистість протистоять тоталітарній системі...»

Б «Серед його улюблених занять були мисливство та рибальство, які давали можливість спостерігати красу природи, і це виливалося на папері в дивовижному поєднанні гумору з тонким ліризмом...»

В «Починав як художник-карикатурист, писав прозу й кіносценарії, працював військовим кореспондентом, але всесвітню славу здобув як режисер кіно...»

Г «Один з найбільш цікавих експериментаторів у прозі початку ХХ ст., у творах якого “залізна рука города” хоче наздогнати оповідача, а три білі вівчарки символізують різні прошарки тодішнього суспільства...»

Д «Його модерна драма знайшла сценічне втілення в театрі Леся Курбаса “Березіль”.

Це була творча взаємодія великого режисера й великого драматурга...»

31. 2019. Увідповідніть ім'я митця з висловлюванням про нього

А «Мабуть, жоден з великих поетів світу не вистраждав так важко свободи як вищого Божого дару і не зміг сказати так одчайоно за живих, за мертвих і за ненароджених»

Б «Багато літ минуло, як те занедбане й закинуте під сільську стріху українське слово, мов Фенікс із попелу, воспряло знову в устах батька нашої нової літератури, голосно залунало по широких світах...»

В «Кінокласикою стали його соняшники, його яблука, що, немало вже наплодивши епігонів, самі в первозданній свіжості обійшли світ у стрічках “Земля”, “Арсенал”»

Г «У нього є прекрасна річ – лірична драма “Зів'яле листя”... з такою широкою гамою почуттів..., що, читаючи..., не знаєш, кому оддати перевагу: чи поетові боротьби, чи поетові-лірикові, співцеві кохання та настроїв...»

Д «У його особі переміг історик-професіонал, з таким мистецьким хистом відтворює він пройняту грозливими розрядами атмосферу на-ростання кризи – Руїни, поступову втрату Україною державності...»

Митець

1 Іван

Котляревський

2 Тарас

Шевченко

3 Пантелеймон

Куліш

4 Іван Франко

32. 2019д. Увідповідніть ім'я митця з висловлюванням про нього

Висловлювання

А «Десять років усього письменницького стажу – десяток п'єс, що з них майже кожна була не тільки вдалим матеріалом для блискучих, з видатним успіхом у глядача спектаклів, але й стала – теж майже кожна – певним етапом у розвитку мистецтва...»

Митець

1 Михайло

Коцюбинський

2 Микола Куліш

3 Олександр

Довженко

4 Микола

Хвильовий

Б «Він любив сонце. Сонце і море – цю незвичайну симфонію барв і звуків. Не раз називав себе “сонцепоклонником”... Нюанси зелені й неба асоціюються в нього з людськими переживаннями...»

В «Творча спадщина його порівняно невелика. Проте не обсягом, а змістом, майстерністю написаного, місткістю художньої деталі, уболінням за понівечені життя й душі він заслужив право зватися яскравим представником прозаїків-“шістдесятників”...»

Г «Захоплення характерами своїх батька й матері, красою придесьнянської природи дає нам один з ключів розгадки того, як проходило формування майбутнього письменника, громадського діяча, мислителя й кіномитця...»

Д «Герої його новел постають не переможцями-завойовниками, не будівничими світлого майбутнього, а швидше жертвами тієї війни, у вир якої потрапили цілком свідомо й добровільно...»

33. 2019п. Слова «...від кларнета твого – пофарбована дудка зосталась...» адресовані автору рядків

А «Сміються, плачуть солов'ї і б'ють піснями в груди...»

Б «Ти знаєш, що ти людина? Ти знаєш про це чи ні?...»

В «Ходім! Шумлять щасливі води... І грає вітер навкруги...»

Г «Ви знаєте, як сплять старі гаї? Вони все бачать крізь тумани...»

Д «Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї...»

34. 2019п. Увідповідніть ім'я митця з висловлюванням про нього

Висловлювання

А «Що стане визначальним у його творчості – краса чи служіння суспільним інтересам? Меч вояка за державність України поет змінив на перо, але мирна паличка для письма в його руках стає кинджалом...»

Письменник

1 Євген

Маланюк

2 Іван Драч

3 Олександр

Довженко

4 Максим

Рильський

Б «Його ім'я входить до переліку імен “шістдесятників”, творчість митця звернена до Сонця, Землі, що є дивовижними джерелами поезії та любові...»

В «Слов'янство поки що дало світові в кінематографі одного великого митця, мислителя і поета...»

Г «Ліричний герой його твору – демократичний інтелігент, який, незважаючи на стан втоми, знов іде до людей, бо його світогляд не дозволяє стояти осторонь громадських проблем...»

Д «Уходив до когорти “неокласиків”, величезну увагу приділяв красі поетичного слова, якості й прозорості художнього образу; його твори повні сонця й глибоких філософських роздумів...»

ДОДАТОК (КОРОТКО ПРО ОСНОВНЕ)

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

1. Календарно-обрядові пісні виконувалися під час народних свят і обрядів. **Цикли.** **Зимовий цикл:** *колядки* прославляють Бога, виконуються на Різдвяні свята – 06.01 («Нова радість стала», «Добрий вечір тобі, пане господарю!»); *щедрівки* величають людину-господаря, ці пісні-побажання виконуються під Новий рік, у Щедрий вечір, з 13.01 до Водохреща («Щедрик, щедрик, щедрівочка»). **Весняний цикл:** *веснянки* закликали весну й добрий урожай («Ой весна, весна – днем красна»). **Літній цикл:** *русальні* співали в травні – червні («У ржі на межі»); *купальські* пісні виконували в ніч перед святом **Івана Купала** – 06.07 («Заплету віночок»). **Осіnnий цикл:** *жниварські* супроводжували процес збирання врожаю – жнива («Маяло житечко, маяло»).

2. **Суспільно-побутові пісні** відображали настрої народу, викликані різними явищами суспільного життя: *козацькі* («Стоїть явір над водою»), *чумацькі* («Ой з-за Дону, з-за ріки»), *кріпацькі* («Наступає чорна хмара»), *рекрутські* («Налетіли гуси з далекого краю»), *бурлацькі* («Та забіліли сніги»), *наймитські* («Брала дівка льон-льон»), *стрілецькі* («Ой у лузі червона калина...»)

3. **Історичні пісні** – про важливі події минулого та видатних осіб («Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль»).

4. **Родинно-побутові пісні** – про кохання, сімейні відносини («Цвіте терен»).

«РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ» – літературно-мистецький рух 20-30-х рр. ХХ ст., для якого характерне високе духовне піднесення, який дав високохудожні твори; це покоління митців, що було репресоване більшовицьким режимом: **М. Хвильовий, М. Куліш, В. Підмогильний, М. Зеров, М. Драй-Хмара, П. Филипович, Л. Курбас...**

«КІЇВСЬКІ НЕОКЛАСИКИ» – літературний стиль початку ХХ ст. (орієнтація на античну класику, європейську поезію). **М. Зеров, М. Рильський, П. Филипович, М. Драй-Хмара, Ю. Клен (О. Бургардт)** – «п'ятірне гроно».

«ПРАЗЬКА ШКОЛА поетів-емігрантів» міжвоєнного двадцятиліття (20–30-і рр. ХХ ст.), Подєбради (Чехо-Словаччина): **Ю. Дараган, Є. Маланюк, Л. Мосендз, О. Ольжич, О. Теліга, Ю. Клен...**

«ШІСТДЕСЯТНИКИ» (1960-і рр., «Хрущовська відлига», десталінізація) – культурно-ідеологічний рух за свободу творчості, культурний плюралізм, пріоритет загальнолюдських цінностей над класовими, звільнення від соцреалізму; «в'язнична поезія», «тиха» лірика, «хімерна» проза: **В. Симоненко, Г. Тютюнник, В. Стус, І. Драч, Д. Павличко, Л. Костенко, М. Вінграновський.**

«ДИСИДЕНСТВО» – активне інакодумство (незгода), результат еволюції шістдесятництва від культурництва до політичного протистояння тоталітарному режиму: **В. Стус, Л. Костенко, В. Симоненко, І. Світличний, А. Горська, І. Калинець, Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк...**

СУЧАСНА УКРАЇНЬСКА ЛІТЕРАТУРА

ПОСТМОДЕРНІЗМ («після модернізму») – кінець ХХ – початок ХХІ ст., словогра, карнавальність, абсурдизм, відмова від культурних традицій: **Ю. Андрухович, О. Забужко, О. Ірванець, С. Жадан, Г. Пагутяк, І. Андрюсяк, Т. Прохасько, В. Герасим'юк, В. Голобородько.**

СУЧАСНІ УГРУПОВАННЯ: «Бу-Ба-Бу» (Бурлеск, Балаган, Буфонада): Ю. Андрухович, О. Ірванець, Львів. «ЛуГоСад»: І. Лучук, Н. Гончар, Р. Садловський, Львів. «Нова дегенерація»: С. Процюк, І. Ципердюк, Івано-Франківськ. «Пропала грамота»: Ю. Позняк, Київ. «Західний вітер»: В. Махно, Тернопіль. «Червона фіра»: С. Жадан, Харків. «500», М. Розумний, Київ.

ЛІТЕРАТУРНИЙ РІД. ЖАНР

ЕПОС (рід). Жанри: **байка** (невеликий алегоричний твір) «Бджола та Шершень»; **новела** (невел. твір, незвичайна подія з несподіваним закінченням, драматизм) «Intermezzo», «Камінний хрест», «Valse melancolique», «Я (Романтика)», «Модри Камень», «Три зозулі з поклоном»; **усмішка** «Сом»; **гумореска** «Моя автобіографія»; **повість** (змалювання життя одного чи кількох героїв протягом тривалого часу) «Кайдашева сім'я», «Захар Беркут», «Тіні забутих предків»; **кіноповість**: «Зачарована Десна»; **літопис** (оповідь за роками, хронологія) «Повість минулих літ»; **роман** (великий за обсягом і складний за побудовою епічний або віршований твір) «Чорна рада», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?», «Місто», «Майстер корабля», «Тигролови».

ЛІРИКА (рід). Жанри: **вірші**: «Всякому місту – звичай і права», «Заповіт», «Чого являється мені у сні?...», «Contra spem spero», «Блакитна Панна», «О слово рідне! Орле скутий!...», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить?», «О панно Інно...», «Любіть Україну!», «Різдво», «Задивляюсь у твої зіниці...», «Ти знаєш, що ти – людина?», «Лебеді материнства», «Господи, гніву пречистого...», «Страшні слова, коли вони мовчать», «Уривок з поеми», «Наша мова»; **пісні**: «Пісня про рушник», «Два кольори»; **ода** (хвалебний вірш) «De Libertate»; **сонет** (складна строфа з 14 рядків) «У теплі дні збирання винограду»; **пошлання** «І мертвим, і живим...»; **романс** (вірш для співу) «Чари ночі».

Ліро-епічні твори. Жанри: **історична пісня** «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль»; **балада** (твір з драматичним сюжетом) «Ой летіла стріла», «Балада про соняшник»; **дума** (великий пісенно-розповідний твір героїчного змісту) «Дума про Марусю Богуславку»; **поема** (великий віршований твір, у якому зображено важливі події та яскраві характери) «Енеїда», «Катерина», «Сон», «Кавказ», «Мойсей»; **роман у віршах** «Маруся Чурай».

ДРАМА (рід). Жанри: **драма** (п'єса з гострим конфліктом, немає трагічної розв'язки) «Наталка Полтавка», **трагікомедія** (поєднано трагічне й комічне) «Володимир» Ф. Прокоповича; **драма-феєрія** (казка) «Лісова пісня», **комедія** (події, характери зображено в гумористичному, сатиричному плані) «Мартин Боруля», «Мина Мазайло».

ЛІТЕРАТУРНІ НАПРЯМИ

Монументалізм (грунтовність, глибина змісту) «Повість минулих літ»; **орнаменталізм** (мозаїчність композиції) «Слово про похід Ігорів»; **бароко** «Всякому місту звичай і права», «De libertate»; **класицизм** (зразковий, орієнтація на античну літературу) «Бджола та Шершень», «Енеїда», «Наталка Полтавка»; **романтизм** (виняткові герої в незвичайних обставинах) «Катерина», «Чорна рада»; **реалізм** (правдиве відображення дійсності) «Сон», «Кавказ», «І мертвим, і живим...», «Кайдашева сім'я», «Хіба ревуть воли, як ясла повні?», «Мартин Боруля», «Зачарована Десна». **Модернізм** «Мина Мазайло»: **імпресіонізм** (ліричність, зорові (кольори) і слухові (звуки) враження) «Intermezzo», «Я (Романтика)»; **неоромантизм** (сильна особистість, здатна перетворити бажане на дійсне) «Мойсей», «Valse melancolique», «Тіні забутих предків», «Лісова пісня», «Майстер корабля»; **експресіонізм** (вираження, загострене суб'єктивне світлобачення, крик душі) «Камінний хрест»; **екзистенціалізм** (людина здатна до вибору власної долі) «Місто»; **символізм** (умовне вираження сутності явища) «Блакитна Панна», «Чари ночі», «О слово рідне!...», «О панно Інно...», «Пам'яті тридцяти», «Ви

знаєте, як липа шелестить», «Різдво», «Балада про соняшник»; **неокласицизм** (звернення до античності, «чисте» мистецтво) «У теплі дні збирання винограду...»; **постмодернізм** (бачення життя як театру абсурду, словогра, карнавальність, абсурдизм, відмова від культурних традицій) «Наша мова».

СЛОВНИК

Алегорія – інакомовлення, змалювання людей в образах тварин, предметів, явищ. **Алітерація** – повтор. однакових приголосних звуків. **Амфібрахій** |u–u|. **Анапест** |uu–|. **Анафора** – єдинопочаток. **Антитеза** – протиставлення. **Асонанс** – повтор. однакових голосних звуків. **Афоризм** – лаконічне судження. **Білий вірш** – вірш без рими. **Бурлеск** – про високе – грубо, про буденне – піднесено. **Верлібр** – вільний вірш. **Гіпербола** – перебільшення. **Гротеск** – сатира, навмисне карикатурне спотворення зображуваного. **Гумор** – доброзичливий сміх. **Дактиль** |–uu|. **Драма** – 1) рід; 2) жанр (п'єса). **Експозиція** – вступ. **Епітет** – художнє означення. **Епіфора** – єдинозакінчення. **Епос** (епічні твори, проза) – рід літератури. **Ідея** – основна думка. **Інвектива** – гнівний виступ-звинувачення. **Інверсія** – непрямий порядок слів. **Інтер'єр** – опис приміщення. **Інтродукція** – вступ. **Іронія** – прихована насмішка. **Катрен** – строфа із чотирьох рядків. **Композиція** – побудова літ. твору. **Кульмінація** – момент підвищеного напруження. **Лірика** – рід; громадянська (або політична), інтимна, пейзажна, філософська. **Літота** – поетичне зменшення. **Метаморфози** – перетворення людини на рослину, тварину. **Метафора** – перенесення ознак з одного предмета (явища) на інший за подібністю. **Метонімія** – перенесення назви одного предмета (явища) на інший, що перебуває з ним у тісному зв'язку. **Модернізм** – комплекс напрямів (імпресіонізм, експресіонізм тощо). **Пірихій** |uu|. **Рима** – співзвучне закінчення рядків у вірші. **Сарказм** – особливо дошкульна викривальна насмішка. **Сатира** – гостре висміювання. **Синекдоха** – кількісна заміна понять (однина / множина). **Строфа** – група віршованих рядків, об'єднаних змістом, розміром, римуванням. **Тавтологія** – повторення тієї самої думки іншими словами. **Хорей** |–u|. **Ямб** |u–|.

ТВІР / МІСЦЕ / ЧАС

«Ой Морозе, Морозенку» / Савур-могила. «Чи не той то хміль» / Жовті Води / 1648 р. «Слово про похід Ігорів» / половецька земля / 1185 р. «Повість минулих літ» / Київ, Іскоростень / 852–1113 рр. «Енеїда» / Троя-Карфаген-Сицилія-Кумська земля-Латинська земля / XVIII ст. «Наталка Полтавка» / Полтавщина / поч. XIX ст. «Чорна рада» / хутір Хмарище, Київ, Ніжин / 1663 р. «Кайдашева сім'я» / село Семигори, Бієвці; Київ / II пол. XIX ст., пореформений період. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» / село Піски / 1775–1861 рр. – закріпачення селян; II пол. XIX ст., пореформений період. «Захар Беркут» / Карпати, с. Тухля / 1241 рік. «Valse melancolique» / Західна Україна, кінець XIX ст. «Intermezzo» / Кононівка / поч. XX ст. «Тіні забутих предків» / Карпати. «Лісова пісня» / Волинь (Полісся). «Камінний хрест» / Галичина / кінець XIX ст. «Пам'яті тридцяти» / Крути, Аскольдова могила / 1918 р. «Мина Мазайло» / Харків / 1920-і рр., українізація. «Я (Романтика)» / княжий маєток / 1917–1920 рр. «Зачарована Десна» / село Сосниця / I пол. XX ст. «Місто» / Київ / 1920-і рр. «Майстер корабля» / Одеса, Італія, Румунія / поч. XX ст. «Модри Камень» / Словаччина / Друга світова війна. «Маруся Чурай» / Полтава, Київ / XVII ст. «Тигролови» / Сибір, Зелений Клин, Хабаровськ / 30-ті рр. XX ст. (тоталітарна система).

ПСЕВДОНІМ / ПРИЗВИЩЕ: І. Багряний / Іван Лозов'ягін, Олександр Олесь / Олександр Кандиба, Остап Вишня / Павло Губенко, І. Карпенко-Карий / Іван Тобілевич, Панас Мирний / Панас Рудченко, Іван Білик / Іван Рудченко, Леся Українка / Лариса Косач, І. Нечуй-Левицький / Іван Левицький, М. Хвильовий / Микола Фітільов.

ВІДПОВІДІ НА ТЕСТИ ЗНО

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

1.В 2.Б 3.А 4.В 5.Б 6.В 7.Д 8.В 9.А 10.Б 11.В 12.Д 13.Б 14.А 15.В 16.Б 17.Б 18.А 19.Б 20.А 21.Б 22.В 23.Г

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

1.Б 2.А 3.Г 4.А 5.Б 6.А 7.1)А 2)Б 3)Д 4)Г 8.Г 9.Б 10.В 11.А 12.Б 13.Д 14.Г 15.А 16.Г 17.Д 18.Д 19.В 20.Б 21.Г 22.Г 23.А 24.В 25.В 26.Б 27.Б

ЛІТЕРАТУРА К. XVIII – ПОЧ. XX СТ.

1.А 2.Г 3.А 4.В 5.Г 6.Д 7.В 8.Б 9.Б 10.Г 11. 1)Г 2)Б 3)А 4)В 12. 1)Д 2)Б 3)Г 4)А 13.Г 14.Д 15.Б 16.Б 17.А 18.Г 19.Б 20.Б 21.В 22. 1)В 2)Г 3)Б 4)Д 23.Г 24.Б 25.Д 26.Б 27.А 28.В 29. 1)Г 2)В 3)А 4)Б 30.Б 31.Д 32.А 33.Б 34.А 35.Д 36.Г 37.А 38.А 39.Б 40.Д 41.В 42.А 43.В 44. 1)Д 2)Г 3)В 4)Б 45.Г 46.В 47.Б 48.А 49.Д 50.Г 51. 1)Г 2)А 3)В 4)Д 52. 1)В 2)А 3)Д 4)Б 53.Г 54.А 55.В 56.А 57.Б 58.Г 59.А 60.А 61. 1)Д 2)Г 3)А 4)В 62.А 63.Б 64.В 65.Д 66. 1)Д 2)А 3)В 4)Б 67. 1)Г 2)А 3)Б 4)Д 68.А 69.Б 70.Г 71.А 72.Г 73.Б 74.Д 75.Б 76.А 77.В 78.В 79.Г 80.А 81.Д 82.Б 83.Г 84.А 85.Д 86.В 87.Д 88.Б 89.Б 90. 1)Б 2)Г 3)Д 4)А 91.В 92.Б 93.Д 94.В 95.Г 96.В 97.Г 98.А 99.Г 100.В 101.В 102.Б 103 1)В 2)А 3)Б 4)Д 104.Д 105.А 106.Б 107.В 108.Г 109.Г 110. 1)Б 2)А 3)Г 4)В 111. 1)Б 2)А 3)Г 4)В 112.В 113.Г 114.А 115.Д 116.В 117.Д 118. 1)Д 2)Г 3)Б 4)В 119.Б 120.Д 121.Г 122.В 123.Д 124.Б 125.Д 126.В 127.А 128.Г 129.Б 130.Д 131.Б 132.Д 133.А 134.А 135.В 136.Б 137.Б 138.Д 139.Б 140.В 141. 1)Д 2)А 3)Г 4)Б 142. 1)Г 2)В 3)Д 4)А 143. 1)Д 2)Г 3)А 4)В 144.В 145.Д 146.Г 147.Г 148.А 149.В 150.А 151.Г 152.Б 153.Д 154.Д 155.Б 156.Б 157.Б 158.А 159.Д 160.Г 161.Б 162.Б 163.Б 164.Г 165.В 166. 1)А 2)Б 3)Г 4)Д 167. 1)А 2)Д 3)Г 4)В 168.Б 169.Д 170.А 171.Г 172.Д 173.Г 174.Б 175.Г 176.В 177. 1)А 2)Б 3)В 4)Г 178.Г 179.А 180.Д 181.Б 182.Г 183.В 184.Г 185.А 186.Д 187.Г 188.А 189.Б 190.А 191.Д 192.Г 193. 1)Б 2)В 3)А 4)Д 194. 1)Д 2)А 3)Г 4)В 195.Б 196.Г 197.Г 198.Д 199.Д 200.А 201.В 202.Б 203.В 204.А 205. 1)А 2)В 3)Г 4)Б 206. 1)А 2)Б 3)Д 4)Г

ЛІТЕРАТУРА К. XVIII – ПОЧ. XX СТ., ЛІТЕРАТУРА XX СТ.

1. 1)Д 2)Б 3)Г 4)А 2. 1)В 2)Д 3)А 4)Г 3.А 4. 1)Г 2)Д 3)В 4)А 5. 1)Д 2)Г 3)А 4)Б 6. 1)Д 2)Б 3)В 4)А 7. 1)Г 2)Д 3)В 4)А 8. 1)Б 2)А 3)Г 4)Д 9.Г 10. 1)Д 2)А 3)Б 4)В 11. Д 12. 1)Д 2)Б 3)А 4)Г 13. 1)Г 2)Б 3)В 4)Д 14. 1)Г 2)Д 3)В 4)А 15 1)Б 2)Д 3)А 4)В 16. 1)Д 2)А 3)В 4)Б 17. 1)В 2)А 3)Г 4)Д 18. 1)Б 2)В 3)Д 4)Г 19. 1)Б 2)А 3)В 4)Д 20.1)Б 2)А 3)Д 4)Г 21. 1)В 2)А 3)Г 4)Б 22. 1)В 2)Д 3)Г 4)А 23. 1)Г 2)Д 3)Б 4)А 24. 1)Б 2)А 3)Г 4)В 25. 1)Б 2)А 3)Д 4)В 26.Г 27. 1)Г 2)Д 3)Б 4)А 28. 1)Г 2)А 3)Д 4)Б 29. 1)Д 2)Г 3)А 4)Б 30. 1)В 2)А 3)Д 4)Б 31.Г

32. 1)Г 2)А 3)Б 4)В 33. 1)Д 2)Г 3)А 4)В 34. 1)Г 2)Д 3)А 4)Б 35. 1)Б 2)Г 3)Д 4)В 36.Б 37. 1)Д 2)В 3)А 4)Б 38.Г 39. 1)Д 2)В 3)А 4)Б 40.Б 41.А 42.Д 43.А 44.Г 45. 1)Б 2)В 3)Г 4)Д 46.В 47.Б 48.Г 49.Б 50.Д 51.А 52. 1)А 2)Г 3)Д 4)В 53.Б 54.Д 55.Г 56.А 57.Б 58. 1)Г 2)Б 3)В 4)А 59.В

ЛІТЕРАТУРА XX СТ.

1.Д 2.А 3.Д 4.Г 5.А 6.Д 7.Г 8.Г 9.В 10.Г 11.Д 12.Б 13. 1)Б 2)Г 3)А 4)Д 14.Б 15.Д 16.Г 17.Б 18.А 19.В 20.Г 21.Б 22.В 23.В 24.Г 25.Б 26.Д 27.Г 28.А 29.В 30.Г 31.Б 32.В 33.Г 34.Г 35.Б 36.А 37.В 38.Д 39.А 40.В 41.Д 42.В 43. 1)А 2)В 3)Д 4)Б 44.Д 45.А 46.Д 47.В 48.А 49.Д 50.Б 51.Б 52.Г 53.Д 54.Г 55.В 56.А 57.Г 58.В 59.Г 60.Д 61.Г 62.Д 63.Д 64.А 65.Д 66.Г 67.В 68.Г 69.Г 70.Д 71.В 72.Д 73.Б 74.Д 75.А 76.Г 77.В 78.Г 79.А 80.Г 81.А 82.Д 83.Б 84.Д 85.Г 86.А 87.Б 88.В 89. 1)Г 2)Д 3)Б 4)А 90. 1)Д 2)В 3)Г 4)Б 91.Б 92.А 93.А 94.Б 95.В 96.А 97.Г 98.Д 99.Б 100.Д 101.Б 102.Д 103.Г 104.Б 105.Д 106.В 107.Б 108. 1)А 2)Б 3)В 4)Г 109.Д 110.Б 111.Д 112.В 113.Д 114.А 115.Д 116.Д 117.Г 118.Б 119.Г 120.В 121.Д 122.Г 123.Б 124.Г 125.В 126. 1)Д 2)Г 3)А 4)Б 127. 1)Б 2)Д 3)В 4)Г 128.В 129.Д 130.Д 131.Г 132.В 133.Д 134.Б 135.Б 136.В 137.В 138.А 139.Д 140.А 141.А 142. 1)Б 2)В 3)Г 4)Д 143. 1)В 2)Б 3)Г 4)А 144.Б 145.А 146.Д 147.Г 148.Д 149.В 150. 1)Д 2)Г 3)А 4)Б 151.А 152.Б 153.В 154.Д 155. 1)Д 2)Б 3)В 4)Г

СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

1.А 2.Д 3.Б 4.В 5.Б 6.В

УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ-ЕМІГРАНТИ

1.В 2.Б 3.Г 4.В 5.Г 6.В 7.Г 8.Д

ХУДОЖНІ ЗАСОБИ. СТИЛІ. НАПРЯМИ

1.В 2.Д 3.А 4.Д 5.Б 6.Б 7.Б 8. 1)А 2)Д 3)Г 4)В 9.Д 10.Г 11.Б 12.Д 13.Д 14.Б 15.Д 16.А 17. 1)Б 2)Д 3)Г 4)А 18.А 19.Б 20.А 21.Г 22.В 23.Д 24.Г 25.Д 26.А 27.В 28. 1)Г 2)А 3)Д 4)Б 29.В 30.Д 31.Г 32.Д 33.Д 34.А 35. 1)Б 2)В 3)Г 4)Д 36.В 37.Г 38.В 39.Б 40.В 41.Д 42.А

ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ

1. 1)Г 2)В 3)Д 4)А 2. 1)В 2)Б 3)Г 4)Д 3. 1)В 2)Г 3)Б 4)А 4. 1)А 2)Б 3)Д 4)В 5. 1)Г 2)Д 3)А 4)Б 6. 1)Г 2)В 3)Д 4)А 7. 1)Д 2)В 3)Б 4)А 8.Б 9.Г 10.В 11.А 12.А 13. 1)Г 2)А 3)Д 4)Б 14.Г 15.А 16. 1)Г 2)А 3)Д 4)В 17.Г 18. 1)В 2)Д 3)А 4)Б 19. 1)Б 2)А 3)Г 4)В 20.А 21.В 22.Г 23.Г 24.Б 25.Б 26.Д 27.Г 28.В 29. 1)А 2)Г 3)Б 4)Д 30. 1)Д 2)Б 3)В 4)Г 31. 1)Б 2)А 3)Д 4)Г 32. 1)Б 2)А 3)Г 4)Д 33.Г 34. 1)А 2)Б 3)В 4)Д

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Програма ЗНО – 2020 з української мови та літератури. URL: <http://testportal.gov.ua/programe/> (дата звернення: 08.10.2019).
2. Навчальна програма. Українська література (11–11 класи). Рівень стандарту. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> (дата звернення: 08.10.2019).
3. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/opovlennya-12-2017/na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf> (дата звернення: 08.10.2019).
4. Українська література. Підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закл. / Олександр Авраменко. Київ : Грамота, 2017. 256 с. : іл.
5. Українська література. Підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. / Олександр Авраменко. Київ : Грамота, 2017. 336 с. : іл.
6. Українська література. Підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закл. / Олена Міщенко. Київ : Генеза, 2017. 280 с. : іл.
7. Українська література (рівень стандарту). Підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти / Олександр Авраменко, Василь Пахаренко. Київ : Грамота, 2018. 256 с. : іл.
8. Українська література (рівень стандарту). Підруч. для 11 кл. закл. загальн. серед. освіти / Олександр Авраменко. Київ : Грамота, 2019. 256 с.
9. Українська література : міні-конспекти для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / Олександр Авраменко, Зара Ташченко. Київ : Грамота, 2019. с. 176.
10. Українська мова та література : Довідник. Завдання в тестовій формі : 1 ч. / Олександр Авраменко, Марія Блажко. Київ : Грамота, 2019. 496 с.
11. Тестові завдання ЗНО з української мови та літератури за 2008–2019 роки. URL: https://dneprtest.dp.ua/cms/index.php?option=com_content&view=article&id=605 (дата звернення: 08.10.2019).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Ольга Савенкова – методист кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання, відповідальна за редакційно-видавничу діяльність Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (*передмова, загальне редагування; доповнення експрес-таблиці (тренажера), теоретичних відомостей, додатка «Коротко про основне»*);

Валентина Колодяжна – методист кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (*систематизація тестових завдань ЗНО за 2008–2019 рр.*);

Ольга Жернова, Євген Жерновий – учителі української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії навчально-виховного комплексу «Новомикільська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Кременської районної ради Луганської області, учителі-методисти (*укладання експрес-таблиці (тренажера), додатка «Коротко про основне»*);

Наталія Мостова – учитель української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист (*систематизація тестових завдань ЗНО за 2008–2019 рр.*)

Навчально-методичне видання

УКРАЇНЬКА ЛІТЕРАТУРА: ЕКСПРЕС-ПІДГОТОВКА ДО ЗНО

(українською мовою)

Редактор *Л. П. Гобельовська*
Дизайн та верстка *Ю. Ф. Власова*
Дизайн обкладинки *А. І. Степаненко*
Літературний редактор, коректор *О. В. Савенкова*

Підписано до друку 12.12.2019 р.
Формат 60х84/8. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура AdonisC. Ум. друк. арк. 6,98.
Наклад 110 прим. Зам. № 1636

Видавець і виготовлювач:
ТОВ «Друкарня Мадрид»
61024, м. Харків, вул. Максиміліанівська, 11
Тел.: (057) 756-53-25
www.madrid.in.ua info@madrid.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4399 від 27.08.2012 року